

Cific.

2513.

Coll. Soc. 94 1840 Monachij.

SCINTILLÆ
IGNATIANÆ,

S I V E

S A N C T I

IGNATII
D E

LOYOLA,

SOCIETATIS JESU
FUNDATORIS
APOPHTHEGMATA
SACRA,

Per singulos Anni Dies
distributa,

*Et ulteriori Considerationi
proposita Nov: recusa.*

PRAGÆ, Typis Universitatis
Carolo-Ferdinandæ, in Collegio
Soc: JESU ad S. CLEM: Anno 1709.

Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut accendatur. *Luce c. 12. v. 49.*

Bayerische
Staatsbibliothek
München

D I V O
P A T R I A R C H Æ
I G N A T I O .

A N C T I S S I M E P A -
T E R , *Magne Ignis ! qui
Divinae charitatis ardore suc-*
census ita vehementer exar-

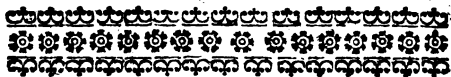
*sisti, ut Orbis totus flammis tuis nutriendis
nimium quam angustus fuerit ; nec urdere
contentus ipse, hunc omnium actionum, &
cogitationum tuarum scopum praefixisti, qui
eo, quo Ipse tam sanctè flagrabas igne, totus,
qua qua patet, Orbis inflammaretur. Huc
cōtinua per orationē, & ardentissima suspiria
cum Deo communicatio, huc plurima, qua
per Italiam, Galliam, Hispaniam, Terram
sanctam suscepisti, itinera, huc denique cu-
ra, vigilia, studia, conatus omnis, imò omnis
in-venis motus, anhelitus omnis collimabat,
ut prodesse omnibus, omnes hausto è calis
igne succenderes, nec esset, qui à calore Tuo
se posset abscondere. Quò non pertingebas
corpore, ut adesses ardoris Tui efficaciam, su-*

cios, velut incendiarios totidem zelantiffima doctrina Tua tadis instructos ita latè ultro citroque divisisti, ut non superesset in Orbe natio, non provincia, imò vix angulus aliquis, quò calor Tui fructus non penetraret, nonque plurima in salutem Gentium operaretur. Tunc solùm beatus, & hilaris, si quod per Te, pèrque Tuos Dei gloria, proximique salus, ac perfectio ullibi sumeret incrementum. Ut autem etiam in dissitum operareris, quot verba, tot flammæ eructare non contentus, nova in distans moliturus incendia, ut etiam, cum non superesses, ignis quasi perpetuus, viveres, libros, & epistolas, id est: totidem ignes missiles, ad varios dispersisti, ut, dum illa subirent oculos, unà Dei charitas, & sanctioris vitæ desideria pectus occuparent. Quod sanè adeò feliciter obtinuisti, ut nec Tu videri sine fructu, nec audiri absque emolumento posses, nec Tui, quos charta committebas, characteres legerentur, quin luceres in omnibus, & arderes, tuisque flammis ascenderes universos. Mei hic
me

*me minus pudet, MAGNE PATER!
 si hoc Te tamen nomine compellare mihi
 liceat, qui cum Ignis filius esse deberem,
 fumus sum, tuisque degenerare à caloribus,
 heu! quam procul à moribus discedo,
 quem tam ardentibus ad imitationem ex-
 emplis provocasti, tam vehementibus ignea
 legis Tua flammis tam diu fovisti, tam
 frigidus tamen adhuc, & obscurus titio per-
 severo; & hoc est, cur Sacra Tua caelestis
 sapientiae Apophthegmata, id est, salu-
 berrimas doctrinas, ex ardentissimo Tua in
 Deum, & proximum charitatis ardore,
 velut clypeo cadentes scintillas, in libel-
 lum, velut focum, congeffi, eo nempe con-
 silio, ut semper ad manum esset, unde fri-
 gori meo excutiendo remedium ponerem,
 unde ignavia mea ad emulandos ignes
 Tuos velut flabro salutari animaretur iden-
 titem, veternoque tandem posito in medi-
 tatione mea exardesceret ignis, quam mi-
 hi necessarius, tam tibi acceptus. Quem co-
 natum licet privato ego solum usui destina-
 verim, fuere tamen, qui publici enim juris
 esse*

esse voluerunt, tum ut Tui, PATER AR-
DENTISSIME! caloris fructus propa-
garetur latius, tum, ut aliis serviendi desi-
derio, Tua vota complerentur uberius. Quo-
rum monitis obtemperans, Scintillas has
ex amplissimo pectoris Tui incendio sum-
ptas, per manus, & oculos mitto, ut novos
indè Spiritus calores participant universi,
quas tamen nisi Tu fovere, ac in flammis
promovere velis, hærebunt inefficaces, imò
in steriles resolutæ cineres, vim, ardorém-
que omnem amittent. Tu proinde, PA-
TER AMANTISSIME! *qui non mi-*
nus nunc in cælis ardes, quàm olim in vivis
agens, Dei Gloriam, ac proximi salutem
anhelasti, Scintillis his, id est, doctrinis
ex ore, & calamo Tuo desumptis ignitum
illud robur adde, ut, quod Tuis olim Sociis,
idem Tuis hodie doctrinis dictum velis:
Ite, & mundum accendite universum,
Dei nempe & proximi charitate, quod om-
nibus quidem, quorum illæ oculos subiverint,
mibi tamen, utpote reliquis magis indigo,
cum primis supplico

Filiorum Tuorum indignissimus G. H.

I. Januarii.

Omnia ad majorem Dei gloriam!

Hæc, & his æquivalentia verba trecentis septuaginta sex vicibus repetit in suis Constitutionibus S. P. Ignatius. Suar. tom. 4. de Relig. lib. 8. c. 6. n. 1.

Novi anni, & totius vitæ felicitas in eo consistit, ut omnia temporis, & actionum nostrarum momenta ad Dei solius gloriam dirigantur. Hoc Deus

jure supremi Domini exigit; hoc nos essentiali servitutis titulo debemus.

Qui suam, non Dei, gloriam quærit, fur est, & latro: nam soli Deo gloria, nobis autem confusio debetur, & opprobrium. Illa debiti nostri & calcar est, & tessera.

Nemo sibi pejùs consulit, eò, qui suam, Divinæ gloriæ anteposit; hic enim temporalem simul perdit, & æternam: semper miser; hic, quia verâ; illic, quia omni destituitur.

Quod ipsi, sed nimium serò, fatebuntur: Torâ nocte laborantes, nihil cepimus. Nihilum hoc, est humana gloria, ut flos fossi ca-

A

put

put attollit, & brevi conculcabitur; ut fumus exaltatur, & perit. Si gloriam æstimas, veram quære.

2. Januarii.

Hæc prima sit agendorum regula: sic Deo fide, quasi rerum successus omnis à te, nihil à Deo penderet: ita tamen iis operam omnem admore, quasi tu nihil, Deus omnia solus sit facturus. S. Ignat. ap. Nolarci.

Infirmas spes imbecilli stat pede, quæ manibus destituitur. Qui te, cum necdum esses, creavit sine te, nunc nec salvabit, nec juvabit te, sine te.

Præbe tu scintillam, Deus animabit incendium. Jace sementem, ille dabit incrementum. Sic è voto crescent omnia, secus omnia sterilefcent.

Tu nihil potes, licet velis, sine Deo. Ille nihil vult, esto possit, sine te. Fœderatus Deo poteris omnia.

Gratia Dei, quæ tanta in alijs potuit, in te uno non amittet vires, modò tu in eum fiduciam non amittas. Ubi sunt spes tuæ?

3. Januarii.

Oleum perdit & operam, qui aliorum mores emendaturus non incipit à se ipso. S. Ignat. apud Barto. l. 4. §. 36.

Præ-

Praepostera planè res ! alios volumus bonos, cum ipsi non simus ; ex ore nostro condemnandi . cum bona praecipimus, & mala agimus.

Nulla lex satis est efficax, nisi viva, quam legislator gestu promulgat. Efficacior quippe vox est operis, quam oris. Illa tot foederatos habet ad persuadendum oratores, quot actiones ; Haec sola cum sit, autoritate destituitur.

Quis ibi fructus, dum aedificamus simul, & destruimus ? Illud verbo, istud opere. Qui malè affectis vult mederi, non sublit affectibus. Prius est sibi cavisse, quam aliis.

Miseri mortales ! domi talpæ, foris linceæ. Non videmus, quid à tergo sit manticae. Sensum omnem amisimus, non sentimus trabem in oculo, dum in alieno festucam scrupulosè scrutamur. Medice, cura te ipsum.

4. Januarii.

Non mutat mores cali mutatio ; nisi se imperfectus deserat, vix erit alibi, quam isthic melior. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 36.

Nullum vidi, qui melior ex peregrinatione redierit. Multum illa curiositatis, parum habet utilitatis.

Qui malè agit, nullam agit bonam fugam ;

gam; ubi tutum se crediderit, erit in se, quod timeat.

Corporis morbos perquam rarò, animi nunquam, emendat clima. Intrà te si malum est, hoc fuge, vel in exilium mitte; tuum, & non loci, vitium est, quod fatigat. Non hujus., sed tui, mutatione curari debet.

Illud appetendum esset iter, quò vel dæmon sequi, vel passio tua venire non posset; quod frustrà alibi quæres, nisi à vitio ad virtutem iveris. Hæc una est malo tuo medicina.

Locus nullum fecit sanctum. Non Jerosolymis fuisse, verùm Jerosolymis bene virxisse laudabile est. Certum instabilis, suiq; victoriam fugientis animi signum est; de loco ad locum petere mutationem.

§. Januarii.

Juvenum virtuti periculosa negotia perperam creduntur. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 37.

NOvitia virtus instar florum est in arboribus, qui ad primos veris calores se cælores protrudunt, sed fluxi adeò, ut penè contactu, vel etiam solo rigidioris auræ afflatu, exarescant.

Teneri humeri sub gravi pondere facè fatiscunt, & turpi ruinâ prædunt inconsultos sonatus. Vigor sanguinis audaces facit, sed auda-

audacia, nisi rationis freno contineatur, abit in temeritatem.

Præcox fervor vires atterit, unde fit, ut asinus lassus tandem quærat diverticula, qui, si adfuisset moderatio, diu bonas operas præstituisset, sic prima spes perit in herba.

Inconstantia, & mutabilitas cognatum est homini malum, sed juventuti proprium. Si quid hæc amat, desiderat vehementer, sed non diu.

Festina lentè: rara est celeritatis unà, & constantiæ prærogativa. Errat facilè, qui nimiam properat. Procul iturus, ita principio passum temperet, ut durare possit.

6. Januarij.

Rarum aliquod, & eximium facinus sexcentis vulgaribus longissimè antecellit. S. Ignat. apud Bart. l. 4. c. 17.

UT res obviæ, quæ ad manum sunt, & facilè passim occurrunt, nec sui desiderium, ut obtineantur, nec obtentiæ solatium, creant: ita opera vulgaria numerum, non pretium, faciunt.

In arduo virtus coronam constituit. Eò frustra segnis aspirat, quò nullus eluctabitur, nisi, quem insignis rei gerendæ difficultas manu duxerit. Aude aliquid. Nihil invium est animo forti.

Ponderat Deus, non numerat opera; rem, non censum, attendit. Vide, quid ei offeras? & memento: tuo, ut supremo rerum omnium, Domino, rara, exquisita, & planè insignia esse debere, quæ offerri mereantur.

Nec utilitatem aut paupertatem tuam causare: locuples est Dei gratia, cujus auxilio mira potes, modò adsit conatus, & fervor non deficiat.

7. Januarii.

Unusquisque persuasum habeat: tantùm se in spiritualibus profecturum, quantùm ab amore sui, & commodi proprii affectione sese subtraxerit. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 22.

Nemo potest duobus Dominis servire, unum ex iis odio habebit, & alterum diliget. Cor divisum esse non potest. Partem Deus non accipit, si eam terrena gravent. & inficiant.

Hæc unica torporis nostri causa est, quòd ità diligamus Deum, ut nosmetipsos non omnino aspernemur, hoc est: partem in utramque claudicamus, & ideo tam lento, tamque incerto pede ad æternorum amorem assurgimus.

Ut ovum à sole non attrahitur in sublime, nisi vacuum; nec lignum flammam concipit, quàm diu est madidum; ità quò minùs anima

COR-

corporalibus adhæret, eò rationis, divino-
rumque capacior, & magis sua est.

Irrationalis, brutusque appetitus quam-
diu penitus extinctus non est, semper adver-
sus rationem, & sanctiores affectus insurgit,
& nativo pondere ad ima retrahit. Reso-
lutione opus est, ut ex toto in spiritualem
convertatur.

8 Januarii.

*Non potest fieri quid dignum Deo, quin vel mun-
dus tumultuetur, vel infernus turbas cieat.*

S. Ignat. apud Nolar.

Semper infestæ luci sunt tenebræ, nec bo-
nos inter & malos firma coalescit amici-
tia. Ut vermîs fructus magis maturos, ita
malitia eos plerumque arrodit acerbius, qui
meliores.

Certum bonitatis indicium est, malis di-
splicuisse; vituperium foret à talibus amari,
& commendari. Nihil pensi habe, si de te
ii loquantur malè, qui nihil faciunt bene.

Nec censeri debet malum, unde meliores
simus. Cos ista virtutis est. Non parum
juvant mali probos, dum persequuntur; au-
gent patientiam, merita cumulant.

Quid times? nec mundus, nec infernus
totus quidquam in te possunt! ubi plura sunt
obstacula, ibi abundantior est DEI gratia.

Tu contra audentior ito. Victoriæ occasionem arripe, Triumphus materia est. Hic fortitudo tua campum nacta est, quæ sine hoste in gloria latuisset.

9. Januarii.

Multò ardentius insistendum homini interiori domando, quàm corpori, & frangendis animi motibus, quàm ossibus. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 12.

Ineruditum vulgus, quod ultra corticem nihil videt, nec medullam attendit, ab externo, qui sub oculos cadit, rigore metitur sanctitatem: quasi verò sub fune, sub tegete arrogans mens latere non possit. Quid juvat abstinere à carnibus, & famam alienam arroderere?

Quod Deo placet, internum est: externa, nisi vim ab interno accipiant, Deum non movent. Illa plus arrogantiae habent, ista plus meriti. Cædes boum, vel corporis laniena, quid meretur? si passio vivat.

Satis corpori provides, si animo bene sit consultum. Non ex corpore bono bonus animus, sed ex bono animo bonum corpus redditur. Plurimum in corpore animus potest.

Illud bonum tibi cupio, quod mihi, nempe internum. Hoc sanè non vulgi opinio,
non

non riget apparens, sed animi ad rectæ rationis regulam compositi tranquillitas facit. Intus bonum habitat, frustra foris quæritur. Qui solidæ sunt virtutis, plus habent faburræ, quàm veli.

10. Januarii.

Liberalis est Deus, è manibus illius accipio, quæ non invenio in manibus hominum, si nihil hi dederint, accepturus sum à Deo omnia. S. Ignat. vitæ l. 4. §. 23.

Angusta est hominum liberalitas, modicum est omne, quod habent, quod ipsum, si largiendo diviserint, minùs remanebit. Unicus Dei thesaurus inexhaustus est, plurima dando, nihil imminuitur. Huc ergo spes.

Spes nostras Deus vincit beneficiis. Solemus sperare plus, quàm possideamus, optare verò amplius, quàm speremus. Tot autem nobis beneficia pollicetur Deus, ut nemo minùs sperare possit, quàm optare.

Tot syngraphas Divinæ liberalitatis, quot spes, quot vota, habemus; quidquid petitis, credite, quia accipietis. Vide, quàm faciliè sit divitem fieri.

Nec minùs dat, quàm promiserit. Verba enim amantis, opera sunt: lingua beneficentiæ, manus. Faciliùs liberali est dare, quàm negare. Cur pauca petimus?

I I. Januarii.

Proprium Divinae bonitati est ea solertiùs defendere, quae à Diabolo acriùs oppugnantur. S. Ignat. in-Hist. Soc. P. I. l. 9.

DEus totus oculus est, in nostra commoda semper vigil; Et sicut Dux magni exercitùs, eò suppetias mittit, ubi validior instat inimicus.

Felix pugna, ubi de succursu dubitare non licet; quam nec nervi, nec annonae, nec ullus mediorum defectus moratur. Quid diffidat, qui Omnipotentem habet foederatum?

Causam Deus suam non destituet. Si nos ab orco premimur, illa à nobis impetitur; ideò tam prona in nostri defensionem mittit subsidia, modò nos iis uti, non negligamus.

Fòrtis, & mille fraudum artifex hostis est, qui te oppugnat, cave solus cum eo congregi. Si tibi fidis? jam victus es. Si Deum in suppetias voces, omnes ejus artes securus ridebis.

I 2. Januarii.

Nisi charitati, & humanitati comes eat veritas, jam nec charitas, nec humanitas fuerit, sed fraus, & vanitas. S. Ignat. apud Bart. l. 4. fol. 381.

Hostis apertus minùs nocet, quàm fictus ami-

amicus ; illum mediocri diligentia facile quis cavebit , hunc nulla satis . Qui svavi quadam eloquentia cordis tui intima subiit , quam certa , tam grandia tibi vulnera infligere potest .

Oculata debet esse conversatio , sed magis amicitia . Diu delige , priusquam diligas . Sæpe sub læto gramine serpens latet . Fide , sed cui ? vide .

Nemo sapius decipitur , quam qui verbis credit . Sæpe cor felle plenum mellea verba eructat . Scypho nempe aureo venenum propinari potest , ut avidius hauriatur . Sic dulci fistulâ volucrum auceps decipit .

Nullus Deo sincerior est amicus : Verba vitæ , & veritatis æternæ habet ; Huic soli te , tua , tutè confides .

I 3. Januarii.

Quantò arctius se quis Deo astrinxerit , & liberaliorem erga summam Majestatem præstiterit , tantò eum in se liberaliorem experietur .

S. Ignat. Con. p. 3. n. 1.

Non perit , quod Deo datur ; quò liberalius terra vapores ad cælum mittit ; tantò uberiores inde imbres recipit , quibus sæcundetur : imò , si terra bona centesimo fructu reddit sementem , quam accepit , nunquid aut sterilior , aut illiberalior erit creator suâ creaturâ ?

Li-

Liberalitas hæc quaestuosissima est ; quò plus largiris , tantò plus habes. Sic sanè perdere, lucrum est. Servare avaritia est sordidissima.

Accipit Deus modica , reddit plurima , pro momentaneis æterna, pro perituris semper duratura , divina pro creatis refundit. Se dat pro te. Hic sanè census omnem explere cupiditatem potest. Quid adhuc moramur, nos, & nostra, Deo dare ?

Illud attende : parte contentus non est, totum, quod habes, imò quod es, exigit Deus. Da ; tua non das ; qui dedit omnia, repetit omnia. Cur ex alieno illiberales simus ?

14. Januarii.

Ille Religiosi nomen implere se credat, qui integre non solùm à seculo liber fuerit, sed etiam à se ipso. S. Ignat. vitæ l. 3. §. 38.

O Magnum Religiosi nomen ! grandis prærogativa ! cui tot privilegia principes, tot præmia Deus præparavit ! sed ut nomen hoc impleatur, multa, eaque minime vulgaria exigit.

Ingens Religiosorum est copia, si numerentur, fortè non ità grandis, si ponderentur. Si testimonium, & fidem vestis faciat, innumeri, si sola facta, ut decet, vocem inveniant, utinam plures !

Mag.

Magnum quidem est, & suâ laude dignum; Christi amore res, & spes generoso pede conculcasse: verùm nisi se ipsum cum omnibus concupiscentiis suis reliquerit; mundum in Religione quærit.

Quid juvat Christum sequi, si non detur consequi; Qui vult venire post illum, abneget semetipsum. Omni affectu vacuum te vult Deus, si vel modico teneris, actum est. Partem in utramque claudicabis, veste religiosus, mente sæcularis.

I 5. Januarii.

O mi Deus! si te nõssent homines! S. Ignat. vitæ l. 4. c. 28.

OMnis homo naturaliter scire desiderat; hinc tanta in multis studiorum aviditas, ut præ rerum cognitione opes contempserint, & honores. Sed ô vana mortalium studia, ut quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium! Sapientia hujus mundi stultitia est apud Deum, si ea non ad unius DEI cognitionem dirigatur.

Frustrâ fatigamur, ætatem terimus, quantum discimus, tantum, & ampliùs ignoramus; tenebras, non lucem, adepturi, donec in DEI cognitione, & qui inde sequitur, amore verè, solidèque docti esse conemur.

Nec

Nec ingenti hîc acumine , nec subtili Magistro , nec grandi opus est Bibliothecâ ; sinè verborum strepitu , in humili silentio , & solitudine cordis , hæc Dei cõgnitio discitur ; abscondit hanc à sapientibus Deus , ac revelat parvulis.

Quid beatos in cælo facit ; nisi Dei cognitio ? vide , quàm facilè beati esse possimus ? discite modum . Beati mundo corde , quoniam ipsi Deum videbunt.

16. Januarii.

Vanitatis , & inanis gloriæ vitium ex ignorantia , & cæco sui amore , nascitur . S. Ignat: vitæ l. 4. c. 4.

Commune mundi malum , ambitio , à primis parentibus , divinitatem ambientibus , ad nos usque traducta ! Hæc , si assentatoris alicujus elogiõ , velut brachiõ fulciatur , quàm altè , Deum bonum ! assurgit.

Sui æstimatio , credula facilè est , non tantùm quæ sunt , sed & , quæ non sunt , credit , modò in sui commendationem dicta sint.

Infelices vanitatis aucupes ! dici , & haberi avent , quod non sunt . Amant nempe decipi , & in erroribus exultant . Quanta hæc cæcitas ! à fumo gloriæ causata.

Profundiùs te inspice , quis sis ? quod ut scias ,

scias, Deum cogita; tantum siquidem de-
 crescet ambitio, quantum increverit DEI
 cognitio. O Domine, noverim me, & no-
 verim te!

17. Januarii.

*Relinquere Deum propter Deum, magnum lucri
 spiritualis compendium est, nullum dispen-
 dium.* S. Ignat. apud Bart. l. 4: §. 37.

AD propria commoda, lucra etiam spiri-
 tualia, cæcus esse debet verus amor; ir-
 retortô hic oculô amati unius placitum re-
 spicit; aliàs nos, non Deum, amaremus; non
 donaremus, sed commutaremus; mercena-
 rii, non filii.

Solatia etiam spiritualia, si nostra sunt,
 suspecta sint. Tantò plùs opus aliquod se-
 curitatis, quantò minùs propriæ voluntatis
 habet. Hanc, etiam sanctam, si deferas
 propter Deum, sanctiorem implebis.

Non sola nos oratio Deo conjungit; nec
 illud semper optimum, quod maximum.
 Illud sanctissimum, quod voluntati Dei ma-
 gis vicinum.

Si pro domo, ex Dei amore, desertâ hic
 centuplum, & ibi vitam æternam pollicetur
 DEUS, quid ei daturus est, qui DEUM de-
 serit propter Deum? Qui plura dat, plu-
 ra recipiet.

18. Ja-

18. Januarii.

Ad quem virtutis gradum piger per multos annos non potest pervenire, eò modicâ temporis intercapedine diligens mirabiliter volat. S. Ignat: in epist: de perfect:

UNa dies ferventium plus facit, quàm tepidorum longissima ætas, imò una hora bene acta etiam immortalitati otiosorum præferenda. Frustrâ vivit, qui bene non vivit.

Desidia in spiritu est mors superstes, vigil sopor; nam vacua est vita, quam non implet cura bene vivendi. Tales, cùm dormierint somnum suum, nihil inveniunt in manibus suis.

Sacra res tempus est, tantùm valet, quantum æternitas: hanc ut beatam obtineat, agendum est, ne sinè fructu vita, sinè bonorum operum fervore dies, elabatur.

Ab arbore fructus, ab agro segetem expectas, cur fructum tui contemnis? Esto tui usufructuarius; tu tuimet pretiosus fundus es, ferax prædium, & qui desideras à tuis fructus, priùs à te ipso exige.

19. Ja-

19. Januarii.

Intolerabilis tunc mihi vita foret, si quid in anima mea humanum, & non omni ex parte divinum latere, comperirem. S. Ignat. vitæ l. 4. §. 5.

BONUM ex integra causa, malum ex quovis defectu. Felix non eris, nisi aut omnia contempseris, aut omnia habueris. Delicata felicitas est: miser es, si aliquid desit. Nullâ hoc arte facilius obtinebis, quam Deum solum amando.

Qui semel gustavit, quid sit DEUS, facile fastidit alia omnia; torrente illo voluptatis satur, nauseat super cibo omni levissimo, quod creatum est.

Ceu plumula, vel unâ guttulâ gravis, asurgere non potest, & licet impetu in sublime attollatur, nativo tamen pondere in terram relabetur; Sic anima, vel modico affectu terreno affixa, ad cœlum volare nequit.

Totus, quantus es, Dei, & à Deo es. Si non totum reddis Deo, injuriosus es; Dividi non potest amor tuus, totus DEO debitus, & si totum des, in multis debitor manes! Quid si partem aliò derivares?

20. Ja-

20. Januarii.

Non tantùm Dei habenda est ratio, sed etiam hominum, propter Deum, S. Ignat: vitæ l. 3. n. 27.

Qui sic amavit hominem Deus, ut se pro ejus amore immolaret, sic vult se amari ab homine, ut homo non negligatur. Nihil amorì divino detrahit, qui proximum, propter Deum, diligit.

Nemo tam vilis est, qui non, quod amari & æstimari possit, habeat, & si hæc deficerent quia res Dei, pretium sanguinis Christi, & imago divinitatis est, amor ei sinè scelere negari non potest.

Si tuos, & nullius præterea, manes attendas, erit sanè, ut omnes te meliores credas, & uberem odii tui; & amoris proximi causam, nanciscaris.

Non hominum malitia facit, ut minùs proximum amemus: nostra passio & antipathia est. Hanc variò colore vestimus, quia nostra nos dedecora manifestare pudet.

21. Januarii.

Si fieri posset, ut amans Deum absque sua culpa damnaretur, faciliùs pœnas omnes inferni toleraret, quàm blasphemias, quibus damnati Deum execrantur, audiret. S. Ignat: apud Bart: l. 2. §. 27.

Pœ-

POena sensûs mala non est, utpote quam decernit Deus, imò bona: quia peccati pœna, divinæ justitiæ instrumentum est: blasphemiam autem non potest non odisse Deus, & , qui Dei amator est, homo.

Amato injuriam irrogari, vulnus amanti tantò est magis intolerabile, quantò vehementius amat; cùm nec illam tueri possit, nec vindicare, bis infelix: & in se patitur, & in amato.

Qui se, ut debet, odit, illi pati durum non est: dum enim plectitur inimicus, quî hostis ægrè ferat? ast eum affligi, quem amat, est pati sinè remedio.

Innocentem pati videre, difficilè est, difficilius benefactorem, & quid esset, nisi difficillimùm, audire Deum, id est, omne bonum, bonum infinitum & immensum pati?

22. Januarii.

Ità homo quandoque patitur à diabolo, ut de mentis exiisse potestate videatur: inde fit interdum nature adscribi, morbo nonnunquam, quod tentationi esset adscribendum. S. Ignat: in reg. de discret: spir:

Subtilior dæmon est, quàm ut artes ejus ab obviis nosci possint. Princeps tenebrarum cùm sit, ut securius lateat, in abdito cudit technas; altiori hic opus lumine, quàm humanó. Ut

Ut arcem oppugnaturus externa prius opera demolitur; sic strategus infernalis, dum animam quærit, corpus aggreditur. Time cuniculos: nimia securitas maximum hinc periculum est.

Corpus impetit, ut animæ noceat: maniam simulat, ut bonorum operum interruptionem impetret. Ità solers in damna nostra, ut, si maxima nequeat, aliqua tamen inferre gaudeat. O si nos in lucra spiritûs tam avidi viveremus!

Permittit animæ hosti hanc potestatem DEUS, vel ut humilitati nostræ consulat, vel ut suum in nos dominium exerceat; ità dum dæmon tyrannum agit, DEUS manet Pater.

23. Januarii.

Plus plerumque latet periculi in minimis peccatis contemnendis, quàm in maximis. S. Ignat: apud Ribaden. l. 5. c. 7.

Nihil parvum est, seu bona, seu mala attendas, cum utraque sint æterna. Semper quippe verum manebit: hoc bene, aut perperam factum fuisse; ità nihil non ad æternitatem facit, felicem, vel infelicem.

Qui vitia tenuis, eò, quòd modica sint, quid viatorem tenuis etiam scrupulus morari possit, expertus non est. Tenue filum
fat

fat est, nè, quod vellet, nubibus se avis inferat.

Mala grandia facillè patent, & vel ipsâ mole suâ terrent, ut quæraturo malo medicina: minuta latent, & contempta crescunt, donec evadant incurabilia.

Non quid, sed qui agamus? attendendum, Magnus est Deus, nihil est parvum, tanto displicuisse. Nulla est actio tam pusilla bene, vel malè facta, quæ non excedat gravissima Reipublicæ, imò Orbis universi vel condendi, vel evertendi negotia. Vide, quàm magnus error, parva neglexisse.

24. Januarii.

Nihil diu præponderat veritati; oppugnari quidem potest, expugnari non potest. S. Ignat: apud Nolarci.

Optimus colorum candor est. Fraus & dolus nulli patrocinator; ut nive solis radiis decoctâ fordium acervus, qui diu latuerat, apparet; sic à veritate, pulsus fraudibus, doli deteguntur.

Ut sol nebulis tectus latet quidem, ast has tandem decoquit, & puriori luce serenior aspicitur: ità pressa licet aliquamdiu abscondatur veritas, erumpit tandem.

Optima Politica sinceritas est. Alba mens nunquam erubescit, ubi vice versâ in ruborem

rem cogitur deprehensa falsitas. Nihil fædius, fraude detectâ.

Versipellis se prius fallit, quàm alios; dum enim alteri parat foveam, ipse prior in eam incidit. Justa pœna Talionis est, ut ijsdem machinis obruatur iniquitas, quas alijs aver-tendis destinavit. Qui ambulat simpliciter, ambulat confidenter.

25. Januarii.

Diabolus, cum adoriri quempiam, exagitaréque infestius cupit, nocturnum tempus maxime observat. S. Ignat: in Exercit.

Illud vigiliam inter & somnum quasi crepusculum, ut dubiæ lucis, ita dubiæ voluntatis tempus, opus habet custodiâ, ibi velut ex insidiis aggreditur hostis è somno excitatum, ut ex improvise figat aculeum.

Miser diabolus! aperto Marte congregi veritus, latebras quærit; ut fur, noctem observat. Quid ages? solâ contra hunc furem opus est vigilantia, fugit, si se sciat observari.

Diei primitias occupat: ut enim dimidium facti, qui bene cœpit, habet; sic à malo, quòd absit, diei principio, ægrè melior exitus posset expectari. Prima debentur Primo.

Quàm sollicitus in nostri ruinam est dæmon?

mon? dies illi non sufficit, noctes addit, præoccupat vigilias. Væ segni, & in aurem utramque sinè sui cura, sinè superùm præfidii, dormienti;

26. Januarii.

Abstinere à litibus non solum liberale est, & Christianâ pace dignum, sed & fructuosum.
S. Ignat: vitæ l. 4. §. 7.

Si quam rerum temporalium jacturam, virtutis amore feceris, solet eam Dominus abundè compensare. Melior est pugillus in pace, quàm thesauri cum jurgio. Quid juvat augere censum, & imminuere charitatem.

Difficile est litem movere, nec violare charitatem. Ut aliena ametur iniquitas, non præcipio; solum dico: nunquam ità odio habendam esse injuriam, ut illum, qui fecit, odisse liceat. Cave, nè indignaturus factis, simul & homini indigneris.

Minima charitatis jactura pejor est quavis temporali; hæc enim præterit, illa manet: pro qua vitanda totius etiam mundi amissio toleranda foret.

Punctum est, pro quo tantopere certamus. Si lucra petimus, æterna quæramus. Quid litigamus pro re, cui opinio nostra pretium fingit melius, quàm facit.

27. Ja-

27. Januarii.

Periculi plenum est, unâ omnes viâ cogere ad profectum; pejùs alios ex se metiri. S. Ignat: in vita.

QUot homines, tot sententiæ, tot diversi vultus, tam variæ voces; itâ, ut prodigium sit, unum in his cum alio convenire; major in anima, rebûsque hanc spectantibus diversitas. Non sinunt se ad unam omnes modelam cogi.

Si suus pedi cuilibet aptatur calceus, nec unum cuique patellæ servit operculum; quâ fieri possit, ut unâ singuli animarum morbi curentur medicinâ. Hoc non esset sanare, sed perdere.

Ars artium est regimen animarum, ut quæstuosissima omnium, itâ longè difficilissima. Ut corpus, itâ & animam, non cuilibet medico fidas. Quæras optimum.

Dum Spiritus Sanctus animarum Magister venit, in varias se partitus est linguas, & variis linguis loquebantur Apostoli: Omnibus nempe omnia fieri debet, qui audire vult Apostolus.

28. Januarii.

Si quæ à DEO creata sunt bona omnia in una, Et in altera lance carcer, catene, probra loquerentur; illæ pro istis momentum habere deberent.

berent nullum. S. Ignat: apud Ribaden. l. 5. c. 10.

Bona, quæ mundus ita nominat, mala potius sunt, quam bona, quia sunt animæ detrimenta, peccatorum illicia, perfectionis impedimenta, Divini amoris obices. Et hæc tu bona credas? credas optabilia?

Et licet mala non essent, bona non forent, nec amorem mererentur. Quid enim sunt? si originem inspicias? nihilum: si naturam examinas? fluxa: si durationem attendas? brevia. Et hæc tam stultè deperimus!

Quæ mala mundus judicat, optima sunt: à perituris mentem abstrahunt; cogunt ad Deum; peccati occasionem adimunt. Cum enim tædet vivere, quí peccare delectet?

Cum bona fortunæ largitur Deus, donâ miserit, an poenas? jure ambigas; ast cum premit adversis; nullum certius divini amoris argumentum.

29. Januarii.

Perpetuae felicitati non fidendum: tuncque metuendum maximè, cum ad nutum fluunt omnia. S. Ignat: in hist: Soc. l. 14. n. 9.

UT mare, dum maximè placidum ridet, tempestates coquit; & nunquam certius periclitantur arces, quam dum

B

paca-

pacatis foris omnibus hostis cuniculos agit : ità planè periculi plenum est animæ , non timere.

Non sunt tantæ amicæ fortis vires , ut co-
pulet tranquillitatem cum perpetuitate ; eò
brevior esse solet , quò grandior. Quies hæc
lassitudini potiùs , quàm fidei tribuenda ;
fugiet , evolabit. Vide , quantum ei fidere
possis.

Quidquid amitti potest , in censum bono-
rum referri non meretur. Si quis mutabili
fundamento spes suas inædificet , non diu
stabunt. Vir fortunæ omnis contemptor ,
se contentus solo , ad felicitatem Dei accedit
proximè , quia uterque sufficit sibi , uterque
sinè alienis felix.

Quidquid felicitatis habes , intrà te est , imò
ipse es ; nulli tibi thesauri sunt , esto arcæ tur-
geant auro , omnia bona tecum circumfers ,
tam felix , tam dives , quàm bonus.

30. Januarii.

*Certis in causis silere , quàm loqui præstat : nec
vindice opus est stylo , ubi sui ipsius vindex est
veritas. S. Ignat: in hist: Soc: l 15. n. 44.*

Nullum certius vindictæ genus est , quàm
tacere ad calumniam , nec dignum
agnoscere maledicum , ex quo vindicta su-
matur. Verbum fuit , non fulmen : non est ,
quod commovearis. Si

Si hostis arma hebetes, pariter vincis, ac si eadem fregisses. Utere prudente silentio, clypeus erit, rejiciet ictum, nè vulneret. Tutius est clypeo, quàm gladio vincere.

Dolebit, quia contemni se credet convitiis; si ad calumnias nihil reposueris; Tace, ictum, quasi non senseris, dissimula. Sic æmulus expectatione delusus, gravius sentiet, & dolorem, quem alteri intentavit, ipse feret, bis miser, in se afflicto, ac in altero non afflicto.

Tum magnum probabis animum, si his verbis major fuerit, nec ad quoslibet invidiæ motus commoveatur. Ranarum coaxatio lunæ splendori nihil detrahit, nec tibi oberrunt calumniæ, si eas non tam verbis, quàm factis diluas.

31. Januarii.

Si quid rogeris, quod noxium credis, illud cura: ut & quod postulatur neges, & eum, qui postulat, amicum serves. S. Ignat. apud Nolarci.

CONcedere, quod nocere potest, nocentissimum inimicitiaæ genus, non beneficium est. Mater est, quæ cultrum subtrahit, nè filius vulneretur; tum amat efficacius, dum negat nocitura. Nescimus, quid petamus. Si quid negandum est, ita fiat, ut be-

benevolentia suppleat rem petitam ; sic enim fiet , ut petens plus accipiat , quàm rogaverit , & ñque inferioris carentiam melioris obtentu non sentiat.

Ut munus datum cum malevolentia , premium amittit ; sic negatio cum svavitate repulsam non sentit. Hoc est amaras potiones benevolentiam condire.

Et repulsam , & contumaciam pati duplex vulnus est , quod simul ægre ferri potest. Ut gratiora sunt amantis vulnera , quàm fastidiosi oscula ; ita benevola negatio morosis præponderat beneficiis.

I. Februarii.

Æger valentium conatus tutò remittat , equitate animi , & patientiam compensare contentus , laborans corpusculum non frangat. S. Ignatius apud Nol.

Ingentia sunt agrorum desideria , ingentia designant opera , si morbus absit : fallimur nempe : zelum putamus , & sensualitas est ; enim verò non tam laborare , quàm morbi molestias effugere , cupimus.

Quid Indias designas ? lectus tibi arena , & campus est uberrimæ messis. Martyria sistere necesse non est , habes ad manum carnifices morbos , habes in lecto carcerem. Si scias

scias uti. omnium tibi meritòrum campum
ægritudo pandit.

Si tuis Deus laboribus egeret, vires iis pa-
res non negaret; patientiam petit, non victi-
mam: non corporis sudores, sed animi æqui-
tatem expectat.

Grandia illa, quæ optas, opera plùs tuæ
voluntatis, Divini beneplaciti minùs habent.
Quantò DEI voluntas tuis desideriis san-
ctior, tantò & morbus ægro præ Apostolatu
utilior est.

2. Februarii.

*Qui aliis utilis esse cupit, sibi multùm priùs va-
care debet: ardeat prior domi charitate, qui
amat alios inflammare.* S. Ignat: ibid.

Non efficacius præcipitur pietas, quàm
agendo; nulla siquidem melior legum
glossa, quàm exempla. Omnes, qui ea viderint,
imbuentur, nec ullo egebunt commen-
tario. Vidisse, didicisse est.

In arena priùs se exerceat miles, qui cer-
tum cupit ictum intentare; malè discitur in-
ter pericula, & nimia sui fiducia serò nimis
damnatur.

Animæ pericula & plura, & graviora sunt
corporeis. Alios salvaturus se nè perdat,
præsidiis eget validioribus. Inter malos
non fieri malum, nec trahere à luc infectis

contagionem, artis est nec obviae, nec vulgaris.

Ordinata, si vera, est charitas; sua prius, quàm aliorum lucra respicit, nec ullum præ se cupit esse sanctiorem; nam, si nemo dat, quod non habet, quí spiritu vacuus hoc alios replebit?

3. Februarii.

Quibus in domibus suda semper, Et immota dominatur tranquillitas, ibi multam sit, nisi vitia nidulentur. S. Ignat: apud Bart. l. 3. §. 36.

Nihil infelicius constanti felicitate. Ut terra nullo concisa vomere, aut lignibus agitata nihil nisi lolia; sic longa prosperitas vitia nutrit. Continua namque prosperitas emollit animum, virtutis studium labefactat.

Plures deliciis, quàm adversis, abundantia, quàm fame, blandienti fortunâ, quàm adversâ perierunt. Ærumnis alitur felicitas. Nemo censendus est miser, qui miseriam suam contentus vivit.

Quid si prospero, quem constanter experiris, rerum successu hic merita tua solvat cœlum, nè sit, quod accipias in futuro? Hæc sanè, si ulla, infelicitas est maxima: æternæ felicitatis spe privari.

Si

Si duplex cœlum sperare præsumptuosum est ; quis hîc appetat-rosâs coronari , si spinas in æternitate timere debeat ? Hîc ure , hîc seca. Qui nihil patitur , patietur.

4. Februarii.

Malè ponitur in precum assiduitate studium , quod in domandis affectibus collocandum. S. Ignat: vitæ l. 3. f. 12.

Affectibus vis & vigor tollendus est , nè nocere possint. Ut non satis est tondere senticeta , nisi eradicentur ; inobservata germinabunt : itâ vitia , nisi valida virtutis manu stirpitus evellantur , semper creabunt periculum.

Nec partem secare cupiditatis est satis : omnino extinguenda. Ut fera vulnerata ferocior fit , sic interdum mutila cupiditas violentius trahit. Ignis si modico solùm rore impetatur , vehementiores in flammâs assurgit. Bonum ex integra causa.

Nec uno domito affectu pacem meditare vivunt alii , qui te malè perdant. Quid interest unum , alterumve cecidisse , cum plures supersint ? Unus sat est miseræ. Nihil securitatis est pauciores inter hostes versari. Unus sufficit , ut vincaris.

Orare , ut longè facilius est , quàm se impugnare , itâ hoc præ illo laudabilius : Quanquam

quam nemo vir erit magnæ orationis, nisi
paris fuerit mortificationis.

5. Februarii.

*Absit, vel nocte una sub eodem tecto cum illo
commorari, cujus animam gravi peccato no-
xiam noveris. S. Ignat: vitæ l. 4. n. 35.*

QUÔ momentô animâ peccato consentit,
elongatur à Deo, majúsque Deum vin-
ter, & peccatorem, quàm cœlum, & terram
intercedit intervallum. Quem ità odit, ità
fugit Deus, quî tu amare & cum eo agere
possis?

Quantò vehementior DEI amor pectus
occupat, tantò acerbior odisse debet ejus
inhonoratorem; imò parricidam. Amicus
Dei, hujus inimicorum amicus esse non po-
test. Qui peccatorem non odit, Deum non
amat.

Trahuntur ex conversatione mores, &
mali etiam nolentibus vitia sua affricant.
Longè promiùs est, ut à malo bonus, quàm
à bono-malus sua in consilia, & mores in-
ducatur.

Ut cum peste afflato nemo prudens habi-
taverit, sic amicitia, & mora omnis dissol-
venda est cum eo, qui per peccatum factus
est DEO, Angelis, bonis que omnibus ab-
ominatio.

6. Februarii.

*Curas in mensem, vel annum imminuentem mit-
tis? heu me! unde tibi tam diuturna vite
fiducia? S. Ignat: Vitæ l. 4. §. 30.*

Quotidiana sunt humanæ caducitatis te-
stimonia, & super tam fragili funda-
mento improvidi nescio quas machinas ma-
chinamur! nemo sibi tutò crastinum polli-
ceri cùm possit, ità vivendū, tanquam ho-
die morituris.

Nihil in salutis negotio differendum; ,
avolat vita, cum qua clausa est janua meren-
di: vela contrahe, hodie vive: crastina quid
ferat dies, incertus, nunc salutem tuam
operare.

Quæ citò fiunt, duplicem laudem habent,
& gesti operis, & celeritatis; utramque
amittunt dilata. Nulla in re magni nomen
obtinebit, nisi cùm Alexandro statuat: nihil
differre in crastinum, quod hodie dari possit
executioni.

Nec flos magis caducus, nec vitrum fra-
gilius est, quàm sit spes longioris vitæ: il-
lum flatus decutit, istud ictus comminuit,
sed hanc mille die uno casus adimere
possunt.

7. Februarii.

Cùm quis impugnatur, semper habeat, à quo sustentetur. S. Ignat: apud Ribad: l. 5. c. 10.

PRima belligerantium cura est, habere fœderatos. Væ soli! cùm ceciderit, non habet sublevantem; tuo consilio, aut viribus fidere, certum audaciæ argumentum, sed & ruinæ initium est, quod tot tristes casus ostendunt.

Quò validior, & astutior hostis, cum quo congrediendum, tantò decet suis viribus minus fidere; accersendæ sunt suppetiæ. Hostis noster dæmon est, & fortissimus, quis solus cum solo congredi præsumat?

Candor ille animi se, & sua dejectioni alienæ submittentis novum è Cœlo robur accersit, quo munitus præsidio vafri hostis fraudes non timebit.

Odit lucem Princeps tenebrarum; fugit, dum sua propalari videt consilia: & ut cuniculi, sic omnes ejus technæ vim amittunt, si pateant.

8. Februarii.

Si vis scire, quid à te velit Deus, omni te primùm affectu & in alterutram partem propensione exuas, necesse est. S. Ignat: in Exercit: hebdom: 2.

In

IN sibilo auræ tenuis loqui Deus consuevit, non auditur in tumultibus, ubi pugnat passio, aut partem in unam impellit natura, non percipitur locutio Dei.

Invitat Deus animam ad solitudinem, dum ei vult ad cor loqui. Solitudo hæc nec loci, nec corporis, sed affectûs est. Tum auditur vox dilecti, ubi solus cum sola conversatur.

Qui deliberat, Deum solum attendat; huic consilia sua inædificet, reliqua omnia caduca sunt: delectant, sed ad tempus; profunt, sed non perpetuò.

Omnis electio cauta esse debet, illa verò cautissima, ex qua pendet æternitas. Nec affectus hic, nec sanguis & caro, nec sensus locum habere debet. Opus est superno lumine, & prona in te voluntate.

9. Februarii.

Nunquam agas vel loquaris, nisi priùs, an id placeat Deo, profit tibi, adificationique futurum sit proximo, cogitaveris. S. Ignat: apud

Lyr:

UT humane, ità & divinæ prudentiæ amissis lingua est. Hac, qui ritè uti novit, nã ille in utraque magister sit. Nulla hæc artium difficilior. Qui in lingua non offendit, hic perfectus est vir.

Ars nulla sine regula discitur; illa pro arte bene loquendi securissima; si ter verbum revocetur ad limam, priusquam semel erumpat ad linguam; scilicet ne Deo, ne sibi, ne proximo noceat. Hæc si in usu esset omnibus, multo minus, sed melius loqueremur.

Mira res! tacere facilius est, quam loqui. Raro tacuisse nocet, nocet frequentissime esse locutum. Et tamen paucissimi, qui tacere sciant: nempe natura semper inclinatur ad pejus.

Prævidere quid tibi, quid proximo, quid honori divino expediat, hominem distinguit à bruto: ideo nobis mens & ratio indita, ut hæc morum & linguæ magistra facem præferat, ne abeamus in devia.

10. Februarii.

Grandia in Dei obsequio præstare qui desiderat, ante omnia caveat, ne nimium sapiat. S. Ignat. in vita l. 4. §. 22.

Animi demissio, ut proprii, sic & alieni in virtute profectus fundamentum est, sine quo quidquid ædificatur, ruinæ præparatur.

Altissima rerum omnium virtus odit alta: libentius amplectitur medium, amat modum. Deus altissimus quidem est, ad eum tamen, nisi per humilia non pervenitur.

Nec

Nec enim bonum in magno, sed in bono magnum collocandum. Æstimat illum plùs Deus, qui se minùs; illum favore suo replet, quem sui æstimatione plùs exinanitum reperit.

Cum humilibus ùt sermocinatio, ità cooperatio ejus. Depressione nostri exaltatur Deus, qui gloriam suam alteri non dat, in hoc glorificatur maximè, si nos ejus amore maximè deprimamur.

I I. Februarii.

Prudentia non parentis esse debet, sed imperantis. S. Ignat:

Nulla major est prudentia, quàm quæ extra erroris periculum hominem constituit. ultra hanc nec facultas humana ire, nec desideria possunt assurgere, quam sine difficultate discit, qui obedit.

Nulla scientia tantam habet infallibilitatem, quantam præstat obedientia: principiis primis prius & clariùs est: obediendum esse.

Humanæ rationes postponendæ sunt divinis. Si locus illis detur, & via semel excusationi pandatur, vis omnis & vigor obedientiæ interibit.

Prudentia carnis est, quæ cuniculos agit obedientiæ subvertendæ, mille suppeditat illa rationes, ut vel uuum à commodis suis alienum opus subterfugiat.

12. Fe-

12. Februarii.

In domo ritè ordinata senes juventutem, juvenes vivere debent senectutem, ut ex illis juvenum alacritas, ex his senum maturitas exigatur. S. Ignat. vitæ l. 3. §. 13.

Senex ut venerationem jure poscit à juvene, sic huic multum debet: vitæ nempe probioris exempla; ut quem præcedit annis, non sequatur pietate. Senectus est norma gregis, speculum morum.

Gravius peccat senex, quam juvenis; hujus culpam vel ignorantia excusat, vel naturæ ardor imminuit. Senem accusant omnia: ætas, experientia, mortis propinquitas, exempli ratio.

Vix unquam soli peccant senes, trahunt in sequelam juvenes; quis etenim culpare possit in juvene, quod toleratur in sene? Quot in communitate senes, tot morum sunt magistri; vox, facta; præcepta, sunt exempla.

Multum à sene discit juvenis, si mercurium solidare, id est, motus frangere, coercere impetus, & levitatem maturitate didicerit temperare.

13. Fe.

13. Februarii.

Plùs exquisita Prudentia cum mediocri sanctitate, quàm cum minori prudentia major sanctitas. S. Ignat: vitæ l. 1. c. 10.

TAntò minùs ignorandum, quantò amplius est, quod curandum assumpfisti. Meliùs regit sagacitas, quàm potestas, plùsque industria efficit, quàm vires potuissent; ut bene imperes aliis, ratio imperet tibi.

Malè tamen prudentia dicitur, quæ astutia est, hæc corrumpit, non promovet imperium; fraudes detectæ contemptum referunt, quæ subjectionem venabantur.

Infirmum regiminis fulcrum est simulatio, mima prudentiæ; quem de sinceritate suspectum habet subditus, paribus occurrere armis avet, tutæque omnia suspecta credit. Dissimulandum sæpe, simulandum nunquam.

Nemo prudens, nisi bonus; sola illa laudem habet prudentia, quæ ad æternæ sapientiæ leges disponit omnia. Humanæ prudentiæ confilia sunt caduca. Quis tutò nitatur arundini?

14. Februarii.

Vinea Domini operarii altero tantùm pede terræ insistere, altero ad iter urgendum sublevatò esse debent. S. Ignat: in Epist: Gõsw: Nikl: Dif.

Differre nolentis est. Morosus obedientia parùm distat à contumaci : contrà , ut qui citò dat bis dat ; ità qui citò paret , duplici se obedientiæ præmio dignum facit.

Quid non mora sæpiùs obfuit ? frequenter salus à momento pendet. Ubi damna sunt exigua , mora fortè veniam mereri posset , sed ubi anima , ubi æternitas periculum subit , nullâ satis pœnâ expiatur.

Parendi promptitudo excoctæ virtutis characteristicam est : cor enim omni affectu vacuum , solique Dei nutui intentum , id est , virum secundùm cor Dei signat.

Nescit tarda molimina Spiritûs sancti gratia : nulla certior aut celerior ad virtutem obtinendam semita , quàm ut cum jubentis nutu parentis certet promptitudo.

15. Februarii.

Possidenti DEUM , etiamsi nihil habeat , nihil deest. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 35.

Lucrum planè mirabile , compendiosissima ditescendi via , non multùm appetere. Unum si quærimus , omnia possidemus. Compendium singulare ! sed quod non invenimus , nisi alia omnia perdamus.

Facile est , divitem fieri , ipsi nobis paupertatem imponimus , dum nostræ nobis imponunt cupiditates ; has si excutiamus facile pau-

paupertatem sustinebimus. Quàm diu toleramus cupiditates, tam diu sumus nobis intolerabiles.

Beata cōmutatio : modicum, imò nihilum dare, & infinitum accipere. Si aurum habeo, quid habeo, & quamdiu? si DEUM possideo, quid non habeo, & hoc quàm diu?

Insanus sit, qui guttam sitit ex lacuna, cui mare immensum præsto est purissimæ voluptatis. Cui difficile accidat, si liquas præ manna nauseare?

16. Februarii.

Etiam si nullo superaddito laus Deo par foret, ad majorem tamen Christi imitationem eligenda potius cum eo foret pauperies, contemptus, & insipientia titulus, quàm opes, honores, & doctrina existimatio. S. Ignat. vitæ l. 3. c. 3.

UT magnus discendi stimulus est, nobilitas magistri, sic in hujus verba jurare ingenui officium est discipuli. Cujus tu doctrinam audis? mundi, an Christi?

Ut docti simus, doctissimorum sententiis adhæremus, ac oppositas mordicus refellimus. Cur minùs apud nos ponderis Christus, quàm in naturalibus Aristoteles, Aquinas in Theologicis inveniat?

Quid profuit Epuloni affluentia? Herodi arrogantia? profuit autem plurimùm Lazaro

rb

ro paupertas, demissio publicano. Exitus acta probat.

Similitudo morum mater est amorum, hos à Christo peculiare non merebitur, nisi ejus se moribus, & consiliis quàm proximè conformare studuerit. Amor enim vel patet invenit, vel facit.

17. Februarii.

Quidquid in secreto loqueris, ita profer, ac si toti hominum communitati loquereris. S. Ignat: apud Nolarci.

Infida hominum fides est, promittit, non servat fidem, quantamcunque secreti custodiam juret, incuria prodet, tantòque faciliùs, quantò severiùs adstrinxeris ad silentium.

Vis tua manere in abdito? prior serva: nec exemplo doceas, quid alter facturus sit. Frustrà verbis legem imponis silentiù, si exemplo veniam præbes manifestandi: ut tu, ita & alter suum habet amicum, cui fidere, aliquid possit.

Minima præ reliquis fides foeminis & pueris habenda: curiosum, & garrulum utrumque hoc est animal. Ubi minùs prudentiæ, plus ibi garrulitatis est.

Secreti tenacem esse, non modò prudentiæ, sæpe etiam conscientiæ est. Nullum
ma-

majus depositum quàm arcanum, quod, si custoditum vis, prior ipse nè propala.

18. Februarii.

Qui Religiosi Ordinis homines ad procurationem divini obsequii adhibent cum detrimento eorum regule, arborem destruunt, ut fructus inde carpant. S. Ignat: apud Bart: l. 3. §. 46.

ITà se impendere aliorum saluti debet Asceta, ut suæ nihil officiat. Sic namque Medicus sibi prius consulit, nè contagionem curaturus in aliis, ipse trahat.

Qui suâ sponte, qui celerius, quàm ferat ætas, qui præter officium se proximo curando ingerit, plus plerumque damni, quàm fructus colligit, se perdit, & alium non lucratur.

Regula, est Religiosi anima, quantum ab illa recedit, tantum perdit spiritus; sicque accidit, ut vivum cadaver alia omnia, & aliter agat, quàm deberet, sibi noxius, suis gravis, aliis inutilis.

In illis, quæ tuæ vocationis sunt, DEI aderit benedictio, hanc in aliis non spera. Si alia à te fieri voluisset, huc non vocasset. Recedere ab instituto, est accedere ad errorem omnium gravissimum.

19. Fe-

19. Februarii.

Quisquis amat felicem rei à se agenda finem imponere, se ipsum negotio, non negotium sibi accommodat, est necesse. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 11.

Qui cuncta suo conformari arbitrio contendunt, & arrogantiae multum ostendunt, & ignorantiae: illâ sibi, hâc aliis nocent; nam & secundo rerum agendarum successu destituuntur, & turpi se ipsos labe prostituunt.

Prudens Medicus prius arteriam tentat, naturam attendit, deinde de medicina praescribenda sollicitus, quæ cum prodest uni, officit alteri, etiam pari morbo laboranti. Nec minor in animæ cura desideratur discretio.

Omnibus omnia fieri debuit Apostolus, qui Doctor gentium audire voluit. Ut crepidam pedi, non pedem illi accommodat artifex, ita se hominibus aptet magister.

Media, non quàm pretiosa, quàmque sibi in amoribus, sed quàm apta fini, attendendum: secus onerabunt amplius, quàm juvabunt.

20. Fe-

20. Februarii.

Experimento didici , ultra modum longis contemplationibus addictos , plius patere demonum prestigiis , ac reddi intractabiles. S. Ignat: apud Bart.

Infallibile erroris argumentum est, suo ductu regi velle. Nemo sanctus simul & intractabilis, quia nemo intractabilis est humilis. Cùm tamen non contemplatio, sed humilitas certus virtutis index sit.

Contemplatio, quæ te facit in sensu tuo abundare, tibi placet, non Deo; parùm proficua, nisi ad arrogantiam; otio vicinior, quàm negotio.

Complacentia illa ex contemplationis sublimitate orta, satis ostendit, cujus magisterio doceatur, ejus nempe, qui parens est superbiæ.

Seraphinum se mentitur vaser diabolus, sublimes ingerit affectus, sanctissima proponit mysteria, & ad altissima invitat, sed ut lapsu graviore ruas, eorùmque numerum augas, qui prius quàm ambulare nôssent, volare conati, turpiter ceciderunt. Tutius in humili.

21. Februarii.

Valentior nunquam contra nos evadit hostis tartareus, quàm, cùm secretò ac clanculùm operatur. S. Ignat: in Exerc:

Quid

Quid magis pronum, quàm in tenebris errare? Qui sibi in rebus animæ facem præfert, ignem sequitur fatuum, & dum maximè egeret lumine, hoc se destitutum, ac in præcipiti positum videbit.

Non est præsidium ità validum, quod cuniculis everti non possit, nec unquam plus habet periculi, quàm dum sui securum pericula non timet; momento namque corruit, & tristi ruina docet, quàm timendus sit hostis, qui latet.

Quem vel sui præsentia, vel ab aliis, à quibus juvari posset, animi aversione inflammavit orcus, jam tenet ità constrictum, ut ægrè sit ruinam evasurus.

Pacem simulat hostis, ut tutiùs feriat; nullæ quippe insidiæ periculosiores sunt, quàm quæ plus obtendunt securitatis.

22. Februarii.

Vel unicum impedivisse peccatum, pro omnibus totius etiam vitæ laboribus, & curis satis magnum impense operæ pretium est. S. Ignati: apud Biderm: l. 1. c. 17.

Caligat plurimùm, qui in vili etiam mendicabulo non videt ingens pretium, nempe ultra corticem ille non aspicit; lacernam cernit, sed latent pretiosissima, sub rudi concha inæstimabilis margarita, pro qua
 emen-

emenda decet omnes sumptus postponere.

Qui cogitat, quid Deus, quid creatura sit, facile intelliget, quàm illius ab hac offensa sit enormis. Hanc impedire, est infinitum malum impedivisse.

Animæ pretium tanti Christo constitit, ut eam suo sanguine, hoc est, infinito pretio redemptam voluerit; quantò minoris nos eam emimus, licet pro ea totius vitæ curas expendamus!

Una peccati labes æternis ignibus non factis expiatur; cogita ignem, quid acerbius? æternum cogita, quid longius? hujus periculo animam totius vitæ laboribus eruere, est æternitatem momentis brevibus emere.

23. Februarii.

Pete à Deo gratiam, ut multum patiaris; nam cui hoc tribuit, multum tribuit: in hoc uno plurima ejus beneficia continentur. S. Ignat: apud Bart. l. 4.

Quantò magis homo exterior patitur, tantò magis interior viget, illius molestiæ hujus augment merita. Rerum temporalium jactura lucrum facit æternum.

Satellitium vitæ patientia est, qui miseras odit, mundo exeat, quàm diu vivit, eas dulcorare potest, vitare non potest. Velut quod-

dam

dam numen tutelare miseris, patientia est, non quod tollat, sed quod levet mala.

Ini tecum rationes, & si absque palpo verum fateri velis, quantarum quotidianis erroribus pœnarum te reum ages? Solvenda sunt hæc debita, numquid beneficium est, hic ea potius, quàm purgantibus ignibus expiare?

Quanquam esto Angelus, & impeccabilis fores, optandæ tibi cruces forent, si credas æternæ veritati, leve tribulationis æternæ gloriæ pondus operaturum.

24. Februarii.

Debet sana communitas se tueri, & totius integritatem matura partium corruptarum amputatione conservare, priusquam ex iis vitium trahat, quod sanum est. S. Ignat. vitæ l. 3. n. 20.

Mira res! nemo solus vult esse malus. Pars in affecto corpore, quidquid ubique est vitiosi humoris ad se trahit: sic quasi aucto fœdere in corporis totius perniciem crescit.

Contagio pestis est communitatum. In ea dissimulanda benignum esse, crudelitatis est maximæ. Amputandum est membrum putridum, nè vicinum afficiat, sicque sensim sinè sensu cor pervadat, & totum corpus periculo exponat. Etiam

Etiam nolenti sequiora nocent exempla; nihil metuentes tenui halitu pestem bibimus, non evitaturi malum, nisi separatione longissimâ.

Et cœlum malis Angelis, & Collegium Apostolicum pseudo-Apostolo se liberavit, nec illis est dedecori, quòd indignos locomoverint. Malo perduto duplex accrescit bonum, semel ex imminutione mali, dein ex substitutione boni: Mathias Judæ lapsum abunde compensat.

25. Februarii.

Pluris facienda est proprie voluntatis abnegatio, quàm mortuorum suscitatio. S. Ignat: apud Nol:

Mortuorum ad vitam revocatio nec meriti prerogativam, nec virtutis characterem, significat. Gratia est gratis data; bonis & malis; Domino communicante, communis.

Quid prodest suscitasse mortuos, si domestica vivant vitia, si pravi affectus vigeant; quibus mori, vita debet esse veri obedientis & virtutis characteristicam.

Deo in Superiore subijci est optima vitiiis extirpandis medela. Si tu obedis Deo, obedi tibi caro; tu majori, tibi minor obtemperabit. Si tu contempseris obedire Deo,

C

nun-

nunquam efficies, ut passio tua obtemperet rationi.

Te præstat cadaver fieri, quàm cadaveri vitam reddere; cadaver ad locum, situm, & vestitum omnem indifferens, insigni obedientibus documento, nihil optat, nihil refugit.

26. Februarii.

Si à Deo expetenda sunt signa, & plura & clariora expetenda sunt de solis præceptis servandis, quàm de servandis consiliis. S. Ignat: apud Guartem. cap. 22.

A Nimalis homo non percipit ea, quæ sunt Spiritûs; Consilia Christi, si audit, non penetrat; onus videt, unctionem non attendit. Corticem nempe aspicit, non medullam, quò hebetudo oculorum non penetrat, ideo pauci consiliis moventur.

Magni erga homines amoris indicium in Deo est, quos suis dignatur consiliis. Quantò est filiorum præ servis conditio nobilior, tantò major optimi Numinis dignatio erga eos est, quos in sortem filiorum invitat.

Semper facta propositis minora sunt. Si soli præceptorum jugo te submittas, in proximo est, ut tentatione victus, etiam hoc excutias.

Optima, dum licet, eligere nemo prudens

dens dubitaverit; tutiora præponimus insecuris, & cur minor animæ, ac inferior cura salutis, habeatur?

27. Februarii.

Difficilior ad virtutem genius, si seipsum fortiter expugnet, duplò meritis auctior evadet præ illis, quibus leno ac lentum ingenium nihil faceffit negotii. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 12.

MAlè judicat, qui ex morum placiditate de virtute fert sententiam, non qui se gerat in externis, verùm qui se interius vincat, inspiciendum, ut vera virtutis decem-peda statuatur.

Magnum naturæ beneficium est, velle conari, cui si labor accedat, id brevè insequetur, ut, quod negavit natura conatus efficiat.

Nec ità obstinatus est ullus genius, quem conatus non emolliat. Proxenetæ naturæ; consuetudo est, ità seu celare, seu formare novit indolem, ut agnos è leonibus fecerit. Aude aliquid.

Si consuetudo altera natura est, beatus es, quia pro gustu tuo naturam potes eligere. Muta mores, & naturam commutasti, ex naturali in artificialem. Facillimum est passionum remedium, nova consuetudo.

28. Februarii.

Quisquis inter homines agere, versarique tutus desiderat, summi plane momenti id esse ducat, ut æquus sit omnibus, obnoxius nemini. S. Ignat. apud Orland. l. 5. n. 24.

PArtiales affectus periculosi sunt: à natura, non virtute nascuntur, à passione, non ratione nutriuntur: se, non Deum attendunt, quem si respicerent, quàm sit pater omnibus æquus, viderent.

Punctum circuli decet imitari: ex eo partes in omnem partem ducuntur lineæ, hæc quantum in unam plùs partem inclinarent, tantum recederent ab altera. In medio virtus.

Ut sol eodem omnes vultu aspicit, futurus his injurius, si solus aliis luceret; ità sine plurium injuria uni addici non potest affectus. Omnibus esto amicus, nulli familiaris. Ut charitas, non carnalitas audiat affectus, debet exeri propter Deum, vel quòd hujus imago, vel quòd sanguinis ejus pretium sit, quæ cum omnibus æquè congruant, par in omnes affectus motivum afferunt.

29. Februarii

Si te Deus faciat multa pati, signum habe, quòd te velit facere magnum sanctum. S. Ignat. apud Bart. l. 4.

Pa-

Patientia cæli clavis est ; adversa nos ad Deum compellunt , à quo abstrahunt prospera. Plures salvarentur , si plures plura paterentur. Ut vites , sic & virtutes non nisi putatæ fructificant.

Si quæ in Angelos cadere posset invidia , ista foret ; quòd homo pro Deo pati possit , Angelus non possit. Gloria non voluptati , sed adversitati , stat venalis.

Hæc est virtutis regula : mala pati , bona facere ; utrumque juvat patientia , cum qua malum non est , sinè qua bonum non est.

Ut Medicus ægro jam desperato indulget ; quem secat , urit , disponit ad sanitatem ; ita æternus Pater filium ; quem amat ; castigat ; cui parcit , non curat. Absit à me , Domine , prosperitas , absit indulgentia !

I. Martii.

Qui se , suasque rationes Dei obsequio postponit , hanc Deus multò consulit melius , quàm potuisset ipse consulere sibi , si Dei obsequium suis rationibus postponere voluisset. S. Ignat. apud Bart.

Cui prima est de DEO cura , omnia illi fluent secunda ; cum enim ea , quæ DEI sunt , curamus , ille curat nostra , eaque longè feliciùs , quàm ipsi non solùm præstare , sed & optare potuissemus.

Desideria propria suspecta nobis esse debent; cum quid nobis expediat, ipsi nesciamus. Periculosa est nostra electio, id solum est reliquum consilii, ut Deum amemus, & illum sinamus de nobis agere, quod illi visum fuerit.

Conatus nostri sæpe sunt detrimenta nostra, quæque appetebamus vehementius, quoties experti sumus, maximè nocuisse! Quæramus Regnum Dei, cætera adjicientur nobis.

Cum quis sui videtur oblitus, tum Deus ejus maximè recordatur. Et quidem ejus est Providentia, ut cura illi sit de omnibus, tenerior tamen, & paterna de illis, qui sui minorem habent. *Jaeta spem tuam in Dominum.*

2. Martii.

Longè ad infima ei est descendendum, quisquis emitti ad sublimia velit. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 3.

AD favores divinos alia non reperitur semita, quàm per demissionem. Hæc ivère, quotquot ad virtutis apicem sunt eluctati.

Altiores obices, quos ob arduitatem transilire non vales, profundè inclinatus poteris superare. Ventus excelsas cedros frangit, parcit myricis, quæ se ad omnem ejus, nutum

tum submittere noverunt. Periculosa sublimitas !

Si recumbas invitatus in novissimo loco ; sperare poteris te auditurum : amice, ascende superius : Sic aquæ sublimius ascendunt ; dum prius profundius descenderunt.

Humilitate velle honores mercari , duplex arrogantia est ; mereri altiora laudem habet ; non quærere ; laudabilia agere , non laudem affectare , labor est , qui suum ab æquo iudice præmium expectare potest. O quàm parùm sæpe humilitatis in humilitate ! Aliud est esse , aliud videri humilem.

3. Martii.

Si vel ex gradu , in quo stat , autoritate , vel ex officii , quod gerit , debito mundum reformare quis vellet , is à se incipiat esse necesse. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 36.

Quantò altiore te loco fors constituit , tantò majorem imposuit obligationem rectè agendi. Tibi velamen vitii nullum est. Patet omnibus , sed & omnibus officit , magis exemplo , quàm culpâ noxius.

Frustrà est doctrina , quam facta non confirmant , levissima erit , ad nullius animum penetrabit , nisi ei pondus accedat ab exemplo. Oleum , & operam perdit , qui docet bona , cùm agat mala.

Ut optima etiam instrumenta nullum eximium artis opus per se dabunt, nisi artifex, qui eis utitur, eximius fuerit; sic planè consilia etiam saluberrima vim amittunt, nisi, qui ea suggesserit, etiam usu approbaverit.

Deformis est mundus, reformationis, quis dubitat? indigus est, sed primam in se quisque curam acuat, ubi non deerit labori materia: qui sibi nequam, cui bonus?

4. Martii.

Si quando calumnias ab improbis, vel ignavis in te congeri observaveris, Deum ora, ut avertat, nè quando mala de te dicantur, & vera dicantur. S. Ignat. apud Bart.

TOta felicitas intra nos est, & hæc est beatitudo; miserrimi quippe essemus, si probitas alieno pendere deberet ab arbitrio. Talis & tantus es, quantus intra te, & Deo teste, es.

Si, nescio, quàm tumidâ panegyri te inter Sanctos fama collocet, malum non tollet, si malus es; ità vicissim, si tua te non arguat conscientia, satyras tutus ride, nihil de bono tollent.

Id solùm interest, nocens, an innocens vituperia patiaris? nulla nobis nocebit aduersitas, si nulla dominetur iniquitas. Non est, quod metuat innocentia.

Mens

Mens conscia recti securior mendacia fama, quàm fluctus rupes excipit: tumultuetur hic, illa non commovebitur. Confunde famam, aliter, ac illa vulgat, age.

5. Martii.

Prudentia tue statendum relinquo, præsertim terrenis omnibus nunc illud opponere: Quid prodest homini? an verò postea brevi frustra ejulare: Quid profuit? S. Ignat. vitæ l. 2. n. 2.

A Mantur flores, dum vernant, sed quàm breve tempus est! ubi exarescunt, abijciuntur. Sic omnia terræ bona, dum sunt, quàm breve hoc momentum! delectant: illico transeunt, & usu ipso fallidiuntur.

Dum opibus aut deliciis fruëris, te crede somnare, discusso somno, nihil inventurus in manu, & quid hoc somnium? & quamdiu prodest?

Omnis gradus felicitatis, ad quem aspirare potes, fugacia secum trahit gaudia; splendidè levaris cum pyrobolo, sed momentum expecta, nihil supererit, nisi fumus, & hunc captare, quid prodest?

Nihil prodesse crede, nisi, quod æternùm prodest, quod ad beatam æternitatem comparandam conducit; obest autem gravissimè, quod huic impedimentum ponit.

C 5 . 6. Mar-

6. Martii.

Qui mundum contempsit, statue similem esse oportet, quæ nec lacernâ indui recusat, nec purpurâ, quâ prius ornabatur, detrectat spoliari. S. Ignat. apud Lancic.

Locupletibus feliciorē esse præstat, quàm locupletem, nec id admodum difficile: si sciamus, nihil desiderare, nam sola pauperem faciunt desideria.

Miseros nos facimus superfluarum rerum sollicitudinibus, & tenuioris fortunæ impatientiâ, quam si ferre vellemus, miseriarum omnes evanescerent. Non censu constat felicitas.

Præstat dominum esse fortunæ, quàm servum. Dominatur; qui novit ejus dona contemnere. Servit, qui expetit. Morbus apud multos incurabilis, quibus per affluentiam omnium non desunt vota. Scilicet hydropici fitis nunquam satiatur.

Usum rerum necessitas definiat, non cupiditas. Modicum est, quo egemus, quid ad superflua curas extendimus? Beatior est Irus forte suâ contentus, quàm Cræsus plura desiderans.

7. Martii.

Minus de scientia, plus de virtute. S. Ignat.
apud Batt. l. 5. c. 8. Non

Non qui multa, sed qui utilia scit, doctorum syllabo est inferendus. Quantum est in rebus inane! scire quod non prodest, proximum est ignorantiae.

Nocet scire, quod non prodest, imò sapè etiam, quod prodest. Scientia enim inflat, nutrit arrogantiam. Sicut non est indè beatior voluntas, quòd plura cupiverit, ità nec mens est sanior, quòd plurima noverit. Sciendi appetitus prima peccandi occasio fuit.

Infelix homo, qui scit creata omnia, & nec se, nec Deum noscit: beatus autem, qui hæc scit, etiamsi illa nesciat. Ea, quæ supra nos sunt, diligere præstat, quàm intelligere. Affectus plùs instruendus, quàm intellectus.

Discamus non opinioni, sed vitæ; non oblectamento animi, sed utilitati. Discamus vivere, non loqui; operari virtutem non speculari; hoc est, medullam præ cortice diligamus.

8. Martii.

Universum mel, quod colligi potest ex floribus hujus mundi, tantam non habet dulcedinem, quantam habet Domini JESU feli & acetum.
S. Igrat. apud Bart.

Felicitatis titulum injustè occuparunt oblecta.

lectamenta mundi, eò magis ab his alienum; quò nihil infelicius est, quàm videri felicem, & non esse; nisi tu æternæ perditionis causas in felicitate numeres.

Voluptas irritat appetitum, non satiat, non implet animum, sed inquietat; dulcedinis guttam immenso amaritudinis mari obruit, & momento blandiori æternam mercatur infelicitatem.

Ut ex amaris herbis mel conficere noverunt apiculæ, sic amara Christi patientis memoria dulcedinem propinat, modò sint, qui eam velint degustare. Hæc sanctæ hujus alchimix virtus est.

Amarefcit, quidquid dulce mundus offert, & dulcescit, quidquid amarum accidit, dum Christi Passio menti obversatur.

9. Martii.

Si mihi totius mundi aurum suppeteret, non adjuvarem vel obulo illum, qui suâ culpâ se religione indignum reddidit. S. Ignat. apud Bart. l. 3. §. 19.

SI perdatur thesaurus, quæ non funduntur lachrymæ? si periclitetur sanitas, quæ non curæ fatigant? & tantum bonum, quantum est beatitudinis æternæ pignus, arrha divinæ gratiæ inter levia censeatur?

Deplorata sanctas est, dum æger mala
grat

gravissima non sentit; imò credit, optimè secum agi, dum magnis passibus ad mortem properat. Perire, nec sentire, magna Dei poena est.

Seu favores talibus cœlum mittat, seu dolores; semper timoris materiam præbet; dum favet, bona, quæ gesserunt, compensare, si premit, etiamnum vindicare, credi potest.

Illiberalior in eos plerumque Deus est, qui habendi spe, aut cupiditate se Deo subtraxerunt, digni minùs accipere, qui centuplum, jurejurando promissum contempserunt. Leviora forent hæc, gravius illud iræ divinæ argumentum. Nemo mittens manum ad aratrum, & respiciens retro aptus est regno Dei.

10. Martii.

Id tibi principium esto, ut sermonis quidem ingressum facile concedas aliis terrena sapientibus, exitum verò tibi reserves, ut acceptum quæcumque sermonis metallum auro tingere coneris. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 36.

SI cum Doctore gentium Apostolo cupias sancto alios capere dolo, aucupis ingenio uti debes: eandem hic cum ave, cui insidias struit, vocem simulat, ut suaviùs alliciat; pari tu communi sermone hominum benevolentiam aucupare.

Ani-

Animalis homo non illico percipit ea, quæ sunt spiritûs, erigendus est sensum sinè sensu animus, & à terrenis non per saltum, sed quasi per gradus ad superna evhendus. Violenta terrent.

Amica hæc sermonis alternatio thaumaturga est, prodigia faciet, obstinatum petus, quod violenta nequivit oratio movere, svavior hæc familiaritas in ceram emolliet, formam, ut voles, in omnem ducendum.

Primùm benevolentia obtineri debet, quâ semel habitâ, captivum tenes animam, nec difficilè à terrenis ad æterna spontè secuturum deduces.

II. Martii.

Propter nostram in spiritualibus rebus acediam consolatione divinâ merito privamur. S. Ignat. de discret. spirit.

Sæpe innocenter vapulat dæmon, cui desolationem spiritûs adscribimus, quæ fructus est acediæ nostræ, quæ plus nobis sæpe, quàm dæmon nocet.

Quomodo sperare Dei liberalitatem potest, qui aded avaro in eum est animo, ut vel pusillum temporis ei pigeat immolare. Sic ille nos vîsitat, ut nos illum colimus. Echo nempe est, æquâ fervori nostro mensurâ respondet.

Hen

Heu me ! quàm noxius animæ nostræ hostis est acedia ! Quot Dei favores impedit ! quot merita dissipat ! quot consolationibus privat ! Hæc est malorum omnium , quæ in spiritu patimur , scaturigo ; Vince hanc & hostes tuos enervasti.

Quantò liberaliùs terra vapores in cœlum mittit , tantò sæcundiores indè imbres recipit. Nostra in cœlum liberalitas ejus in nos metitur beneficia. Qui plena manu seminat , huic læta sub falcem messis veniet. Qualem volumus , talem se nobis Deus exhibebit.

I 2. Martii.

Plus unâ horâ Manresa Deo Magistro discitur , quàm quidquid ubiq; Doctorem est , tradere potuissent. S. Ignat. vitæ l. 1. §. 14.

Divinae scientiæ schola suorum profectum non ex discantis ingenio , sed ex docentis voluntate metitur. Facile est ibi evadere doctum , ubi ille spiritus magister est , in quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ.

Ut lumen raptâ repenti nube fulgurans momento abstergit tenebras , & multa detegit : sic divinæ illustrationis radius cœlo affusus , pulsâ caligine tantum lumen affundit , ad quod omnis sapientum turba excuriat , est necesse.

Frue

Frustrâ nos, & ingenium evisceramus cum araneis: totâ nocte laborantes nihil capiemus ex hac sanctorum scientia, nisi nos ille doceat, qui sinè verborum strepitu ad cor loqui consuevit.

Nec speret profectum, qui nescit secum habitare. Manresa specus aperit virtutis academiam, ubi magister Crucifixus, cœlum, & terra liber, studium est meditatio. Hic, qui doctus est, verè sapiens est.

13. Martii.

Nullum lignum aptius est excitando foco amoris Dei, quàm lignum sanctæ Crucis. S. Ignat. apud Bart. l. 4.

Mirabilis artifex amor est, qui amati memoriâ, velut foco usus adversa vel mitigat, vel planè tollit, imò, quod maximum ejus magisterium est, in dulcedinem commutat.

Ama, nec dura ulla senties; illi gemunt succurrere, qui nolentes ferunt; hi enim succutiunt onus, nec excutiunt. Totum pondus impatientia est.

Non vi cum adversa fortuna agendum, sed amore; majores huic, quàm fortunæ lævienti sunt vires. Ubi amatur, ibi non laboratur. Facile crucem bajulat, qui bajulat, quod amat. Humerus, & robur patientiæ amor est.

Amor

Amor nostri crucem Christo levem fecit, Dei amor Christi crucem nobis tolerabilem faciet. Facilis est animi duris in casibus fortitudo, non machinâ, non lacerto, imò nec voto eget. In nobis sunt omnia; robur virtutis amor est.

14. Martii.

Servitutis, aut que mihi ante oculos ponitur, mortis timorem in minimis pono, unus Numinis, offendendi timor me coerceset. S. Ignat. vitæ l. 1. c. 24.

Nihil est sub sole malum, nisi peccatum; quia nihil est, quod non velit Deus esse; præter peccatum, quod ita odit, ut si amare posset, Deus non esset. Odit illud necessario; & odit æternum. Mors, vincula, egestas adeo mala non sunt, ut optabilia sint; tanquam optima; sunt Dei nos amantis dona, peccati remedia, gratiæ divinæ lucra, & quod caput est rei, divini amoris fomenta.

Quem absolvit conscientia, non est in orbe, quod timeat. Nemo miser esse potest, nisi sub facto: solum infortunium, quod nobis accidere potest, nostrum opus est. Nulla in caput nostrum cudi tela in aliena officina possunt.

Magnorum nulla non injuria atrox est, quid igitur erit, si Regum omnium Dominus
offen-

offendatur ? nimirum tam atrox hoc facinus est , ut si cælo , terræ , hominibus , Angelis pernicies immineret , hæc minùs timenda forent , quàm Dei offensa.

15. Martii.

Nulla est tranquillitate ipsâ pejor tempestas , nec ullum adversariorum genus periculosius , quàm adversariis carere. S. Ignat. apud Bart. l. 2. §. 18.

Perpetua tranquillitas , sub larva securitatis , gravissima minatur animæ pericula. Mater est otii , nutrix acedizæ , fomentum sensualitatis. Quanta hæc in spiritu damna ! Adversitas nos admonet officii , compellit ad Deum. Dormiunt etiam Apostoli , dum placidum dormit mare ; tempestas eos clamare cogit : Domine salva nos , perimus.

Pati mala non est malum. Pati à malis etiam bonum. Pati propter bonum , adhuc meliùs , pati ob mala , pariter bonum est , quia sic ea expiare bonum est.

In tempestate nascitur margarita , in ignibus excoquitur aurum , inter malleorum ictus corona cuditur , nec aliter , quàm adversis nutritur virtus. Hostis nempe facit fortem , ut tempestas nautam commendat.

16. Martii.

Nihil suavius est , quàm amare Deum , sed ita ,
ut

ut ex amore illius multa patiaris. S. Ignat. vitæ l. 1. n. 33.

OMnis felicitas hominis amor est. Tantus es, & tantum vales, quanti est, quod amas. Provide proinde quem ames? si rem perituram? tibi ruinam præparasti. Si Deum? felicitatis apicem attigisti.

Amare, nec pati velle, est otium. Cupiditas est, non charitas, hujus enim lydius ductus est, qui verum à spurio amore distinguit. Se, non Deum amat, qui hujus amore pati recusat.

Deum amare inter prospera, virtutis nomen non meretur, hoc etiam sensualitas potest. Sed ubi cruce cælum depluit, amplius Deum, & has propter illum amare, veræ virtutis est experimentum.

Ut collisio è silice flammam elicit, & agitatione flamma crescit: sic fortunæ adversitate verè Deum amantium corda amplius accenduntur. Cur tu friges?

17. Martii.

Tantò plùs sperandum in Deo, quantò res magis videntur desperatæ: ubi deficiunt humana, ibi præsto sunt auxilia divina. S. Ignat. vitæ l. 4. n. 2.

Ubi plena opibus turget arca, & minora frugibus sunt horrea, ibi non est spes.

Ubi

Ubi omnia ultra votum suppetunt, ibi non Deo fiditur, sed creaturæ.

Maledictus, qui carneo innititur brachio; quis fragili se confidat arundini, cum columnæ possit immobili spes suas inædificare? Et nomen, & robur spes amittit, dum mediis nitimur, quæ videmus.

Gaudet Deus nos periculis jactari, & ope humanâ destitui patitur: quia spe nostrâ delectatur, sciri que gaudet suo nostra stare auxilio. Differt opem, ut spem exacuat.

Si opes amisisti, si patronis destitueris, tum maximè confide, patronus tibi sufficit unus, sinè quo nihil possunt omnes.

18. Martii.

Quem labor tenet aliena salutis occupatum, efficacius eum semper modestia humilis, quam authoritas iuverit, vincetque cadendo citius, quam pugnando. S. Ignat. vitæ l. 4. f. 384.

QUæ in arcibus, eadem etiam in animis expugnandis plurimum facit industria; ut subigantur illæ, & isti deprimantur, oppugnaturus se infra oppugnandi pedes abjiciat, absconditus cuniculos agat; sic evertentur, quæ vi apertæ restitissent.

Paucas in retia sua volucres auceps cogeret, si fulminaret; terreret minis, non alliceret. Suavi canendum est fistulâ, quod vis non potest, hæc efficiet.

Ho-

.. Homo capitur humanitate , nullus adeò ferus est , qui submissione non provocetur ad amorem , ubi contrà odium parit arrogantia , & fastus contemptum trahit.

.. Alia àsceticæ , alia politicæ militiæ media sunt , hæc vim apertam opponendo , illa se submittendo viam invenit ad victoriam.

19. Martii.

Pluris tibi sit cujusvis hominis salus , quàm thesauri omnes universi mundi. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 8.

Quod in nobis pretiosissimum est , ferè minimi habemus. Anima , quæ rei infinitæ pretio constitit , vilis esse non potest , nisi illis , quibus nihil est se vilius.

Salutem hominis cælo Christus præposuit , ut eam obtineret , divinitatem suam quasi prodegit , certè vitam , & sanguinem dedit. Quam sapientissimus hic inlitor tanti fecit , cur nos inter ultima curamus ?

.. Falsâ nempe staterâ res metimur. Res nihili , quales sunt opes , eruditiq , totius vitæ sudoribus quærimus , pro hominis salute labor omnis gravis nimium , & intolerabilis accedit.

Dei judicium attende : quanti Deus omnem mundi potentiam facit ? quanti nos pilum , & nucem cassam : salutem autem homi-

nis

nis etiamnum sitit. Præter se, hâc nihil habet amabilius, nihil in votis magis.

20. Martii.

Tantum valet res, quantum illam Deus fecit valere. S. Ignat. apud Bartol. l. 4. §. 35.

VEhementer sæpe fallitur, qui secundum colorem de rebus judicat. Trapezita, peritus distinguit adamantem à vitro. Ille remotissimus est ab errore, qui ad divinæ mentis bilancem omnia ponderat.

Si omne, quod splendet, aurum credat mens tua, heu! quoties decipietur? Nihil est bonum, nisi, quod ducit ad summum bonum.

Deus finis noster est, ad quem tendimus, in quo æternum quiescemus; viam quæ ad illum ducit, bonam crede, ama, elige, quæ abducit, esto rosis strata sit, quam longissimè fuge.

Aurea clavis parùm facit ad intentum, si clausa non referet, tali præferenda & ferrea, cui feræ patent. Rei nempe pretium non color, nec opinio, sed ad intentum aptitudo facit.

Proh! quantum erramus! omnia electioni hominis subjecit Deus, sed ut media sint ad Deum. Væ! qui his contra Deum utuntur. Tantò res quævis peior, tantò certius abducit à Deo.

21. Mar-

21. Martii.

Bonos bene, malos malè valere gaudeo: illi ut integris ad Dei gloriam utantur viribus; isti, ut multiplicatis infirmitatibus ad Deum compellantur. S. Ignat. apud Ribad. 2.5 c. 10.

Nescimus quid boni lateat in morbis. Inter hispidos cortices dulcis latet medulla, modò noverimus hanc è spinis eruere dulcedinem, mel è thymo, ex morbo sanitatem elicere. Genus quoddam sanitatis est, hominem non esse sanum.

Dum languet corpus, vegetatur spiritus. Multos meliores fecit ægritudo, quos sanitas perdidisset. Ut tenebræ juvant ad splendorem; sic morbi ad vitam meliorem. Deseruntur à vitiis, qui ea deserere noluerunt.

Ufus rei rem bonam facit. Dissipiat, modò profit; etiam medicina ingrata est palato, sed quia profutura speratur, amatur, avidè sumitur. Quod potest desiderium valetudinis corporalis, cur non possit spiritualis?

Es infirmus? gaude: peccare non potes. Lecto affigeris? tempus tibi suppetit, ut ad cor redeas. Langues? miseriam humanam cogita, cogita præ foribus æternitatem. Quanta hinc bona!

22. Martii.

Si vel catalum tibi Deus præfecerit, tu non recusa:

*cusa : libenter illum Duce[m] viteque magi-
strum , Deo authore , sequere. S. Ignat. apud
Nigron. de nec. spir. cap. 5. §. 75.*

SI baculum absque metu sequitur , qui scit
eum à vidente regi ; cur difficile sit catu-
lum sequi , si hunc in nostri regimine Deus ;
totus oculus regat ? nisi minor apud nos Dei
quàm pueri apud cæcum authoritas sit , cui
se promptè confidit.

Occidentia magna virtus est , sed tanta non
foret , nisi pretiosissimam sui partem , judi-
cium homo per illam Deo immolaret , imò
suum pro divino commutaret.

Ex imperantis vilitate obedientiæ accrescit
pretium , tantùmque huic additur , quantum
minor eum commendat authoritas , cui pa-
retur. Hic enim & intentio purior , & fides
esse solidior convincitur.

Illud obtinet obediens ; quod soli Deo est
singulare : non posse errare. Vicaria divinæ
sapientiæ obedientia est , par utrique infalli-
bilitas.

23. Martii.

*Expedit nihil differre in crastinum , quod hodiè
prestare possis. S. Ignat. apud Bartól. l. 4.*

QUÀ Philippo arte magni nomen accre-
vit , nihil in crastinum differendo , quod
hodie agi poterat , ea lex debet esse Christia-
no , cui nemo crastinum pollicetur. Non

Non amat tarda molimina Spiritûs Sancti gratia, in iis maximè, quæ laudari non possunt, nisi confecta. Geminat operis pretium, qui executioni addit celeritatem.

Quoties nocuit distulisse! quæ in aliam, diem rejecta penitus emanferunt. Turpis recordia, luenda multis totâ æternitate, nec satis eluenda.

Opus bonum dilatione corrumpitur: differre quippe, ut nolentis, ita nauseantis est. Virtutis exercitio quantum accedit moræ, tantum decedit laudis. Nullum proposita sanctum effecerunt.

24. Martii.

Longè melius est obtinere unicum granum alicujus boni cum securitate, quàm centum cum periculo salutis. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 31.

Nemo prudens se perdit, ut alium lucretur; sicut nec medicus infirmatur, ut alium curet. Omnia infra salutem propriam habenda.

Quantò thesaurus est pretiosior, tantò majori cura servandus, & quam dabit homo commutationem pro anima sua? quam qui periculo facit obnoxiam, eam non æstimat.

Inter lucra, quæ tam avidè quæris, te primum computa; dum alios ad pietatem animas, te non negliges; nec sinas alios tuâ

D

in-

institutione te fieri sanctiores. Cur te ipsum inter vilia habes?

Pessima diligentia, quæ semper ad alios. Cura tui omnibus curis est præponenda. De te, à te ratio exigetur. Martha! Martha, sollicita es erga plurima! porro unum est necessarium: salutem tuam in tuto collocare.

25. Martii.

Incredibilis est solatii: quoties divinis epulis accumbimus, toties non Christi tantum, sed & Matris ejus sanctissimâ carne nos pasci. S. Ignat. apud Lyræum.

Quæ Bernardi olim, hæc communis omnibus est lætandi materia, quòd pasci à vulnere simul & ab ubere lactari nobis concedatur. Caro quippe Christi, caro est Mariæ.

Quanta dignatio bonitatis in Matre, quanta bonitas majestatis in Filio! lacte illa, hic sanguine nutrit, se uterque dat, ut nos recipiat. Qualis commutatio! vecordes nos & salutis immemores! nisi pacto stamus.

Æstima, ô homo conditionem tuam! toties Christi sanguine, & Mariæ lacte pascus, consanguineus tantorum es effectus, cave degeneri ad quisquilias affectu cognationem tam sanctam maculare!

Ha-

Habent, quod invident Angeli, quibus hæc gratia nunquam accidit! Humanæ calamitatis hic asylum est; quem terret Majestas Judicis, hunc erigit pietas Matris, quem ardet justitia, misericordia invitat.

26. Martii.

Amorem tui solum, Deus! cum gratia tua mihi dones, Et dives sum satis, nec quidquam ultra posco. S. Ignat. in orat. sibi familiari.

Quæstuosissimus ille amor est, qui sine lucro, cujus omnis fructus est amare. Alii amores mercatus sunt, ubi tantum recipitur, quantum datur, vilis, & abjecta hæc avaritia est; gratis amet, qui verè amat.

Etiam bellæ amant beneficia, & vultures eò advolant, ubi bolum sperant. Amor Dei assurgere debet altiùs, lucrum non quærat, omne, quod assequi lucrum possit, amor sit.

Infinitem damnium incurrimus, si aliam præter Deum, mercedem quærimus. Si alia omnia obtineas, sine illo miser es. Cælum ipsum sine Dei amore infernus esset, & infernus cum DEI fruitione in cælum transiret.

Omnis creaturæ amor inutilis, imò noxius est. Solus Dei amor fecundus est, e quo pleno alveo promanant omnia dona gratiæ & gloriæ. *Amor Dei, quid facilius? & beatus*

27. Martii.

Nulla res creata potest talem letitiam in anima creare, quæ possit æquare gaudium Spiritus Sancti. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 10.

GAudio, quod offert mundus, dixi: quid vanè deciperis? illud sincerum est gaudium, quod nemo tollet à nobis.

Esse sinè delectatione anima non solet; vel infimis delectatur, vel summis. Illæ irritant palatum, non satiant: istæ sunt, quæ solæ animam, cùm sit immortalis, explere possunt.

Magna ars est scire gaudere. Lætari in rebus pessimis, res est materia lachrymarum. Ut ignis & aqua non cohærent, ita nemo carnales unà, & spirituales delicias gustare speret.

Vis nunquam esse tristis: semper bene vive. Ex hoc fonte pura promanant solatia, nullæ te jure affligent miseræ, si vel unus gratiæ divinæ gradus consoletur.

28. Martii.

Heu! quàm sordet mihi terra, dum cælum aspicio. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 28.

AD altiora nati sumus, quàm ut infimis delectemur. Naturæ beneficio licet ad altiora aspirare, quæ os homini sublime dedit.

dit, cælúmque tueri jussit, & erectos ad sidera tollere vultus, magis autem corda.

Coelum patria est, terra exilium, illud beatitudinis, hæc calamitatis ferax. Sursum proinde vota! sursum desideria! hanc despice, & illud suspice.

Sordeat nobis terra, sordeant omnia ejus dona, quia bona apparent, non sunt; imò mala sunt, quia malos efficiunt, cælum impediunt.

Terræ solatia etiam pecoribus communia sunt, cœli gaudia nos Angelis æquant, illa sordida, hæc pura: brevia illa, hæc æterna. Hæc proinde appetenda, illa generoso pede calcanda.

29. Martii.

Qui multum metuit homines, grande aliquid pro DEO nunquam conficiet. S. Ignat. Vitæ l. 4.

Qui homines respicit, facilè Deum despicit: illud idolum, quid dicent homines? à sincero veri Dei cultu nimis quàm multos avertit. Si hominibus placerem, Christi servus non essem.

Cùm timor ille inauspicatus aditum semel vitio aperuerit, nihil est, quod non persuadeat: ô perversa erga homines reverentia! quorum intuitu pudet non esse impudentem.

Quid times homines ? miseri sunt , nec sibi , nec tibi aut prodesse possunt , aut obesse , invito Deo. Hunc time , qui postquam occiderit , potest animam perdere in gehennam.

In Dei causa nihil timendum , sed ut acus polaris , seu arrideant Zephyri , seu tumultuentur Boreæ , semper in polum intenta hæret , ita immotus age , quæ Dei sunt , neque ad dexteram declivis , neque ad sinistram.

30. Martii.

Ute rudis atque informis stipes non suspicatur fingi se posse in statuam , que pro artis miraculo celebretur , sed statuarinus videt , quid ex illo fieri valeat : sic multi , qui vix aliquid de Christiano sapere videntur , non intelligunt , se posse Dei manu in Sanctos efformari , nisi manui hujus artificis se opponant. S. Ignat. Vitæ l. 4.

DEUS solus ita peritus artifex est , ut quidlibet possit ex quolibet , quia is unus , quod deest , dare , quod superest , demere potest. Tu te ab eo fingi sine.

Nemo contemnendus. Esto stipes appareat , fortè fingetur in statuam , evadet artis prodigium , populorum admiratio , fortè aræ imponendus , coram qua tu genua aliquando curvabis.

Malè

Malè judicat, qui secundùm faciem judicat. Ut ex optimis pessimi, sic ex pessimis optimi fieri possunt. Tutibi, non aliis attende.

Ut argilla figuli manum prompta subit, quamvis formam recipere facilis, quam artificis manus impesserit: ità tu Deo te tractabilem offer. Sine illum agere.

3 I. Martii.

Qui obliviscitur sui, & suorum commodorum propter obsequium Dei, habet vigilem pro se Deum. S. Ignat. apud Bartol. l. 4. §. 35.

FAc pro Deo, quæcunque potes, & ille pro te faciet, quæ tu non potes; nec enim illi difficile est tibi succurrere, nec potestas illi deest, nec voluntas. Promptior ille est ad dandas, quàm tu accipiendas gratias. Nemo meliorem sui curam habet, quàm qui sic negligit.

Malè tibi consulis, dum tempus divinis obsequiis addictum ad alia decivas: quomodo potes rei sperare successum? Si Deo displices, undè tibi erit benedictio?

Quærite primùm Regnum Dei, & cætera adjicientur vobis. Non perit tempus, quod pietati tribuitur, plus proficies orando, quàm studendo,

Frustrà fatigamini! Non estis vos, qui lo-

quimini. Pater cælestis dabit vobis in illa hora, quid loquamini. Sinè quo nihil, cum quo potestis omnia, facere. In illos liberalior, qui se, & sua parùm, Deum super omnia, curant.

I. Aprilis.

In splendidis, & bene cultis sui contemptus, omnisque excellentiæ, & existimationis conculcatio corporis maceratione & prior & pòrior esse debes. S. Ignat. in vit. apud Bart.

UT rara, ità magna virtus est humilitas honorata: quòd se myricæ demittant, quòd in humili reptent vermiculi, magnum non est, sed quòd cedrus exaltata caput inclinet, ac quàm altè fertur in sublimè, tam profundas in terram mittat radices, hoc vulgare non est.

Honorem & vitam pari passu tueri, ambitionis tessera est; quàm remotum ab hoc **Christi axioma!** qui elegit esse opprobrium hominum, & abjectio plebis.

Qui magnus esse vult, id mediâ sui depressionè obtinebit. Si enim nihil honore sublimius orbis habet, hunc contempisse, parùm esse non potest, sic enim major fit eò; quod maximum orbis æstimat.

Verbis se contemnere vulgare jam est, etiam

tiam arrogantes id agunt, sed ut contemptus ipse contemnatur, huc si virtus assurrexerit, apicem perfectionis attigit.

2. Aprilis.

Ut in salutem animarum efficaces sint nature doctes, interiori virtutis impulsu eas agi oportet, indeque vires ad rem bene gerendam ducere.
S. Ignat. apud Bart. l. 4,

Non semper ille metit amplius, qui amplius seminavit. Semen inutile nullum reddet fructum, nisi incrementum deo Deus. Ubi deest spiritus, ibi semen est effectum.

Cassus est organædi labor, nisi fistulas impleverit spiritus, melos non edent. Nec Apostoli docendæ plebi se prius accinxerunt, quam repleti essent spiritu ex alto.

Vox hominis mortua est, auditur, non penetrat: nisi voci huic vox Dei societur, Frustrâ fatigantur latera; nisi Deus tecum loquatur, nihil proficies. Non jungit vocem Deus, nisi secum conjunctis, & hinc tam dispar tot Apostolorum fructus.

Si pulchris mentem sensis & egregiis veritatibus illustres, animus tamen turpi languore iners & ignavus torpeat, si indoctus corum, quæ doces, impellere alios ad honesta contendas, fructum à raucedine alium non expecta.

3. Aprilis.

Cum omnibus quidem, sed cum inferioribus præcipuè oportet esse in loquendo parcos, patientes in audiendo. Parca danda sunt aures, dum ille sensus animi sui omnes expressisse videatur. S. Ignat. Hist. Soc. l. 3. n. 48.

A Mari animi querelas potuisse in fidas aures exonerare, sæpe remedium fuit morbi, qui credebatur incurabilis. Ità sæpe levâsse stomachum bile, est sanitatem recepisse.

Æger audiri debet, si errare nolit Medicus: nemo patiente novit melius, quia nemo sentit acerbius, quid patiat. Felix Medicus, qui audiendo, si non curare, certè levare potest morbos. Crudelis, qui tam facili remedio juvare nolit.

Egeritur querelis dolor, & minuitur, dum cum audiente dividitur; maxime si affictus non benignas modò aures, sed & amicum pectus inveniat, è quo natum molle verbum mitiget sensum doloris.

Novisse morbum curationis est fundamentum. Facilius corporis, quàm animi symptomata nosces, nisi æger prodatur. Nec apta corpori Medicus, nec animo Superior pharmaca porriget, nisi patientes uterque audiat patientem.

4. Apri-

4. Aprilis.

*Hac sola ambitio justa est, Deum diligere, & in
ejus amoris pretium in amando crescere. S.
Ignat. apud Bart. l. 4. n. 26.*

AMOR est hominis felicitas, non ille ca-
cus animi motus, qui falsum pro vero
bono apprehendit, hic deceptor est, promit-
tit voluptatem, & gustatus dat amaritudi-
nem; sed rationalis ille, quo verum, ater-
num, & incommutabile bonum amatur.

Vel atomus amoris Dei dulcior est, quàm
omne, quod orbis mentitur esse amabile;
hoc qui gustat, fastidit, illum nemo satis re-
stimat, nisi qui possidet; & plus fruendo,
plus appetit.

Amare, est de amati felicitate gaudere,
non secùs, ac si amans eam possideret. **O**
quæ mea felicitas! si amo Deum, omnia di-
vinitatis bona participo! Utinam nihil cogi-
tem, nihil agam, quàm ut amem te, Do-
mine!

Amare Deum, est in universi centro quie-
scere, extra quod nulla quies, in universi cir-
culo moventur omnia, non aliter, nec alibi
quietus eris, nisi in Dei amore conquiescas.

5. Aprilis.

*Ad hominum benevolentiam divini obsequii cau-
sâ colligendam, omnibus omnia fieri, est ne-
cesse:*

*cesse : nullâ enim re æquè ac morum , studio-
rùmque similitudine animi capiuntur.* S. Ignat.
apud Nolarc.

Difficilius est hominum animos , quàm
arces expugnare ; hæc ferro & machinis,
illi nec integris exercitibus subiguntur , ad
quos captivandos nullus potentior affabilita-
te archistrategus.

Quas aperto Marte frustrâ tentâsses ani-
mas , has stratagemate feliciter capies , si an-
tequam sanctiora illis documenta instilles ,
benevolentiam lucreris : hac enim obtentâ
non aures modò , sed & corda ultro præbe-
bunt ; quæ duces , quò voles.

Si suaviter canentem audient Orpheum ,
non audient tantùm ; sed & sequentur , sur-
dæ aliàs & pigræ in divina cautes. Hæc inno-
cens est magia , quâ homines incantantur.

Nemo tam ferus , qui non capiatur huma-
nitate ; sermo amænior , & oculus ferenior ,
etiam ex dura rupe benevolentiam , velut re-
ciprocâ Echo , provocat. En quàm facilè
impendio animas capis.

6. Aprilis.

*Non reputare se debet Christi amicum , qui ani-
mas non fovet , quas ille fuso sanguine rede-
mit.* S. Ignat. ib.

Si una in amantibus anima , par etiam de-
bet

bet esse affectus, ut, quod unus, idem & alter, diligat. Jam, si Deum amas, mensuram habes, quantus in te animarum amor ardere debeat.

Ex creatis omnibus anima sola est, quam suo Deus amore dignatur: hanc affectu, reliqua imperio regit. Vide, quid à te anima mereatur.

Anima est imago Dei; hanc si amas, qui ejus imaginem in sterquilinio hærere sines, cum eruere queas? tantò pulchrior hæc imago, quantò Deo accedit propior. Detergere sordes, amici munus, & testimonium est.

Quanti Christo animæ constitère? sunt merces infiniti pretij: tanti laboris, quanta ejus passio, fructus sunt; hæc qui non curat ab interitu, Redemptorem non amat. Cura ore, cura calamo, cura opere.

7. Aprilis.

Imperium magis impatiens, quàm discipline cupidum, arguit castigatio justò frequentior. S. Ignat. Vitæ l. 3. n. 36.

Qui singula singulorum errata vindicare vult, omnes tollere debet homines, cum nemo sine crimine vivat. Vitia namque erunt, quàm diu homines.

Sæpè malum curatur prudenti dissimulatio.

tione, quod immodicâ curâ exasperatum
fuiſſet. Multis medetur tempus, alia ſponte
veniunt ad maturitatem, ulcera & pus mali
fontem ipſa effundunt.

Quoties pœna frequentior auxit malum!
augebitque ſemper, quoties pudorem pœna
frequentior excuſſerit; quo ſemel pulſo audet
ſemper pejora irritata voluntas.

Major perſæpe defectus eſt punientis,
quàm puniendi: hîc fragilitatis, ille paſſio-
nis fructus eſt. Ex te documentum cape,
quid cum aliis fieri expediat; ſi pro quolibet
errore tibi cenſor incumberet, quî ferres?

8. Aprilis.

*Fallendi temporis cauſâ ad te venientibus, de
morte, de iudicio, ſimilibusque auſteris, quæ
iſtiusmodi hominum, quamvis inſurduerint,
mordaciter aures radunt, occurre: ita tibi &
illis conſules; vel enim redibunt meliores, vel
ſuffurando tibi tempori deinceps abſtinebunt.*

S. Ignat. Vitæ l. 4. ſ. 20.

Nihil pretioſius tempore, & hujus fures
ſunt amici, malo ſanè damnoſiſſimo,
ſi abſque fructu, ſi in frivola conſumatur.

Avarum hîc eſſe oportet, nihil temporis
indulgendum ſinè ſcœnore; ſi te, ſi aures, ſi
linguam commodas, exige animum, recipe
compunctionem cenſûs locò, fructum collige
ſpiritualem.

Eſto

Esto peritus Alchimiſta: ex re qualibet aurum elice. De bellis, de negotiis ille materiam ſuggerit, tu de pace cum Deo, de uno neceſſario repone; ſic è luto margaritam, è ſcoria aurum collegiſti.

Linguâ urſus inſormem maſſam debitam in formam elaborat: hæc tibi pro penicillo ſerviat, quâ vel animal in hominem, vel hominem animale in Angelum efformes.

9. Aprilis.

Mira mundo pax mecum eſt, dum, lingue ignarus patriæ, bellum mundo tantisper non moveo: ſine, poſſim in campum prodire, videbis in me totam urbem illico ſurgere, me verò undiq; pugnantem. S. Ignat. Vitæ l. 2. n. 18.

Invidus dæmon eſt, non ſinit inultus ſibi animas eripi, pro his ſe opponit, bellum movet, ſumque ipſe in aciem prodire publicam nolit, mittit ſatellites qui ejus cauſam vario prætextu belliffimè tueantur. Scit nempe animæ pretium dæmon.

Quos è Religioſis pluribus peti calumniis, & plurimum odio expoſitos vides, hos animarum zelotes eſſe ſcito, contra quos orcus ſe vindicat; parcit hic otioſis, pacem iis non difficilem concedit, à quibus & ipſe pacem habet.

Nec idcirco ceſſandum à bono, quod orcus

CO

co displiceat, quòd mundus tumultuetur, quòd contradictores audias; imò fortiùs insistendum!

Aderit causæ suæ Deus; quæ mera insuperabilia putas obstacula, momento subsident, si tu bene cœptis insistas. Potentior est orco gratia Dei, huic fide, & eluctaberis.

10. Aprilis.

Nequaquam detractum crede pietatis studio, quod nature necessitati conceditur. S. Ignat, in Hist. Soc. p. 1. l. 1. n. 30.

Magna hominis dignitas! ad imaginem Dei creatus, cœli hæres! gratiæ divinæ particeps, virtutis capax, nè se extolleret, præter animam, corpore constat, quod suos patitur manes.

Nec perit tempus, quod curæ corporis datur. Dum pascitur asinus, dum quiescit, Domino servit: sic indulgeri quies debet corpori, ut fortiùs deinde labori insistat.

Misera mentis humanæ conditio, pietati absque cessatione, licèt velit, addici non potest: ut arcus intensus rumpitur, ita suam mens æquè, ac corpus, à laboribus interstitium requirit.

Nimiùm qui facit, nihil facit; nam lassitudine fractus, nihil poterit. Moderandus est fervor, nè penitus extingatur. Nimiùm olci,

olei , si lampadi affundatur , non promovetur lumen , sed extinguitur. Moderata durant.

I I. Aprilis.

Ad vineam Domini suis laboribus excolendam iturus , humilitate , suiq; contemptu viam sibi ad ardua , atque excelsa disponat , tum enim reliquum ædificium tutò surget , si humilitatis fundamento sit innixum. S. Ignat. ap. Bart. l. 4. §. 2.

Qui aurum quærit , uti & , qui margaritas piscatur , se demittit , hic in maris , ille in terræ viscera ; nec animas alias certius quàm demissione invenies.

Nec Christus , animarum nostrarum Zelandor maximus , aliâ eas viâ quæ sivit , quàm sui abjectione. Quantùm ab hujus exemplo , tantùm ab animarum lucro recedit.

Posse Deo cooperari in salutem animarum , gratiarum est maxima : hanc arrogans sui æstimator sperare non potest , nec enim dat , nisi humilibus gratiam.

Nulla vox ad persuadendum aptior sui demissione , plus hæc adjumenti , quàm integra bibliotheca dabit. Vide : quid talentis , quid annis , quid experientiæ tribuendum.

I 2. Aprilis.

Non ideo pane Angelorum abstinendum , quod molliores non experiamur sensus : foret enim hoc

hoc perinde , ac qui vellet inediâ perire , quòd pane mellito careat. S. Ignat. Vitæ l. 4.

Sicut in cibis corporalibus non semper illi magis conducunt valetudini, qui palatum suaviùs afficiunt ; ità nec illa communitio censenda est animæ utilior, quæ sumpta majorem habet teneritudinem.

Panis solidus auget vires ; saccharites gustui prodest , non stomacho. Solida devotio fide vivâ , spe firmâ , charitate non fictâ absolvitur , teneris lachrymis , & molli affectu carere turò potest.

Illam devotionis teneritudo , corporalis est gustus , non spiritualis : illam quæ appetit , se , non Deum quærit. Puerorum delicia dulcia sunt. Cordis & animæ , non gustûs & palati , cibus est Eucharistia.

Qui vulnus habet , medicinam quærit ; nec sollicitus , an suavis , modò utilis illa sit. Insuper , qui medelam non admitteret , nisi dulcem.

13. Aprilis.

Ille beatè vivit , qui , quoad fieri potest , & in Deo mentem , & Deum in mente versat assiduò. S. Ignat. Vitæ l. 3. n. 1.

Quid habet homo ex omni labore suo ? ut trochus inutili motu continuò volvitur , donec concidat ; ità sine fructu huma-

na

næ agitantur curæ , nisi in eo quiescant , ad quem conditi sunt.

Difficile est curis distrahi , & mente immobiliter in Deo hærrere : sed quod potest in acu polari natura , cur in te non possit gratia ? quocumque volvatur illa , seu sudum arrideat cœlum , seu minetur turbidum , à polo non dimovetur. Sic mobile fit fixum.

Beata mens ! quæ olympi montis æmula tempestatibus quidem obnoxia est , sed vertice super has altior perpetuam alit serenitatem. Hæc mentis in Deo fixæ felicitas est.

Ut soli Soli oculos indulget aquila , ita unum cor hominis uni debetur Deo. In hoc habet omnia ; extra quem nihil est omne , quod esse putatur , umbra boni , nec tam umbra , quàm deceptio.

14. Aprilis.

Quos robusto pectore , & virtute masculâ solidos comperimus , ut habemus chariores , ita exilibus etiam de nævis severiùs veniunt castigandi. S. Ignat. Vitæ l. 3. n. 36.

Æ Gro faciliùs aliquid indulgetur ; qui ad modicum etiam vulneris attractum gemit , molli manu tractandus : ast in sanis supervacanea est ista sollicitudo ; duris utiliter exercetur , nè ad quemlibet casum langueat.

Quos majori affectu , hos pari etiam curâ pro-

prosequimur. Amare, est bonum velle; non amat, qui errata dissimulat, qui morborum vitia non succidit; doleat licet amato, modò profit.

In pretiosioribus minùs tolerantur labe. Quodvis vitium demit margaritæ pretium. Quem amas, ità cura, ità excole, ut nævo omni careat.

Etiam parva multùm nocent, spina res exilis est, leonem tamen, nè designatam currat ad metam, multùm moratur. Quantò magis aliquem diligis, tantò vigili magis censurâ maculam in eo singularem persequere.

15. Aprilis.

Nec sordidum, atque incompòsitum in te quidquam patere, sed & affectatam diligentiam, quæ mollius aliquid, & arrogantius sapit, procul habe. S. Ignat. apud Bartol. l. 4.

UT suam mundities laudem, ità risum meretur superstitiosa vanitas, quæ crines in aciem locat, tingit, fingitque, & curas, Deo, ac æternitati debitas, his crepundiis impendit.

Etiam in cilicio exosæ debent esse tibi sordes, nè horrore areas, quos allicere debuisses. Sui usque ad pædorem, & sordes neglectus, ejus virtus sit, qui sibi soli vivit, & spontaneo abditus sepulchro, vivus putrescere incipit.

Quid-

Quidquid sordium est, detestatur animus, qui aspirat ad cælestem illam civitatem, cujus plateæ omnes aurum mundum, & sequi parat agnum sinè macula.

Adi licet squalorem carcerum, nosocomiorum pædorem accede, sed ità in his, sicut solis radii in cæno, versare, invisit ille lutum, nec inficitur. Si quid tibi sordium adhæsit, maturè expia.

16. Aprilis.

Operarius non ad aurum tractandum, sed lutum venisse se cogitet, acuâtque in sui custodia curam, nè in se admittat scabiem, quam ex aliis fatagit defricare. S. Ignat. Vitæ l. 4.

Non opus est valentibus medico, sed malè habentibus; ubi corruptio major, pestis urget acerbior, eò primùm advolet tam corporum, quàm animarum archiater; præmunitus tamen, nè & ipse vitium trahat.

Si piscator se mergat, ut unionem inveniat; si se medicus occidat, ut æger sanetur, non piscatio, non curatio hæc, sed insania sit. Idem est, qui animæ suæ labem aspergeret, dum abluit alienam.

Non obvix virtutis esse debet, qui peccatorum conversioni operam suam vult addere. Magnum est, quod aggreditur, nec satis tutum, nisi quasi inpeccabilis sit, aliàs
dum

dum minuere vult, numerum facilè augebit
 scelestorum.

Nisi passiones in fræno habeas, cave præ-
 cipitium, quò malorum, inter quos agis, ex-
 emplum invitat, quò natura impellit. Fa-
 cilis est descensus averni.

17. Aprilis.

*Cave cujusquam factum criminis damnare; spe-
 ctanda mens est proximi, quæ sepe proba est,
 Et innocens, licet exterior facti species dete-
 rior videatur.* S. Ign. apud Bart. l. 4. f. 387.

NOli à sensibus mutuare sententiam, si
 nolis errare. Testimonium horum fal-
 sum est. Cautè pariter fide cogitatu tuo,
 cautiùs relationi alienæ. Sed ut in nocte,
 nè impingamus, auxiliari lumine cavemus;
 ità in alienis, quod certum non vides, non
 judica.

Malè de aliis judicare, est malitiam suam
 prodere. Araneus est, qui venenum haurit
 è flore, unde apis mel suxisset. Stomachus
 corruptus omnia in bilem convertit.

Dominus est, qui judicat. Cur te misces
 ejus officio? ille scrutator est renum, & pon-
 derator cogitationum, nos vix ultra spita-
 mam, nec nisi rerum corticem videmus, &
 tamen Orbis Judices sumus. Indè tot errores.

Magna illa dies aperiet, quàm frivola

fut-

fuerint nostra de aliis iudicia. Multi sunt sancti occulti, qui nihil eximium produunt foris, tantò majores coram Deo, quantò studiosius bene gesta coram hominibus celare studuerunt.

18. Aprilis.

Non cuiq; utilius est, quod per se est optimum; sed quid presentibus rerum concurrentium momentis cuique maximè conducatur, observandum.

S. Ignat. vitæ l. 4.

Nec cibus, licèt optimus, omni stomacho, nec medicina, estò pretiosissima, cuique ægritudini aptè convenit; sic etiam in bonis vigili opus est indagine, ut error evitetur.

Si semper bona voluntas comitem haberet perspicacem, & ad omnes circumstantias vigilem intellectum, rarior in bonorum electione occurreret error, qui nunc frequentissimus est. Nulla virtus est virtus sinè prudentia.

Etiam in rebus optimis alieno utendum est consilio, nisi malo tuo capere velis experientiam. Carò emitur, quæ per proprios errores obtinetur, scientia. Satiùs est interrogare, quàm errare.

Non omnes humeri ferendis iisdem oneribus sunt apti. Obruuntur facilè, nisi ex-
plo-

ploratæ sint vires , priusquam iis onus imponatur. Aliud est de rei bonitate , aliud de illius pro te utilitate , iudicium.

19. Aprilis.

Nec quantavis in pecunie difficultate sumptui ulli parcendum , nè quid decumbentium cura desideret. S. Ignat. apud Nolar.

Non debet timeri defectus facultatum , quæ in ægros impenduntur , redibunt cum fœnore : dum pascitur æger , pascitur Dominus : quod uni ex minimis meis fecistis , mihi fecistis. Hic qui parcè seminat , parcè & metet.

Viva Spiritûs Sancti templa ruinæ proxima fulcire , nè corruant , majoris est meriti , quàm aras instaurare. Hæ , si ruant , erigi poterunt ; ægri vita semel perdita non revocabitur.

Non facilè dici potest , quantum inter corporis languores animi crescat infirmitas , dum æger spe destitutum se videt : duplici sic premitur malo , morbi uno , inclementiæ tuæ altero , qui eum , quem potes , imò debes , non consolaris.

Nec est immisericordia major , quàm eum deserere , qui se juvare non potest. Qui se , suâque Deo dedit , meretur ibi non egere , ubi summa est necessitas.

20. Aprilis.

20. Aprilis.

Non tantum è cali, fiderumque aspectu, sed etiam tenuis herbula, reique cujuslibet tenuissime conspectu confestim in Dei amorem novit evolare, qui Deum novit. S. Ignat. apud Maff. l. 3. c. 1.

UT ignis nativo impetu sursum fertur, ita monitore nullo, nec Duce, nec scalis cor eget, quod Deum amat, ut eò eluctetur; tacitis eò vinculis ita potenter trahitur, ut anima plus illic se esse, quam ubi animat, omnino experiat.

Perpicaces sunt amoris oculi, nec corticem tantum extimum, nec colorem attendit: rimatur acutiùs, medullam intrat, & è re creata ducitur ad creatorem. Ubi amor, ibi oculi, seu corporis, seumentis.

Sol oculis eripi potest, sed non Deus: amanti ubique videtur. Etiam cum dormiat amans, ejus cor vigilat, & illic assistit: præsens, ubi amat, nulla intervalla spatii, tenebræ nullæ aut obices iter hoc possunt impedire. Ubi thesaurus tuus, ibi & cor tuum.

Cujus oculi colore aliquo suffusa sunt, idem color semper oculis obversatur, quid quid demum aspiciat; ita qui Deum solum amat, solum novit, ille solum ubique invenit, ubique videt.

E

21. Apri-

21. Aprilis.

*anima etiam perditissimos : anima residuans in in
Christi fident, se, & hac carent, anima virtutes,
quibus destituntur : anima sanctans, quam ge-
runt, imaginem ; anima Christi sanguinem, quo
redemptos credis. S. Ignat. apud Bart. n. 20.*

OMnes quidem, scelerati tamen maxi-
mè, tenerà sunt fovendi charitate : hæc
enim unica restat via, quâ meliorem ad vi-
tam revocentur. Non desipiscunt, nisi a-
mati.

Facilior animi, quàm corporis morbo-
rum est medicina: illi amore trahuntur, &
manum medicam, si amica sit, admittunt.
Quàm beati forent Medici, si amando ægros
curare possent !

Mira, vera tamen res ! ad aliorum odium,
& nostri amorem pronissimi, ad aliorum ve-
rò amorem & odium nostri difficillimi su-
mus, & naturam nempe cæci sequimur, non
expendimus rationes.

Inhumani prorsus in homines sumus ! su-
bitè odium subit animum, importunè ma-
net, lentè, aut vix exit, magnâ vi evelli est
opus : fortissimas radices agit. Absit à te,
maligna pestis charitatis.

Apri-

22. Aprilis.

Mundi contemptum Christi causa professus patriam in mundo habet nullam, quam agnoscat pro sua. S. Ignat. vitæ. l. 1. n. 7.

Mens nata cælo libera est, nulli affigitur patriæ. Vel totus illi orbis patria est, vel totus exilium. Particulari affectu, velut vinculis, non sustinet alligari. Omnibus altior.

Trunci adeo tenaciter terræ, in qua nati sunt, adherent, ut avelli, nisi vi, non possint. Sed & tunc non sine terræ hiatu, quasi ore aperto, in querelas effunditur; cum tamen transplantati uberiores fructum ferant.

Quæcumque Patria tua sit, lachrymarum vallis est, est mille miseriarum theatrum; ridiculum! quod ita pertinaci affectu ei adheremus! Nullum patria bonum, nullum facit malum.

Propheta non est acceptus in patria. Quid si extra patriam facilior sit ad cælum via? vel enim desunt obstacula parentum, aut cognatorum favores, vel deficiente in suis spe, virtus crescit, ut Marte quis suo evadere possit. Nos patriam, quò tendimus, amemus.

E 2.

23. Aprilis.

23. Aprilis.

quidquid Deus velle, ad
inferre possit, speranda
S. Ignac. apud Quar-

Deus, non sinit opprimi:
tibi providet, ut
expies, quod in al-

Deus, tamen amat. Exer-
Dimitit Dominus; premit,
manet pater, plus
suo sollicita
& diu, quia
ut meritorum cu-
quod otioso

amorem acuat, &
Deum fra-
multum spera-
obtinendam

Aprilis

is pe-
sper-
temperata
Ufus

Mus rem bonam vel malam facit. Irâ re-
 tē adhibitâ nihil laudabilius, eâ carere, non
 est virtus, sed languor, & segnitia.
 Ira est Republicæ & omnis communitatis
 decrum, sinè qua disciplinæ solutio, laxitas
 norum, libertas, scelerum impunitas, auda-
 cia, orientur.

Affectibus uti debemus, prout Domini
 servis; subesse debent rationis imperio, non
 præesse, officio suo fungi, vel defungi de-
 bent, non prout volunt, sed prout jubentur;
 ubi dominatur ratio, servit ira, hæc dum ser-
 vit, bona est.

Qui malis irasci nescit, cum deberet, præ-
 cipuam regiminis partem negligit; qui par-
 cit scelestis, crudelissimè sævit, uni blandi-
 tur, omnibus nocet. Rei pater, communi-
 tatis tyrannus.

25. Aprilis.

*Quidquid aliunde, quàm à Deo, & ratione In-
 stituti tui distatur, tentativè est, suspecta res
 esto.* S. Ignat; apud Nolar.

Quantùm fabrica declinat à regula, tan-
 tùm inclinatur ad interitum. Regula est
 cui accommodari debent omnia. Cæterùm
 non erigitur ædificium, sed cumulus paratur
 ad ruinam. Idem esto de spirituali vitæ fa-
 brica iudicium.

23. Aprilis.

*Si contingat te pati, quidquid Deus velle, aut
hujus permissu demon inferre possit, speranda
tamen in Dea victoria. S. Ignat. apud Quar-
tem. in. Gl.*

Premi te sinit Deus, non sinit opprimi:
premit, quia te diligit; tibi providet, ut
longè mitiori poenâ hic expies, quod in al-
tera deberes longè graviori.

Premi te sinit Deus, tamen amat. Exer-
get in te jus, quod habet Dominus; premit,
favorem tamen non exuit, manet pater, plus
de te, quàm ulla mater de filio suo sollicita.

Premi te sinit, & multùm & diu, quia
multùm amat. Premit, ut meritòrum cu-
mulum augeat, & præmium, quod otioso
non posset, bene merenti conferat.

Premi te sinit, ut tuum amorem acuat, &
spem experiatur. Vide, ne suâ Deum frau-
des expectatione. Spera, multùm spera.
Spei quippe magnitudo est obtinendarum
mensura gratiarum.

24. Aprilis.

*Nolo in iis, qui præsumunt, animi motus, ire per-
tissimam extinctas, planèque mortuas, sed
probe domito, S. Ignat. Vitæ l. 3. n. 36.*

Etiam venena profunt ritè attemperata. Ufus

Unus rem bonam vel malam facit. Irâ re-
 Etè adhibitâ nihil laudabilius, eâ carere, non
 est virtus, sed languor, & segnitia.

Ira est Reipublicæ & omnis communitatis
 fulcrum, sinè qua disciplinæ solutio, laxitas
 morum, libertas, scelerum impunitas, auda-
 cia, oriuntur.

Affectibus uti debemus, prout Domini
 servis; subesse debent rationis imperio, non
 præesse, officio suo fungi, vel defungi de-
 bent, non prout volunt, sed prout jubentur;
 ubi dominatur ratio, servit ira, hæc dum ser-
 vit, bona est.

Qui malis irasci nescit, cum deberet, præ-
 cipuam regiminis partem negligit; qui par-
 cit scelestis, crudelissimè sævit, uni blandi-
 tur, omnibus nocet. Rei pater, communi-
 tatis tyrannus.

25. Aprilis.

*Quidquid aliunde, quàm à Deo, & ratione In-
 stituti tui distatur, tentatiò est, suspecta res
 esto.* S. Ignat; apud Nolar.

Quantùm fábrica declinat à regula, tan-
 tùm inclinatur ad interitum. Regula est
 cui accommodari debent omnia. Cæterùm
 non erigitur ædificium, sed cumulus paratur
 ad ruinam. Idem esto de spirituali vitæ fa-
 brica iudicium.

Regula sit norma vitæ, sit singularum actionum amuffis. Ut enim errat, & nobilis etiam structuræ decorem tollit, quisquis à regula exerrat lapis: ità quævis actio regulæ difformis ordinem impedit: dedecori est, non utilitati.

Nec à vulgi opinione patrocinium quære: peccat facilè multitudo: ponderanda potiùs, quàm numeranda veniunt iudicia. Indignus cenfetur ratione, qui mavult credere, quàm iudicare.

Deus benedictionem Inſtituti tui regulæ alligavit; hac ad unguem ſervatâ, ſuccedent omnia: rejectâ, nihil: Nec revelationi da-da foret fides, ſi aliquid à regula tua alie-num ſvaderet.

26. Aprilis.

Non minus miraculum eſt, videre meſtum Religioſum, qui aliud non quærit, quàm Deum, quàm videre lætum, qui omnia alia quærit præter Deum. S. Ignat. apud Trinkel. in exercit.

Ibi ſolidum poteſt eſſe gaudium, ubi poſſidetur ſummum bonum; in hoc uno eſt flamma ſinè fumo, aliæ roſæ ſpinis horrent, & gaudia mœrore confunduntur. Virtutis nempe pedifſequa eſt conſtans mentis lætitia.

Ludi,

Ludi, musica, spectaculorum varietas, infirma sunt gaudiorum artificia. Obstacula dolori esse possunt, sed ad tempus. Suspendunt potius, quam tollunt animi moerorem, qui facile recrudescet, nisi repererit in bono immutabili medetam.

Illitristentur, qui spem cœli non habent; qui sese fumis passionum jaetandos permiserunt; nos, quibus cœlum stipulatò promissum est, sinceræ lætitiæ fontem gustamus, quam nemo tollet à nobis, quam diu corde Deum non sustulerit.

Non contristabit justum, quidquid ei acciderit, quia scit, Deum diligenti omnia in bonum cooperari. Sic tenebræ serviant luci, & umbra colorem magis spectabilem facit.

27. Aprilis.

Hominem usu rationis præditum non solum ità frenare convenit passiones, nè verbo, factòve erumpant in publicum; sed etiam ità regere: ut nihil ex impetu, omnia ex ratione operentur. S. Ignat. apud Maff.

Insipiens planè navarchus, qui navim suam ventis & fluctibus permittit, quò quò his libuerit, impellendam. Quem, sic raptata, portum tenebit? Fluctus hi sunt cupiditates

E 4

Hec

Hoc unum hominis à pecude discrimen est, ratione agi, & agere; hoc si desit, nescio, quid hac ille melior sit. Ratio norma sit, secundum quam prudens architectus vitæ tuæ structuram ducas.

Impetus dux cæcus est, cæca pariter voluntas: Væ si cæcus cæco ducatum præstet! Impetus est equus sine fræno, nâvis absque remo; quorsum ista? nisi in præcipitia, nisi in naufragia?

Quò certior regula, eò feliciùs surgit ædificium. Ratio, quæ te, ac tua dirigat, æterna sit, ab hac nec latum unguem recede. Si te ducant aliæ, seducent.

28. Aprilis.

Cavete, ne filii hujus sæculi majori curi, & sollicitudine in caducarum rerum, quam vos æternarum affectionem incumbant. S. Ignat. Epist. de perf.

Misera mortalium conditio! in ea, quæ nocent, semper pronior! cum ægris nihil avidiùs expetimus, quàm quæ gravissimè officiunt; nec horremus amplius aliquid, quàm quod foret utilissimum.

Labor omnis gratus est, præter illum, qui virtuti assequendæ impendendus esset. Fatigiam mercatorum, militum pericula, studentium vigiliæ, inertiam nos convincunt, quæ
lucra

lucra terrena æternis , id est , umbram rei præhabemus.

Faciliùs sæpe foret cælum obtinere , quàm perdere. Minori virtus , quàm vitium labore nobis constat. Jugum Christi suavius , & onus levius est , quàm nostrarum cupiditatum , & tamen ô vesaniam ! Sudores , & pericula nostra deperimus.

Si decima pars conatûs , & temporis , quàm avarus temporalibus lucris impendit , æternis daretur , quàm grandibus in virtute passibus procederemus ! quàm faciliè sancti essemus !

29. Aprilis.

Meliùs est parùm bene fundatum , & durabile , quàm multum incertum , & malè securum ;
S. Ignat. ibid.

Quæ amitti possunt , bona vix dici possunt ; possessa cruciant , curas pariunt , rosam unam plantant , & spinas plurimas alunt. Cælum nos non satiaret , si perpetuum non esset.

O spes , & res hominum inanes ! qui fortunam sibi pollicebantur stabilem , & adamantino nexu obligatam , momentò intentionibus , desideriisque suis inimicam experiuntur. Misera felicitas ! quæ metu futurorum amaram reddit omnem , quæ haberi potest , voluptatem.

E s

Eter-

Æternitas sola est, quæ finem nescit, cujus gaudia nemo tollet à nobis. Quæ amorem nostrum merentur, æterna sint, nullum reliqua operæ pretium faciunt.

Quidquid deliciarum mundus habet, minimâ sui parte nos afficiunt: vel enim transiverunt, & hæc non recreant: vel ventura sunt, sed hæc incerta. Itâ plus mœroris, quàm voluptatis habet omnis voluptas.

30. Aprilis.

Quidquid sine voluntate, aut consensu animæ moderatoris fit, vana gloriæ deputabitur, non mercedi. S. Ignat. in ep. de obed.

Nemo sibi satis sapit; ut oculus, etiam perspicax alios, non seipsum, videt; itâ prudentia etiam insignis aliis, non sibi sufficit. Qui alios novit regere, sui regimen committat aliis, est necesse.

Voluntas propria fermentum est, quod operi etiam bono admixtum totum inficit. Tantò plus valoris accedit actioni, quantò hæc magis recedit à propria voluntate. Quidquid hæc svaferit, suspectum habe.

Sabtilis est amor proprius, excidium virtuti per cuniculos parat, te giudice tamen, reus non agetur, evadet supplicium, ad aliud deferendus est tribunal.

Tu de aliis, alii de te judicant. Tunc remo-

ratio futurus à periculo, si de te, sine te
 stant. Nemo sibi medetur ipsi. Aegritudo
 animæ difficilior est, quàm corporis.

I. Maji.

*In ferendo de legendis rebus judicio, herendum
 non est in fumo, quem preferunt, sed prospici-
 endum, quò desinant. S. Ignat. apud. No-
 lar.*

ERrant, qui non à fine incipiunt. Exitum
 citius, quàm exitum allatura sunt nego-
 tia, quæ sine matura deliberatione ex im-
 petu sunt inchoata. Hæc quidem ubique, in
 salutis tamen negotio, ubi æternus error est,
 maximè necessaria.

Qui timet pericula, non peribit in illis.
 Præstat etiam tuta timere, quàm de incertis
 præsumere. Audacia infelix est consiliaria.
 Melior est dubius eventus cum maturo con-
 silio, quàm felix cum temeritate.

Prævisaminus ferunt; esto enim præter
 voluntatem, non tamen præter opinionem
 eveniunt. Si eximere te calamitatibus non
 potes, potes erroribus. Mala enervat cau-
 tela prævidendi.

Oculum scepro præfixum tutò sequuntur
 populi: nos in manibus & pedibus oculos
 habere convenit, ut quid agamus, quæve ten-

damus, videre liceat. Non satis oculatus est, qui videt, ubi sistit, nisi aliò, quò tendendum sit, examinet.

2. Maji.

Duplici nos viâ instituit Deus, unâ per se, quæ quia occulta, ideo ignota, alterâ instrui per hominem sinit, S. Ignat. apud Bart. l. i. f. 22.

UT spinis, ita difficultatibus plena est ad cœlum via; felix, qui hic peritum nactus est ducem, sinè hoc facilis descensus averni, pronum est præcipitium,

Ignota Deus voluit nobis consilia sua, ut sollicitudinem acuat. Docere ipse renuit, ut fidei præberet exercitium, imò ut auget meritum, homini nos, non sibi obedire voluit.

Loquitur sæpe in corde Spiritus, sed non omnes capiunt verbum istud. Delicatas requirit aures, in sibilo auræ tenuis sua sensa, revelat: vox tenuis à passionum tumultu facile discutitur, ideo egemus interprete.

Cum simplicibus sermocinatio ejus. Qui ambulant in mirabilibus supra se, non sperent ejus alloquium. Revelat ea parvulis, quæ occultit arrogantibus.

3. Maji.

*Probat beatitudinis incertum vivere, & DEO
inte-*

interim , ac proximorum salutis servire , quam certum ejusdem gloriæ statim mori. S. Ignat. apud Biderm. l. 2. c. 3.

Hactenus Dei fruitione melius nescivit ascesis , nunc hâc ipsâ sublimius didicit aliquid : Deo , & proximo servire. Amare quidem Deum , eoque frui , nobis dulcius , propter illum laborare , illi gratius est.

Qui sic amat periculum , procul fit à periculo : periculum enim non temere , sed Dei causâ qui subit , majus à Deo auxilium , geminatâque gratiam æfert , quâ protectus , quod metuat , non habet.

Hoc est sincerissimè Deum amare , qui amare solus renuit , nisi à pluribus ametur. Ut ignis sociatus ignibus urit intimius , & spectabilius lucet ; sic amantium multitudo auget amorem , & meritum multiplicat.

Omne bonum communicivum est sui , maximè verò æternum ; hoc sibi cum aliis commune facere , est sua in cœlo gaudia multiplicare. Quanta solatri æterni seges , plurimos conatu suo cœlo intulisse.

4. Maji.

In rebus humanis minùs accuratè versari , jure forsân ignoverit quispiam , at immortalis Deo servire negligenter , id verò nullo pacto ferendum est. S. Ignat. apud Massi. l. 2. c. 3.

B Onum, nisi bene fiat, boni nomē amit-
tit & pretium; Majestatis immensæ non
tam cultorem, quàm irrisorem se ostendit,
qui opera ei propria, vel ejus causâ suscepta
obiter facit. Principes sæculi quàm reve-
renter sibi serviri exigunt?

• Maximus rerum etiam optimarum hostis
& corruptor est, longus usus. Quod sæpe fit,
abit in consuetudinem; hæc sociam trahit
negligentiam. Præstat rem sanctam inter-
mittere, quàm non sanctè tractare.

• Quantam perdimus negligentiam! quàm
ingens ex hac lucrum cessans; imò quàm
grande damnum emergens! Qui mollis est
& dissolutus, frater est opera sua dissipantis.

• Seminamus multum, & metimus parum,
quia multa, sed oscitanter agimus. Gratius
Deo est modicum bene, quàm multum igna-
vè factum. Non verba Deus curat, sed ad-
verbia.

5. Maji.

*Deus perspicax trapezita, magis ab operibus,
quàm à verbis amorem æstimat. S. Ignat. in
contempl. de amore Dei.*

A Mor sinè opere, arbor foliis plena est,
sed sinè fructu, jactantiam habet, non
emolumentum. Opera loquuntur amorem,
non

non verba; habent illa linguam suam, habent etiam, hac tacente, facundiam.

Una lingua, duæ manus nobis à natura obtigère: plus nempe agere, quàm loqui nos voluit. Mortua vox sinè opere. Universa sinè amore nihil valent. Amor sedem non in cre, sed in corde fixit.

Sæpe amori ficto & vero idem est color, paria verba, ità ut fucatum à sincero ægre discernas. Sic homo potest homini illudere, nullus Deo. Hic perspicit intima, qui novit omnia.

Nucleus donorum animus est; illud solum cælo acceptum, quod ille, non quod manus dant; à miuùs habente, sed plus amante majoris fit donum minus, quàm majus à miuùs amante.

6. Maji.

Tria sunt indubia Religiosæ domûs ritè institute indicia: si clausura, si munditia, si lex silentii exactè observetur. S. Ignat. apud Lancic. opusc: s. c. 4.

Quò promiscuè omnibus patet accessus, turbas illic cieri, sordes inferri, sanctæ quietis otia perturbati, est in propatulo. Urbs sinè custodia hostium est suorum ludibrium.

Munditia, virtus Angelica, odit inquinamenta.

mentum, nec id solum in anima, sed & in iis quæ sub manus & sub oculos cadunt. Exterior hæc interioris nota est, & animi ad ingenuitatem educati character.

Lex silentii legum omnium est compendium, ubi severior illius observantia, solidior illic virtus, major ædificatio. Ubi minus verborum, ibi plus prudentiæ, tam sanctæ, quam profanæ.

7. Maji.

Contra id vitium capessenda sunt arma, quæ te præcipue urgeri sentis, nec ante canendum receptui, quam illud, Deo duce, debellaveris.
S. Ignat. apud Mass. l. 3, c. 1.

UT longus, ita inanis labor est, folia carpere, vel minutatim noxiæ arboris ramos præcidere, etiam putata revivescet, nisi ea penitus evellatur. Securis applicanda radici, unde malum omne progeminat.

Implacabile debet bellum intercedere te inter & vitium illud, quod tam diu calcaneo tuo insidiabitur, quamdiu vita supererit. Non morietur hostis ille, nisi te mortuo. Ut ille semper in armis, ita tu semper esto in vigilia.

Contra multa simul vitia decertare, est omnibus indulgere. Nec Hercules contra duos

duos. Unum designandum est, quod in singulare certamen deligas, alias nullum vinces.

Ut capite succiso membra omnia concidunt: sublato duce dissipatur exercitus; ita causâ morbi sublata facile tollentur symptomata. Si princeps passio debilitata sit, innumeri defectus emanabunt.

8. Maji.

Quisquis occultè improbus eos inter vitam degit, qui probitate delectantur, multò illic tempore duxare non potest. S. Ignat. apud Bartol. l. 4. §. 37.

VÆ sepulchris dealbatis, quæ candidum foris colorem mentiuntur; intus plena putredine. Hypocritam nemo diligit, non homo, quia societatem humanam tollit; non Deus, quia veritas est.

Minus semper malitia palàm nocuit. Dum ignis in publicum erumpit, concurritur undique, media, ut sopiatur; offeruntur; at, quamdiu latet, impunis nocet.

Qui fallere vult omnes, justo Dei judicio fit, ut ipse fallatur maximè. Fidem, quam non invenit, nemo prudens reddit. Astus; astu luditur, & larva personato, nihil simile cogitanti, detrahatur.

Deus non fallitur; rimatur intima. Frustratur.

Aræ sunt tenebræ , & latibula , oculus ille omniscius ubique penetrat. Cave , personam pone : aliàs , percutiet te Deus paries dealbate. Estè quod appares , aut appate , quod es.

9. Maji.

Quem ira vexat intemperies , malè se aliorum consuetudini subtrahit : hæc enim vitia non fugiendo , sed resistendo vincuntur. S. Ignat. in Exer.

Differtur malum , non auferitur , quàm diu iræ jura non dicat ratio ; sub hujus illa jugum mitti debet , secùs te subjugabit. Quàm diu vel scintilla gliscit , prònum est incendium timere.

Modico opus est pyrò pulvere , ut flamma nascatur è scintilla : Sic occasio quævis iræ tuæ vires dabit. Licèt nam occasionem fugias , aderit alia , omni , si carere velis , extra orbem eundem erit.

Nec in illa occasione , nec in illo , quem fugis , socio , sed in te malum latet : in pectore soves belluam , quocunque iweris , tecum ambulat. Non locum proinde , nec socium , sed te , & mores muta.

Quamdiu vivet hydra hæc domestica , tutus non vives à vulnere , adimendæ sunt ei vires , capistrum ori inferendum , sic securus cum quovis conversaberis.

10. Maji.

Mulierum, etiam eorum, quæ spirituales sunt, vitanda familiaritas, quarum è consuetudine vel fumus sequitur, vel flamma. S. Ig. apud Bartol. l. 4.

Qui caleferi renuit, ignem non accedat, hic enim etiam in nolentem diffundit calorem. Cur appetis ibi agere, & versari, ubi vel perire debes, vel vincere.

Ut cum hostibus, ita cum mulieribus conversandum. Illi cervicem, hæ cor petunt; apertis illi armis, hæ occultis pugnant. Major ab his, quam illis metus, quia certius exitum.

Si fructus, qui sperari, & damna, quæ metuï possunt, æquâ lance pensentur, hæc illis longè præponderant. Cedros libani dejecit hæc pestis, de quorum casu tam parùm timendum erat, quam de casu Antonii.

Quantos leones domuit una infirmitas delicata! Affectus, qui spiritualis est, facile degenerat in-sensualem; nihil citius putrescit, quam caro, & sanguis. Ille sibi, qui fidit, consultit in lubrico.

11. Maji.

Angelos in jurandis proximis oportet imitari, qui in procuranda hominum salute nullum præ-
ser-

termittunt genus industrie, ex successu autem, quiscunque sit, nihil beatae suae, aeternaeque patriae amittant. S. Ignat. apud Ribadca. l. 9. cap. 11.

SI nunc irritus videtur cecidisse conatus, fortè dabit fructum in tempore. De nullo etiam pessimi salute desperandum, quàm diu vivit, & spirat, viator manet. Quod unus, vel alter non potuit conatus, tertius efficiet. Curam Deus præcepit, non curationem proximi. Seminare nostrum est, Deus est, qui dat incrementum.

Si infra desiderium cadat eventus, cadendum non est animo; præmium non deerit, quod Deus voluntati, non operi, conatui, non successui, præparavit.

Si fructus longo labore partus, & in spem egregiam large sudore educatus repentino fortè turbine convulsus momentò pereat, te non perdas. Adora fines Dei, tibi ignotas, tuis tamen meliores.

Si centesimus operæ fructus respondeat, & hinc partem mercedis accipis, solatium laboris; hoc ut laborem, ita & meritum imminuit.

12. Maji.

Malo Dei servos virtute præstare, quàm numero, & re magis ipsa, quàm nomine cultaque distinguere. S. Ignat. in Hist. Soc. l. 5.

Magni

Magni exercitus magnis cladibus sunt obnoxii. Virtus non in censu, sed in fortitudine, hæc non in numero, sed in animo consistit. Ut sol unus mille stellis amplius lucet, ita fortis unus præ mille fungis robor alit.

Ipsâ copiâ res vilescunt, & facile satiætem, imò contemptum parit, quod obvium, & semper est ad manum. Raritas pretium facit.

Multitudo sibimet gravis — prona est ad confusionem; facile unus officit alteri, & qui auxilio esse debebat, fit impedimento.

Non semper melius fit, quod à pluribus; quod in commune curatur, in sommoni negligitur. Plures Medici pejùs curant. Eunt in diversa, sæpe contraria consilia; perplexum citiùs faciunt, quàm sanum. Tu talis esse conare. pût sis unus pro mille.

13. Maji.

Eamus alacriter, securi, crucem quæcunq; serenda sit, sine Christo minimè futuram, ejusq; præsidium adfore semper nobis hostium omnium conjuratione potentius. S. Ignat. apud Bart. l. 2.

Rudis & indoctus patiendi patitur, qui didicit pati, sine vulnere, imò sine sensu vivit; quibus commoveretur ille, lætatur iste

iste, sub quo onere alter gemit, exultat iste. Tantum interest inter volentem & nolentem pati.

Præparandus ad dura animus. Sæpius in die quid dolere, quid sustinere possis, occurrat. Prævisa minus, voluta nihil, feriant. In manu nostra est, parum, aut nihil patri.

Sua crux habet solatia, his uti si sciamus, nulla nos adversitas faciet infelices. Postquam Christus cum gaudio sustinuit crucem, omnem huic sustulit amaritudinem.

Filius Dei non fuit sine cruce. Crux non erit sine Christo, si hanc velut ex ejus manu dono submissam accipias, si ejus imitatione feras. Quisque suæ vel crucis, vel fortunæ sabet.

14. Maji.

V. stis tua, ut quadrer, sit honesta, sit ad usum loci, in quo vivis, accommodata, sit statûs tui professioni congrua. S. Ignat. Vita l. 3. f. 211.

Qui ex veste quærit æstimationem, alio se carere pretio, satis docet. Tu vestem, non te vestis ornet. Parum interest glabra, an scabra sit concha, quæ regit margaritam; huic pretium illa non detrahet.

Quàm miser, quæ a manu sartoris, aut argentarii arte mercatur famam? Quid illa vestis pretiosa, quæ appetit? Quid sericum, &

& purpura ? Sunt vermium excrementa. Nobilis scilicet gloriandi materia.

Vestis perpetuus est ignominiae character; Adamo in poenam peccati data, per quem cum traduce peccato ad filios vestis necessitas descendit, confusionis potius, quam gloriae argumentum.

Ut tegat, ut à frigore, ac reliquis caeli injuriis corpus tueatur, non ut ornet, ut superbiae serviat, vestis data est, cur hanc detorqueas ad vanitatem ?

15. Maji.

Si pulsu pravorum affectuum insolenti animo ad scelus cacodemon proritet, remediis quoque insolitis spontanea afflictionis, praeter consuetas, occurrendum. S. Ignat. apud Bart. l. 3. f. 218.

UT clavus clavo, sic insoliti morbi non solitis pellendi sunt medicinis; ubi discrimen certius, potentiora illic apponenda sunt subsidia. Contraria contrariis eliduntur.

Nec in numero, nec in viribus tentationum succumbendum. Semper caelum orco, gratia daemone potentior est. Nec sinet te Deus tentari super id, quod potes.

Pejor est bello, timor ipse belli; nihil periculosum magis, quam hostem formidare.

Si

Si times, jam meliore tui parte victus es. Animositate nostrâ exarmanur hostes; dum nos assurgimus, tum illi cadunt animo.

Si multi, si frequentes te hostes impetant, crede tibi suggeri materiam victoriæ. Coronare te vult Deus, quod ille non posset, nisi hostes tu sentires.

16. Maji.

Caveant, qui regunt, ne suos asperitate à se faciant alienos: vel suspicio severitatis nocet.

S. Ignat. apud Bart. l. 3. f. 265.

Qui duris asperantur, illi mollioribus cedunt remediis. Adamas immobilis persistat sub ictibus, ad tepidi sanguinis contactum duritiem oblitus, in omnes, quas volueris, partes secedit.

Nobilior indoles tam parum asperis tractari, quam parum leo catenis vinciri se sinit, rumpet has, qui tenui filo duci se sinet.

Homines tractamus, non bestias, quando hæc humanitate regi volunt, quanto magis illi abituri in feras, nisi pro naturæ ratione gubernentur.

Non longus moram præses metus est; nec diu, nec feliciter illos moderatur. Ut ignis violentè compressus ruinas agit, qui mollis habitus in fumum sine damno abivisset. Qui timetur, timeat sibi, ac disciplinæ.

ic

17.

17. Maji.

Religionem ingressurus sciat : non fore sibi perpetuam, & quietam illic sedem, nisi pede conjunctim utroque, voluntate nimirum, & judicio limen transfiliat. S. Ign. ibid. l. 3. f. 270.

A Cephalum esse oportet Religiosum. Christus Religiosorum Alpha, in capite libri de se scribi voluit, ut faceret voluntatem Patris : Hoc nempe caput & summa vitæ ætioris est : caput posse subjicere.

Nec gravis esse potest, hæc parendi promptitudo, nisi renuenti. In cujusque manu sit, ut iugum sibi reddat suave & onus leve. Si velit, quod superior, facilia fiant omnia.

Nullum intolerabilius inobedientis jugo quod vult, non potest; debet, quod non vult Perpetuum martyrium, idque sine merito, bis patitur, & à se, & à præside.

Ceræ instar mollis, facilique manu tractabilis semper lætus, formas in omnes fingi se finit, digiti nutum sequitur, nec lacortum expectat.

18. Maji.

Evendo infirmo quidquid peculiæ adesse, impendatur; nos qui rectè valemus, si alia non suppetant, duro pane facile vivemus. S. Ignat. apud Bart. l. 3. f. 274.

B

Libe

Liberalitas suis semper digna encomiis, ipsa major fit, si in aegros diffundatur: hæc debitorem facit Deum, nec est, quod timeat paupertatis angustias, qui in aegros liberalis extitit.

Magna pars mali tollitur, si liberalem aeger affectum experiatur; nec leviter mitigatur dolor, si eum cum compatiante divinum advertat.

Geminum malum est, si corporis infirmitas animi secum trahat aegritudinem: quam turpis erit parsunomia. Sic enim afflicto additur afflictio.

Si, quod primum est, erroris aliquid aeger committat, non aegro, sed aegritudini adscribendum: corporis namque indispositio, facile transit ad animum, & physicum nimis quam saepe agit in morale.

19. Maji.

Tanta in Deum nisi oportet fiducia, ut mare ipsum, si navis deesset, nuda se in tabula suspensurum credat. S. Ignat. ap. Mass.

Tanta est Dei potentia, immensa liberalitas, ut humanam spe, quantacunque sit, minus exhauriat, quam mare tanti cochleari possit.

Minus accipimus, quis minus speramus, accepti multi, imò plurima, sunt unquam spe.

perare didicissemus. Non Deus, sed pafilæ spes nostras, nos pauperes faciunt.

Tentandus quidem non est Deus, nec exsectanda miracula, ubi nulla urget necessitas, sed ubi divinæ voluntatis ardentia nobis patent, quod à nobis, est agendum strenuè: reliqua ità firmâ spe committenda Deo, quasi media omnia præsentia videremus.

In causa Dei necessaria nunquam decernunt subsidia; vel, si desine hæc, adertunt prodigia; prodigiis omnibus majus, & hæctenus inauditum foret, spem ope divinâ defuiti.

20. Maji.

Causa superior aliquid tibi præcipit, non veta te prudentiâ uti. S. Ignat. Vitæ. 3. f. 291.

Non adeo stûpida virtus est, ut in iis ratiocinationem excludat, quæ cum non desiniverit obedientia, exequentis indulgentiæ, circumspèctionisque permisisse censerî debet.

Ut jussu promptè, ut sine causarum indagine cæcè impleas, urget obedientia; sed ut in circumstantiis ab ea nec imperatis, nec prævisis tibi noxiis, proximo gravis sis, illa non jubet, sed tua indiscretio.

Imprudentiæ grande malum! ubique cum brachis impingit. Ejus emendatio vel omnino sine spe, vel cæcè nûctis, id est, multâ curanda esso ribus.

Discretio ubique, in via virtutis tamen maximè necessaria, quantò res intenta pretiosior, tantò damna sequi possunt graviora. Quod corpus absque oculo, hoc opus est absque prudentia.

21. Maji.

Miraculum sanè fuerit maximum, si desit Deus suâ ope iis, qui sua ejus amore reliquerunt.. S. Ignat. apud Bart. l. 4. c. 345..

Qui electione, non turpi necessitate, pauper est, non egrebit. Fertilis ager Dei manus est, quidquid in eam reponis, fructum reddet centuplum.

Plus dat voluntaria paupertas, quàm fortunæ prodigalitas dare, imò quàm avaritia nostra desiderare possit: dat enim: nihil appetere; quò habitò, plus possides, quàm haberi possit.

Aliud est beatum, aliud divitem esse; felix est, qui nihil cupit: qui multa habet dives est, & fortunatus. Majus autem quid felicitas est, quàm fortuna. Deus felix est, non tamen fortunatus, sed felix non tam idèo, quò habeat omnia, quàm quò nihil cupiat. Vide quàm Divina res paupertas sit!

Quidquid natura deberet, aut fortuna dare posset, utrumque superat paupertas; utraq; ditior: plus quippe illis, quàm huic deest.

22. Maji.

22. Maji.

n eum dives gradum enitatur, ut possessor sit eorum, quæ possidet, nec ab iis possideri se finat.
S. Ignat. apud Nolarci c. ult.

Irritis votis fatigantur mortales! consequi opum dominium non valent: ab ipsis possidentur rebus; hæ dominantur, voce vulgi, dominis, ita subsunt, qui præesse debuissent. Qui se quis amat, servit; quanto plus amantur opes, tanto gravior eorum servitus. Ita qui heri futuri erant, mancipia fiunt. Parum interest, ferreis, an aurois catenis vinciaris, si libertas amissa est.

Illæ in opibus peior servitus, dum coactæramus bona fortunæ, obnoxii sumus malis gratiæ; temporalia quærimus, id est, gradus ipsi struimus, per quos in animæ damna, utinam! non æternæ, præcipitemur.

Si opes propter Deum relinquere durum esse non debet, secus divitiis, ut affine cum vitiis nomen, ita par ab utrisque timendum foret exitium.

23. Maji.

Precaudi studio deditis par periculum faciunt successus, & ariditas: illo proclive est, ut animus intumescat; hæc facile ad tedium provocatur. S. Ignat. apud Bart. l. 4. c. 379.

Nullâ re magis, quàm oratione egemus ; hæc vitæ melioris anima est ; nec ulla tamen in re sæpius bonis mentibus dæmon illudit. Sic optima maximis periculis sunt obnoxia.

Quæ sublimia, quæ præter ordinem rata sunt, non pete ; plus habent periculi, quàm emolumenti. Quidquid recedit à vulgo, accedit ad fastum. Medio tutissimus.

Quanti hostes orationis ? distectio minuit, exsiccet ariditas, curæ morantur, impedit dæmon, & quod mirandum magis, ipse successus consumpit, & gustus evereat.

Tunc oratio Deo grata, tibi utilis erit, si humilis, si à communi modo non degener, alienum potius ductum, quàm suum sequatur appetitum. Non semper prodest, quod sapit.

24. Maji.

Non sumus domini corporis, sed Deus ; ideo ejus afflictiones unâ singulis mensurâ dividi non possunt. S. Ignat. ap. Bart. l. 4. f. 38L

UT domini non sumus corporis, ita servi esse non debemus, nec ejus parendum cupiditatibus, nec necessitatibus aliquid subtrahendum.

Nobilis jumenti curam nobis impositam credamus ; foveri debet, non ultra modum,
ac

nè recalcitret; nec infra, nè oneribus impar succumbat; sentiat calcaria, nè otio torpescat, sed & freno revocetur à præcipiti cursu ad quietem.

Facilius est flagris verberare corpus, quam ferocem flectere voluntatem; cingi hispido eulta tam durum non est, quam si cingat te alius, & ducat, quò tu non vis. Multa sunt, quæ corporis emacrationi præstant.

Omnis, & hæc potissimum virtus consistit in medio, ut nec omittatur necessaria, nec cum vitæ periculo accumulatur nimia corporis castigatio. Fortè plures in defectu, quàm ejus excessu deficiunt.

25. Maji.

Efficitur res domini, foris, quàm domi res potius gerere: contra Deus interior magis, quàm exterior hominem elaborat, & excolit. S. I. gnat. ibid. f. 383.

Sincera virtus Deo innotescere gestit, non homini; latebras potius quærit quàm publicum; Dei, qui videt in abscondito, non hominum oculos requirit, teste contenta conscientia.

Qui vult decipi, statuat ab externis iudicium. Heu quoties ludimus, & ludimur! hypocrisi ludimus alios; externâ pietatis specie contenti, quòd vivamus, ludimur ipsi.

Cortice delectamur, medullam negligimus. O! præposteras hominum curas! quæ in exterioris culturam impenduntur omnes, vix ulla extenditur ad interiora. Nemo amentiùs delinquit, quàm qui se neglecto, curat opinionem sui.

Omne hominis pretium anima, omnis huius decòr virtus est, hanc qui non excelsit, turpis est, licet Adonidem formâ superet quæ latent, pretiosiora sunt iis, quæ patent.

26. Maji.

Impugnaturus hominem demon primum circumspicit, quâ parte debilior, quâve neglector sit: eò machinas admoveat, illic impressionem facit.

S. Ignat. apud Bart. l. 4. f. 382.

Maximum ad vitam bonam compendium est sui notitia. Sæpe hostem persequimur, qui parum nocet; interea capitalis, quia latet ignotus, in mala nostra tutò grassatur.

Andabatarum more cæcus pugnat, qui, quem ferire hostem debeat, non intelligit, ictum vibrat incertum certo sui periculo, nullo fructu.

Imbellis in nos dæmon esset, nisi foedus cum cognatis vitis iniret; his nos suppelis expugnat. Huc igitur conatus, huc arma: si vitia nostra subigantur, non est, quod orcum motuamus.

si

Si nos in animæ nostræ lucra ita vigiles essemus, ut hostis est in detrimenta, quam citò, quamque facilè sancti essemus. Primus huc gradus est; passionum suarum principem & nôsse, & persequi.

27. Maji.

Que retro sunt, queso, in gratiam JESU Christi obliviscimini, & quasi nunc primò tam longum iter susciperetis, virtutis viam indefesso progressu alacriter motimini. S. Ignat. ep. ad Hisp.

UT friget focus, quem non quotidianus ignis accendit, sic pronum est ad naturam redire vitia, nisi quotidiana iis domandis insudet diligentia. Sol quotidie cursum inchoat, virtutis quoque semita novo in dies passu est auspicanda.

Cur negemus animæ, quod tam solerti curâ præstamus corpori? hujus imbecillitatem novo quotidie alimento confortamus; suum etiam illi debetur nutrimentum. Nisi oleum affundas, lumen & flamma deficiet.

Quidquid spiritualis thesauri longior cura cumulavit, facilè omnem dies unus dissipabit, nisi dies omnis foveat industriam. Quid prodesset vicisse toties, si semel succumbas.

Non bene finiet, qui non quotidie incipit.

Quotidie potest malè agi, vel ideo egregia animi ferventis decreta quotidie promulganda sunt cordi, eique inclamandum: Vive hodie!

28. Maji.

Certum est pigros, quòd se ipsos non vincant, nec ad animi pacem, nec ad perfectam unquam virtutis possessionem venire, cùm tamen diligentes utrumque paucis diebus facillè consequantur. S. Ignat. ep. ad Hisp.

Quidquid bellorum, & molestiarum patimur, intrà nos est. Frustrà dissidiorum causas, & perturbatæ pacis fontes alibi quærimus, aut querimur; domi est scaturigo.

Quisque suæ fortunæ, quia quisque suæ pacis faber est; externa bella domesticæ paci nihil officient, nisi tu ea velis admittere, nunquam usque ad animam penetrabunt, minus cor ferient.

Mira res! verbum, quod te vulnerat acutissimè, nullum alteri sensum movet. Idem, qui te sternit casus, alium nihil commovet; nempe quidquid recipitur, per modum recipientis recipitur. Cur affigeris?

Tuâ, non aliorum culpâ hæc acciderunt, quæcunque animi tui pacem everterunt. de manibus tuis sortes tuæ.

29. Maji.

29. Maji.

Si in bello generositas miles pariat, ut futilem gloriam & curviam colligat, quam vos, ut de vobis victoriam strenue paratâ æternam gloriam in caelesti regno consecuti triumphetis, Christi militans nec nomen, nec animos impleret. S. Ignat. ibid.

Non est monstrum turpius, quam nomen habere militis, & animos foeminae; galeatus nempe lepus risum meretur, non gloriam, colo dignior, quam arenâ.

Quò generosior Dux est, tantò minùs tollerabile ignavum sub ejus labaro militem agere. Cui tu militas? vide: nisi generositatem induis, aut nomen, aut mores muta.

Si militia est vita hominis, cur ignavus stertis? cur ad difficultatem, & vel ad suspitionem vulneris impallescis? Non est hoc pugnare, sed otio & inertia diffluere.

Turpe est gaudere velle stipendiis, & nolle vigilias obire: turpius æterna sperare, & modici temporis labori se subducere.

30. Maji.

Illos in celo pretiosissima corona manet, qui operasua omni, quâ possunt, agunt diligentia, nec enim sufficit opera per se bene facere, sed bene facere. S. Ignat. ap. Nolano.

Aliud est bona facere, aliud bonum effici: nec enim quia bona feceris, continuo factus es bonus, nisi bene eadem feceris. Bona, & non bene facere, idem est, ac characteres, quos formas, liturâ obliterare.

Opus commendat artificem. Vel linea plus valet Apellis, quàm mille imagines alterius, qui tabulæ colores illinere contentus, quos, non quomodo pingat, observat. Tu pingis æternitati.

Ponderantur in schola virtutis actus, non numerantur. Forma dat esse rei, non materia. Non tam quid muneris, quàm quomodo agas, te commendet.

Bene facere, est rem ad legum amussim facere; suo rem quamque tempore & modo facere; à neutro vel latum unguem discedere. Sic qui agit, multum facit, est non multa.

31. Maji.

Præter omnia velim unumquemque vestrum cum zelo gloriæ Dei, proximorumque salutis, Jesu Christi Salvatoris nostri puro, & sincero amore lucere. S. Ignat. Epist. de perf.

Minus te est, quidquid amas; infra tuam descendis dignitatem, quoties aliquid præter Deum amas: omnè enim illud terra est, aut sub terra natum, quibus te præposuit
natu-

natura, turpiter infra illa tua te abjicit concupiscentia.

Licet omne aurum, quod ars hactenus, aut natura produxit, amore mercari posses, tanti emendum non esset; plus amor valet, quam omnes thesauri.

Si creatis amorem tribuas, te perdis; quia das non recuperaturus, das non reddituris; qui horum semel amore illaqueatus hæret, egenus est maxime, quis enim egentior, quam fui? ❧

Sine corde sunt ista, quæ amas, non redamant. Ibi tuus figatur amor, unde reciprocum sperare possis, eumque sincerum unum, & sempiternum; quem extra Deum non invenies.

I. Junii.

Ad quem finem vocati estis, ad eum in fractis animis enitimini, cum tot ejus causâ vobis à Deo auxilia, & instrumenta suppetant. S. Ignat. apud Bart. l. 4. 328.

Innumeras habet gratias vocatio pedisse. Quas, fetiem illarum huic Deus alligavit. Ut annulum annulus in catena, sic gratiana gratia in vocatione excipit. Dum tamen augmentur dona, rationes etiam augmentur doctorum.

Mul-

id bonum effi-
feceris, conti-
e eadem feceris;
m est, ac chara-
literare.

em. Vel linea
le imagines al-
nere contentus,
observat. Tu

tutis actus, non
e rei, non mate-
quàm quomo-

um amissim fa-
mpore & modo
nguem discede-
facit, estò non

que vestrum cum
que salutis, Jesu
, & sincero amo-
de perf.

nas; infra tuam
quoties aliquid
enim illud terra
us te præposuit
natu-

natura, turpiter infra illa tua te abjicit concupiscentia.

Licet omne aurum, quod ars hactenus, aut natura produxit, amore mercari posses, tanti emendum non esset; plus amor valet, quam omnes thesauri.

Si creatis amorem tribuas, te perdis; quia das non recuperaturus, das non reddituris; qui horum semel amore illaqueatus haeret, egenus est maxime, quis enim egentior, quam fui?

Sine corde sunt ista, quae amas, non redamant. Ibi tuus figatur amor, unde reciprocum sperare possis, eumque sincerum unum, & sempiternum; quem extra Deum non invenies.

I. Junii.

Ad quem finem vocati estis, ad eum infractis animis enitimini, cum tot ejus causa vobis a Deo auxilia, & instrumenta suppetant. S. Ignat. apud Bart. l. 4. 328.

Innumeras habet gratias vocatio pedisse-
quas, seriem illarum huic Deus alligavit.
Ut annulum annulus in catena, sic gratiana
gratia in vocatione excipit. Dum tamen au-
gentur dona, rationes etiam augentur do-
riorum.

Mul-

Multis obarratus multum debet. Cave, nè multitudine obruaris, & ipsa Dei liberalitas te miserum efficiat; quanto amplius accepisti, tanto arctius habes vinculum, es in aere alieno. Vide: qui solvas.

Sublimis est finis tibi à Deo constitutus, nec minora tamen ei assequendo præsidia; ita hæc ad illum dirigenda, ut magna sinè magno conatu obtineri non posse memineris.

Nec pericula hic, nec difficultates metues; & has, & illa gratia vocationis imminet, tibi que vires addet, ut ubi naufragium pateretur alius, te vocatio servet incolumem.

2. Junii.

Quanta illorum paucitas, qui sanguinis Jesu pretio ad salutem usantur? S. Ignat. ibidem.

CAdit asinus, est, qui sublevet, & si cadat anima, quis ei levandæ manum admoveat? sic pretium sanguinis Christi, sic infiniti valoris merces contemnitur!

Nummus perditus quantâ curâ quæritur, & si gratia Dei pereat, quam rarus ullâ sollicitudine tangitur, cujus tamen minimus etiam gradus omnes totius orbis thesauros pretio longissimè antecedit.

Christi sanguis in totius orbis pretium datus est, & tamen (O! quam vera, tam lachrymabilis cogitatio!) pauci sunt, quibus prædest

dest ad salutem. Multi vocati! pauci electi!

Christi plus, quam Abel iusti, sanguis clamat de terra vindictam. Sic, qui fufus est in salutem, convertitur in ruinam, & redemptionis pretium, fit perditionis argumentū.

3. Junii.

Nec duntaxat invicem vos perpetuo diligere, & amare debetis, sed amorem illum in omnes communicare. S. Ignat. ibid. l. 331.

SI vera charitas est, vel sol sit in universo, vel punctum in circulo: ex hoc rectæ ad universa circuli puncta ducuntur lineæ; ille lucere, & prodesse pari luce conatur omnibus.

Omnibus debitores sumus, ut omnibus omnia fiamus. Nec id quidem ad speciem solam, hoc enim non amare est, sed adulari, non prodesse, sed decipere velle; indignum humanâ societate vitium?

Magneticum hoc amoris arcanum est, ut qui amat omnes, pariter ab omnibus redametur. Echo nempe charitas est, reddit, quem accipit affectum. Hæc sola iusta est humanos favores ancupandi via.

Imitatores eius sumus, qui ut charitatem nos doceret, pro uno non magis, quam pro omnibus mortuus. Partialis affectus sunt odiorum semina.

4. Junii.

4. Junii.

Paucissimi sunt, qui intelligant, quid illis Deus faceret, si totos se ei permitterent. S. Ignat. ibid. §. 36.

Incertæ sunt providentiæ nostræ, & myopes oculi, pauca cernunt, pauciora discernunt; alius proinde oculus nos regere, alius de nobis providentiâ disponere debet, ea nempe, quam nihil latet.

Periculosæ plenum opus est alex, Divinæ se dispositioni subducere. Fugit Jonas, & naufragium subit. Nemo periret, nisi Dei ductum aspernaretur.

Si cæcus cæcum ducat, ambo in foveam cadunt, ubi cæca voluntas ab excæcatis passionibus affectibus raptatur, quid restat, nisi præcipitium?

Ille alio felicior, qui Dei voluntatem certioribus novit indiciis, hanc dum sequitur, viâ regiâ graditur ad felicitatem; errare necius, dum ab eo regitur, qui est via, veritas, & vita.

5. Junii.

Qui invitæ, ac dissentientes, acta tamen jussa præsidium exequantur, in ser vilissimâ mancipia sunt numerandi. S. Ignat. ap. Mass. l. 3. c. 7.

Honesta, & generosa indoles calcaribus non

non eget; facillimo ductu ad virtutem omnem impellitur; dura contra, & illiberalis, etiam mille verbis, aut verberibus vix compelli se sinit.

Tarditas, & mora multum gratiæ demittit beneficiis, ita & obedientiæ. Si enim hilarem datorem diligit Deus, morosum utique aspernabitur. Age, quod agendum est, sed age promptè.

Quæ coacta sunt, nec accepta, nec durabilia esse possunt. Dura non expectat, humano nutu contentus, qui infra homines abjectus non est.

Quantum onus imponit superiori morosus obediens! facilius ipse opus peraget, quam imponat; si videt lapidem se citius, quam subditum ad iussa moturum.

6. Junii.

Sicut viribus corporis, & animi abusi sumus, ut contra Dei legem faceremus; ita recuperatâ per penitentiam gratiâ, iisdem viribus ad vitæ emendationem utamur. S. Ignat. ap. Orland. p. l. l. s. n. 7.

Par pari reddere, lex est justitiæ; qui minus, quam debeat, dedit, legem non implevit. Heu me! in quanto debitores sumus, & quam segnes in exolvendo.

Unius peccati malitiæ vita, imò æternitas non

non sufficit expianda, & ubi injuriæ compen-
satio? ubi pro remissa culpa gratitudo? ubi
pro pœna satisfactio? Non itres in judicium
cum servo tuo Deus.

Dignissimum est, ut quæ fuerunt media ad
iniquitatem, fiant ad sanitatem instrumenta,
& membra, quæ vitis serviverunt, virtutis
exercitio addicantur.

Corpus magis reum sit, an anima, frustra
disceptas, par utrumque culpa complectitur,
eadem manet pœna, nisi par utramque expiet
pœnitentia.

7. Junii.

*Ut omnes lucrifaciant sapiens hominum piscator,
omnibus attemperare se debet. licet minor sa-
natui fructus respondeat. S. Ignat. in Vita
L. 5. c. 11.*

IN magnis etiam voluisse, laudem meretur,
licet infra intentionem sit successus. Ex
conatu, non ex eventu meritum nobis expe-
ctandum. Ille quippe solus in nostra, hic in
unius Dei, est potestate.

Illæ Dei erga nos liberalitas est, ut inopiæ
nostræ conscius nihil à nobis exigat, præ-
ter bonam voluntatem, reliqua in se assu-
mit. Unde, qui fecit, quod potuit, legem
implevit.

Etiam in rebus opinione nostrâ optimis, si
spei,

spes, & labores nostri cadant irriti, credere debemus, esse melius aliquid, quod licet nobis incognitum sit, satis est esse illi in aperto, cui nihil absconditum.

Si tua intentio effectu careat, subtrahitur tibi non occasio meriti, sed vanitatis, hujus loco materia tibi offertur patientiæ, aperitur campus adorandi judiciorum Dei. Vide, quanta bona in bono non obtento! Fac quod potes. Deus supplebit ea, quæ non potes.

8. Junii.

Ubi secundo cursu fluunt omnia, suspicio fit, an non illic parùm felix sis Divini obsequii contusus! S. Ignat. ibid.

Nimia maris tranquillitas navigantibus solet esse suspecta; diuturna quippe malacia graviorum prodroma est tempestatum. Non bene res agitur, ubi bene semper agi videtur.

Prosperitas nimia seducit ad recordiam, tollit metum periculi, facit incautos, hostiam exponit insidiis, sui creat fiduciam, & quid hæc felicitate infelicius? latet anguis in herba.

Navicula Petri luctatur cum fluctibus. Inter adversitates crescit Ecclesia, Sanguis Martyrum semen esse debuit Christianorum: ita bona non sunt, nisi recitentibus malis.

Ut

Ut sine vulnere non gemmant vites, sine vomere non speratur messis, nec ignis in flammam assurgit, nisi flabris, & ventis concussa, sic languet sine adversario virtus, nec est meritum, ubi deest difficultas.

9. Junii.

Mos spontaneae mortificationis palam extra ordinem suscepta utiliter prohibetur: sum ut meminerint prestare victimis obedientiam, tum ne se inaniter efferant. S. Ignat. in Hist. Soc. p. 1. l. 11. n. 6.

SI triumphus concedatur in minoribus, deest stimulus ad majora. Inter ea, quae vincenda veniunt, principatum tenet voluntas. Capite mali sublato, reliqua facilius vincuntur.

Mortificationes, quae plus habent strepitus, minus ponderis, speciem habent aestimationis, sed sub iis intacta manent vitia, gaudentque se praeteritis in leviora conatus assumi. Radix malorum est castiganda.

Quae praeter ordinem assumuntur, suspecta sunt; maxime si leviori manu peragantur, quae communia debent esse singulis; tum enim certum habet, sub extraordinariorum pallio vel hypocrisis, vel vitium aliud latitare.

Nulla tantior ad virtutem via, quam ordinaria.

paria. Hanc trivêre tot Antecessores, monstrat Regula, dictavit Spiritus Sanctus ; ab hac, qui recedit, accedit ad errores.

10. Junii.

Isi' em' contra' dæmonem utendum est armis ad salutem, quibus ille abutitur ad nostram perniciem. S. Ignat. in Hist. Soc. l. 3. n. 48.

T Alio reddendus est orco, ut confusum redire pudeat ad certamen ; dolos, quos in nost. ruinam fabricat, ipse sentiat. Si arrogantiâ tenter, submissione occurrendum.

Si mille illi sint nocendi artes, totidem nobis resistendi nova sunt præsidia, nihil est, quod metuamus, iis ipsis, quæ contra nos æquit, telis vinci potest, modò iis uti sciamus.

Inclinationes nostras habet ille in sua consilia, & nostra damna foederatas, his agit adjutricibus, quidquid in nos proficit. Si verd. eas nos sub jugum rationis missas virtuti servire cogamus, heu ! quantàm ingemit dæmon, & exarmatur.

Adeò nempe imbellis est dæmon, ut, nisi nos arma illi ministremus, nihil adversum nos moliri possit. Vicia nostra servient nobis ad triumphos, si ea victoriæ nostræ materiam statuamus.

11. Junii.

Quos natura bonitus ad amplam fortunam in saeculo

*culo erat proventus, hi quoque in Dei gloria
 fronde profervida successus habent uberiores:
 S. Ignat. ap. Bart. l. 1. c. 1.*

Detestanda parentum avaritia, qui filios
 Religioni, divinóque cultui destinant,
 quos vel deformes, vel stupidos suis natura
 donis destituit. Hoc nempe est cum Caino
 deteriora Deo offerre in holocaustum.

Optima debentur Optimo. Non gratiam,
 sed indignationem relaturus, quisquis man-
 tum, aut cœcum immolaverit holocaustum.
 Maximis divinæ Majestatis contemptus est,
 vilibus coli.

Liberalis Deus est, sed in liberales. Nihil
 familiæ splendori recedet, licet natorum o-
 ptimus Numini consecretur. Sic perdere lux-
 crum est, nec enim deturunt Deo media, nec
 bonitas, ut acceptum cum fœnore reddat.

Sacrilegi proventuum Ecclesiasticorum
 depetculatores sunt, qui ministrari, non minist-
 rare, saginari de altari optant, non sanctifi-
 cari; lanam, non oves, se, non Deum qua-
 runt. Et quod his præmiunt? imò qua ta-
 les poena excipiet?

12. Junii.

*Tempestas absque nostra culpa in nos sœviens, est
 quædam furari, & sciatum brevi proveniatis
 significatio. S. Ignat. in H. A. Soc. p. 1. l.
 31. n. 60.*

Dian

DUm gravissima saevit tempestas, ibi per-
xima imminet sercoitas, ubi suorenas
in nos vires exeruerit invidia, ibi fessa con-
quiescet. In spe sit fortitudo tua.

Omne momentum nostrae felicitatis pa-
tientia est, magnum domesticæ pacis Sacra-
mentum, asylum securitatis, præco & cadu-
scus felicitatis. Feramus patienter, quæ
mutare non possumus.

Quemadmodum nihil frequentius, quàm
pati, nihil pariter magis necessarium patienti-
tiâ. Hæc commune malorum omnium me-
dicamentum, quâ velut dictamno cervi, ex-
pellimus aciem, ferrumque malorum.

Nec minimam artem puta patientiæ
Compendio quodam se à dolore & suppliciis
tam vitæ, quàm hostium liberat, qui pati no-
vit. Invulnerabilis animus solâ sit patienti-
tiâ. Meliora spera.

13. Junii.

*Persecutio flabellum est, quo virtus nostra excite-
tur; si illa, quod absit, deficiat, marcescet inde,
nec ritè munere suo perfungetur. S. Ignat.
apud Corn. à lap. in Prophet. maj. c. 13.*

Persecutio, quanto insistit gravior, tantò
nos in virtute solidiores facit, non sicut,
ac validiores venti urgent arborem, ac pro-
fundiores in terram radices mirant. Illa
acm-

nempe sollicitos nos facit, nè in nobis inveniat aliquid, quod jure persecutionem mereatur.

Continuus hominum favor, & communis applausus facile animum inflat, & immemorem facit officii. Bonum mihi Domine! quia humiliasti me.

Dum nos odit mundus, maximè benefacit, dat enim occasionem meriti, virtutis exercitium: causam offert, nè ametur, ut despicatur.

Si nulla nobis in hominibus spes, cogimur omnem in Deum transferre: illis dum nos displicere advertimus, monemur, ut Dei favores conemur promereri.

14. Junii.

Domine, et quid ego volo? aut quid velle possim extra te? S. Ignat. apud Ribad. l. 5. c. 1.

COR hominis parvulum est, magna tamen desiderare potest. Votis ejus mundus totus non sufficit; capacem quippe Dei animum, quidquid Deo minus est, non explebit.

Fluxa omnia, & instabilia sunt, nisi cor immobili affixeris, continuo fluctuabis. Anchoram fige in Deo. Fige per fidem, fige per spem, fige per charitatem. Funiculus iste simplex nunquam rumpetur.

.. Illa sola beata est voluntas, quæ habet
quid-

quidquid vult; quod in manu cordis nostri est, nemo potest eripere; alia omnia fortunæ subiecta sunt. Deum si amas, nemo tibi thesaurum eripere potest.

Si quærenti regnum Dei, reliqua omnia adicientur, quid deesse poterit Deum quærenti? cum hoc, nihil habendo, satiari poteris, sine hoc, omnia habendo, adhuc egebis.

15. Junii,

Qui voluntate solum obediunt, repugnante ratione, uno tantum pede in Religione versantur.
S. Ignat. apud Mass.

Periculosa ratio, uni tantum sibi pedi infiltrare, unde facilis ad ruinam impulsus. In edito stas, toto mundo superior, unus stator sufficit, ut desertâ statione infelix stylita concidas.

Ubi domestica vigent dissidia, diu non stabit respublica: ita dum voluntas discedit à iudicio, nec constantia expectari potest operis, nec successus. Ratio, & voluntas sorores sunt, mutui auxilii ita indigæ, ut neutra sine altera ad virtutem eluctari possit.

Dum ratio, & voluntas mutuum bellum sistent, unâ subruit alteram à profectu, dum sonatur una, revocat altera, ita fit, ut nec una, nec altera obedientiæ præmium obtineat.

Quod Deo in nobis placere potest, iudicii

est promptitudo, sine qua mortua est obedi-
entia, & licet moveri ad imperata videatur,
cadaver est, animam caret, a qua vitam, & vi-
gorem capere debuisset.

16. Junii.

*Cum intimo, maximoque dolore videte, in quan-
ta ubique gentium ignorantia Deus persequitur.*

S. Ignat. ap. Bart. l. 4.

Heu quanta in Dei agnitione caligo! non
scitum vivimus, aeternae lucis ignarae! te-
nebras nobis non tam mysterii sublimitas,
quam negligentiae nostrae veterem affundit.

Quot non anni rerum creatarum cognitio-
ni tribuuntur, atteruntur vires, aetas impen-
ditur, ut sciamus nocitura, & in discenda
sanctorum scientia, in consequenda Dei co-
gnitione nec tempus est, nec labor.

O vana hominum studia! ut opes, ut ali-
quis honoris gradus, ut hominum notitia
obtineatur, quae curae? quanti conatus? &
quis est, qui recogitet corde, quid Deo de-
beat?

Sedent in tenebris, & in umbra mortis tot
hominum millia, in tenebras aeternas ruitu-
ra, nisi tu iis facem accendas, quam duce ad
cognitionem Dei, ad verae fidei lumen addu-
cantur. Quid moraris?

17. Junii.

17. Junii.

Omnis contentione laborandum, ut id, quod sequimur, assequamur, Et perfectionis viam ingressi, perveniamus ad id, quod perfectissimum est. S. Ignat. apud Lancic.

Multi, cum bene coeperint, male consummaverunt, dedecore digniores, quam elogio: quod vel majora viribus coeperint, male providi, vel bene coepta turpi defectio-
ne deseruerint.

*In littore canitur celestina. Quid juvat
forti lacerto fulcare maria, fluctus scindere,
obarybides arte omni vitare, si nunquam de-
tur designato littore frui.*

*Inconstantis animi est, multa inchoare.
Uni te praestat impendere, donec plenè con-
sequaris intentum. Assequitur nulla, qui
sequitur plura. Porro unum est necessarium.
Quid juvat Christum sequi, si non conse-
quaris.*

18. Junii.

*Nulla est bestia super terram demone effera-
rior, Et pertinacior in hominibus, ut cum per-
nicie vestra, maligna, obstinataeque mentis suae
desiderium adimpleat. S. Ignat. de spir.
dignit.*

Sic cecidit de caelo Angelus, ex Apostolatu
Judas, quis est, qui stare sine iusto timore
ausit?

est promptitudo, sine qua mortua est obedientia, & licet moveri ad imperata videatur, cadaver est, animam caret, a qua vitam, & vigorem capere debuisset.

16. Junii.

Cum intimo, maximoque dolore videte, in quanta ubique gentium ignorantia Deus persequatur.
S. Ignat. ap. Bart. l. 4.

Heu quanta in Dei agnitione caligo! non ætæ vivimus, æternæ lucis ignaræ! tenebras nobis non tam mysterii sublimitas, quam negligentia nostræ veterum affundit.

Quot non anni rerum creatarum cognitioni tribuuntur, atteruntur vires, ætas impenditur, ut sciamus nocitura, & in discenda sanctorum scientia, in consequenda Dei cognitione nec tempus est, nec labor.

O vana hominum studia! ut opes, ut aliquis honoris gradus, ut hominum notitia obtineatur, quæ curæ? quanti conatus? & quis est, qui recogitet corde, quid Deo debeat?

Sedent in tenebris, & in umbra mortis tot hominum millia, in tenebras æternas ruitura, nisi tu iis facem accendas, quæ duce ad cognitionem Dei, ad veræ fidei lumen adducantur. *Quid moraris?*

17. Junii.

17. Junii.

Omni contentione laborandum, ut id, quod sequimur, assequamur, & perfectionis viam ingressi, perveniamus ad id, quod perfectissimum est. S. Ignat. apud Lancic.

Multi, cum bene coeperint, male consummaverunt, dedecore digniores, quam elogio: quod vel majora viribus coeperint, male providi, vel bene coepta turpi defectio-
ne deseruerint.

In littore canitur celestina. Quid juvat
forti lacerto fulcare maria, fluctus scindere,
obarybides arte omni vitare, si nunquam de-
tur designato littore frui.

Inconstantis animi est, multa inchoare:
Uni te praestat impendere, donec plenè con-
sequaris intentum. Assequitur nulla, qui
sequitur plura. Porro unum est necessarium.
Quid juvat Christum sequi, si non conse-
quaris.

18. Junii.

*Nulla est bestia super terram demone effratior,
acrior, & pertinacior in hominem, ut cum per-
nicie vestra, maligna, obstinataeque mentis suae
desiderium adimpleat.* S. Ignat. de spir.
dignit.

Si cecidit de caelo Angelus, ex Apostolatu
Judas, quis est, qui stare sine iusto timore
ausit?

ausit? Nec Salomone doctior, nec Davide sanctior es, nec Petro melius instructus, & recdum times?

Nullus adeo sanctus, aut in virtute probatus est, qui timoris expers vivere possit. Respice columnas coeli, contemiscunt illae; suscipe stellas, de coelo ceciderunt.

Vide naturae tuae in peccato conceptae fragilitatem, hostis tui partes in omnes vigilias industriam attende. Numera, si potes, lapsuum occasiones tristes, te meliorem minus cogita; sed in timore, & tremore salutem tuam operare.

Initium sapientiae timor Domini, sine quo male tutos in via virtutis gressus figimus, vel enim in superbiam incidimus, vel in socordiam.

19. Junii.

Qua nulla mortalium litet pessimo, de rebus Dei sermo miscetur, quin plurimum inde lucri referatur. S. Ignat. apud Naz. 31. Julii.

Magna vis est gratiae! momentum sufficit, & è Saulo Apostolum, è pessimo efficit sanctissimum. Sic nempe lux illata tibi, momento tenebras omnes expellit.

Unica vox gladio ancipiti penetrabilior, ita pervadit animum, ut totum immutet. Brevis sermo longâ oratione multò fit efficax.

tibi.

ior, quando illius affuget radius, in cuius manu corda sunt omnium.

Si fructus non statim appareat, non despera; in fructum maturescet; semen nunc jecisse sufficiat, seges erit, & optima messis, licet nunc altâ nive sepulta rigere omnia videantur. Non omnia simul maturescunt.

Utinam plures ad nos venirent, ut fiant sanctiores, non ut redeant spebus suis ditiores. Nostrium est sequiora illorum consilia corrigere, ut meliora reserant, quam quæsierint.

20. Junii.

Nonquam tantis aures ditande sunt promissæ, quin facta valeant ipsis ex æquo respondere. S. Ignat. ap. Bartol. l. 4. l. 281.

Non promittendum, quod nolis; minus, quod non possis explere. Fide semel remissâ, nihil superest, quod perdas. Virescit auctoritas, imò humana societas cessat.

Unam tantum linguam natura, & manus dedit binas, ut doceret liberaliores nos esse debere opere, quam linguâ.

Fides tua fidibus conveniat, hæc ut gratæ sint, manus facit. Dare quidem pollicita difficilius est, quam danda polliceri; præstatamen, spem non facere, quam implere nequeas,

queas, nè vel fraudium, vel inconstantie reum agas.

Si quid negari debeat, ità blandè fiat, nè bis animus vulneretur, negatione, & ejus modo. Sæpè negatio beneficii locò accipitur, si animum quidem promptum, rem verò petitam ostendat noxiam fore.

21. Junii.

Nimum alienorum defectuum odium plus alienationis animi gignit, quàm emendationis: jureque ad fugandos potiùs alias, quàm jurandos. S. Ignat. in Comp. vitæ.

Sæpe defectus graviore defectu corrigimus, dum propriæ passioni nimiam indulgemus; unde fit, ut non tam illos emendatos, quàm indignationi nostræ satisfactum, cupiamus.

Quis medicum vocet, qui ægro indigne-
tur, & hunc potiùs, quàm ægritudinem persequatur. Gravior ægritudo majori digna est compassione, affectu magis tractanda, quàm odio.

Inconsideratus nos zelus eò persæpe adducit, ut dum domesticæ consultum volumus disciplinæ, charitatis obliviscamur, id est, curamus corticem, & medullam prodigimus.

Fratri, quantumvis reo, nemo indignatur,

tur, nisi, qui domi suae talpa proprios errores non videt. In multis offendimus omnes, & qui tua errata tractari velles? satius est bonitate peccare, quam severitate.

22. Junii.

In afflictionum genere preferenda sunt illa, quae sensum inferunt acriorem, sed damnum levius: his enim corpus & molestius, & durabilius affligitur. S. Ignat. in Vita apud Mass.

Mortificationi mensuram prudentia statuat, nè quid nimis, nè quid justè minus fiat: hujus amor proprius, illius periculum impetus fervoris facit.

Afflictionum corporalium finis sensus est corporis, non detrimentum: plus facit, qui diutius: excessus cum constantia conjungi nequit, qui se multam vult mortificare, moderatè castiget, ista durant.

Satius est, sæpius, & per intervalla, quam gravius, & sine requie corpus macerare; si continua sit, sensum obtundit, ab assuetis enim non fit passio: si gravior, tum succumbit acrius sub onere.

Etiam culicum morsus martyrii palmam mereri possunt, non semper opus est sanguinis profluvio, aut membrorum laniatione.

23. Junii.

Nihil agendum, aut scribendum, unde rancor, aut

amator aliquis nasci possit. S. Ignat. *ibid.*

Nemini danda est iusta offensæ causa. Nemo tam pusillus, aut vilis, qui obesse non possit. Ex museis suavis, & culici aculeus est, qui sensum faciat, & tumorem creet.

Quæ scribuntur, severiore revocanda sunt sub censuram, per manus, & oculos eunt, & catenam ferunt, plures, & gravius ferunt. Littera scripta manet irrevocabilis. Sit sine fello, sine aculeo quidquid scribis.

Etiã ubi correctione opus est, ea esse debet sine amarore, sed sicut medicinas auro, vel saccharite condit medicus, sic ea temperanda est, ut non correptio, sed medela, non pœna, sed beneficium esse agnoscatur.

Neminem ad bonam frugem revocabimus, nisi animum prius, quam vitia expugnemus; lucrabimur autem neminem, nisi crediderit se amari.

24. Junii.

Magnum demoni gaudium est, anima inconsulta procedens, sine freno illius, à quo regi deberet; quanto enim talis altius emittitur, tanto gravius ruet. S. Ignat. apud Nolar.

Nemo certius labitur, quam qui se credit esse securissimum: ignorantia periculi summum est periculum: incauta securitas

ritas via est ad præcipitium, quò quàm facile est ruerè, tam difficile inde redire.

Alieno ductu qui graditur, securiùs procedit. Plures oculi plura vident, & prævident. Væ soli! quia cùm ceciderit, non habet sublevantem se.

Nemo suo, etiam in optimis, nitatur arbitrio; cùm sæpe ex optimis, si degenerant, fiant pessima. Qui suæ virtuti fidit, nullam habet.

Alta semper periculis obnoxia. Vertiginem time, qui de se submissè sentit, hanc facile cavet. Præfidentia temeritatis mater est pedissequam trahens ruinam.

25. Junii.

Oportet parùm loqui, & multùm audire. S.
Ignat. ap. Bart. l. 4.

PER verba effunditur animus; vox genitum prodit, hæc ministrâ cordis patent intima, quæ tamen ità recondita volebat esse natura, ut nec Momo fenestrellam, eò indulserit.

Multiloquio prodigitur authoritas, qui tacens Philosophus mansisset, loquens omnem sui opinionem diluit: majora quippe animo volvi quisque credidisset, si prudenti silentio, velut sipario, involuta mansissent, quæ inconsulta lingua profudit.

G s

Ubi

Ubi verborum est flumen, ibi vix gutta mentis. Prudens multa loqui non potest, quia prœvidet, quàm grandes vox levicula ciere possit tempestates.

Nec aliquid est honorificum magis, quàm verborum parsimonia. Etiam fatuus, quàm diu tacet, sapientem simulat. Naturam æmulemur, duas homini aures, easque semper apertas; linguam unicam, eamque tot absconditam repagulis dedit.

26. Junii.

Qui Deum secum fert in corde, circumfert secum paradisum. S. Ignat. in compend. vitæ.

Solus Dei amor sinceræ fons est lætitiæ, sinè ullius admixtione fuci limpidissimus, absque ullius cessationis periculo perpetuus. Quid fodimus nobis cisternas dissipatas?

Si dilectionis pactum cum Deo in eas, non est, quòd de felicitatis constantia dubites? cuius nec amor perire, nec ipse potest. Nequit leviter voluntatem mutare, nec mutari. Nulla subit illum amantes amandi pœnitentia.

Alius amor semper inconstans est; potest enim amatus vel invitus cessare ab amore tui; potest ipse perire, licèt amor in vivente periturus non fuisset. Felicitas non est, quæ perpetua non est.

Pacta

Pacta dissolvi alia possunt, quoniam eadem voluntate, quâ fiunt, rescindi possunt; in amoris autem contractu, cum eadem voluntas materia sit contractûs, voluntas alienatur, jam non sui Domina, jus poenitentis amittit.

27. Junii.

Compendiosissima, & ferè sola ad sanctitatem via est, abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur. S. Ignat. in Exam. c. 4.

QUæ vetus Romani Sapientis querela fuit, eadem hodie est virtutis: malorum causas esse, quod exemplis, non ratione componamur. Vivimus, ut passim vivitur.

Non quâ itur, sed quâ eundem sit, attendit, qui tendit ad perfectionem; ille peritum se nauclerum probat, qui etiam contra torrentem niti novit.

Noli sapere cum vulgo, nec continuo imitandum credas, quod popularis æstimatio svadet, quasi verò vitium non sit, quidquid multorum exempla excusant. Æstimanda sunt judicia, non numeranda.

Documento aliena vitia sint ad cautelam, non incitamento ad sequelam. Qui malis dissimilis esse veretur, evadit malus. Pauci sunt, imò unus Dei Filius, cujus exempla pro regula morum assumantur.

28. Junii.

*Mensura profectus ex vultu, gestibus, natura
facilitate, aut amore solitudinis male sumitur,
cum à vi, quam sibi quisque infert, fit defen-
denda. S. Ignat. ap. Massi.*

Ignava sanctitas est, quæ laudem captat ex
iis, quæ plus stupor quidam naturæ, quam
virtus operatur. Nisi tu etiam lignum san-
ctum esse dicas, quod nec irâ unquam, nec
libidine commovetur.

An, & quam actio quævis laudem merea-
tur, illud sit argumento, quantum sibi quis-
que operans vim, quàmque è sincero motivo
inferat. Arduitas hic pretium facit.

Quosdam non malos esse pura felicitas,
imò casus est; quòd in mala vel exempla,
vel occasiones non venerint; has experie-
vassissent pessimi. Qui non tentatur, quid
scit?

Nalla speretur sine certamine corona.
Solitudinis, & silentii nativus amor, homi-
num fuga usque adeò ad virtutem non assur-
git, ut inter morositatis vitia potius censen-
da veniat.

29. Junii.

*Quantò utilior est ferventis conversatio cum ex-
ternis, si bona sit, tantò damnosior est, si dis-
soluta sit. S. Ignat. ap. Nolar. c. ult.*

Solis

Solis maculæ, aut lunæ deliquia palam sunt omnibus; sic latè diffunditur scandalum, quod venit ab eo, quem vocationis altitudo terris altiolem evehit in sublime,

Væ homini illi, per quem venit scandalum! plurium conatus vix restituit, quod pravum unius exemplum corrumpit. In oculis, lingua, & manibus quisque totius Ordinis honorem circumfert, vel dissipat.

Ab uno vulgus ducit ad omnes argumentum, malâ quidem dialecticâ, interim tamen per frequenti: judicia hominum quantò in malum proniora, tantò majorem svadent cautelam iis, quos populus omnis observat.

Sal, quo condiendus erat populus, si corrumpatur, ad quid valet? nisi, ut mittatur foras. Præstat, ut unus homo, quam tota gens pereat.

30. Junii.

Magna in proficiendo utilitas est: amicum habuisse, cui defectuum tuorum te monere sit indultum. S. Ignat. in compend. vitæ.

Ut vultum, sic suum quisque cultum, & mores non cernit, vel non satis sincerè discernit; alio hinc opus est oculo, qui te, qui tua in censuram vocet.

Velle semper laudari, aut credere, nihil in se notâ, vel censurâ dignum reperiri, gran-

grandis est arrogantia. Qui dicit, se sine peccato esse, mendax est. Quanto pauciores advertis, tanto plures alis defectus.

Si de macula in vultu, de plica ininus ordinata in veste monitus, inter gratias reponis, cur ægre feras in iis admoneri, quæ plus officiant, lætiùs nocent?

Plus amat, qui, quod sequius est, monet, quam qui laudat. Hic adulator, ille amator est. Bonum te vult, vult laudem te, & amorem omnium prometeri. Inter benefactores computa, qui tui sic curam gerunt.

I. Julii.

Boni Religiosi munus est: ad Dei, non Principis obsequium homines promoveri, ut ostendat, se optimè fecisse, ratem eligendo Dominum. S. Ignat. ap. Maff. l. 3. c. 1.

Quam multi, dum tolluntur in altum, promoventur ad ruinam, forsitan æternam; lapsuri nunquam, nisi tam altè ascendissent. Vertigine aguntur, dum stant in sublimi, qui securi stetissent in humili. Vide, nè, cui paras gratiam, afferas exitium.

Et quid, si è manibus tuis ejus anima repetatur, quem favor Principis, sublimior locus, blandior fortuna egit in transversum. Cooperari malo malum, quia causa causa, causa est causati.

Unum

Unum promotes ! quot offendis ? computum ini damna inter, & lucellum. Fortè nec promotus agnoscat beneficium, educto edificio, pegmata, quibus crevit, non curantur. Imò sæpe calcatur scala, promotus.

Servire Deo, regnare est. Hoc honore nullus potior, utilior nullus. Servitus hæc æternam spondet libertatem, ad hujus famulatum promovere, præstat, quàm regnum.

2. Julii.

Bonus animarum venator multa debet dissimulare, quasi nesciat; factus post dominus voluntatis, flectere virtutis tironem poterit, quò liberit. S. Ignat. ap. Bart. l. 4.

Blandiùs agendum cum teneris. Duriore aurâ pereunt plantulæ, quas blandior ad maturitatem educâsset. Patientia habenda principiò.

Licet tardiùs marmor, quàm ceræ virtutis imago inducatur, moram compensabit constantia. Cera, quæ facitè virtutis imaginem sumit, pari facilitate ponit; marmor, quod multis ictibus monitura eam recepit, nec per sæculum amittet.

Si non suis culturæ tuæ fructus respondeat, non continuò extirpanda est arbuscula; quod hodiernus negavit, crastinus dabit dies. *Exspecta, irriga, crescet, longanimitatem,*

tatem, ac diligentiam fructuum solatio liberaliter solvet.

3. Julii.

*Hæc quantum incipiuntur! qui se spiritu plenos
rati, animarum gubernationem ambiunt. S.
Ignat. ibid.*

Nemo fabrilis, nemo mechanicæ se magistrum proficitur, nisi plures in ea discenda annos insumpserit; & sola animarum regendarum scientia ita prompta cuiuslibet veniat, ut hodie initiatus, jam magisterium profiteatur?

Ars artium est regimen animarum, quam, qui maximè callere se credit, callet minimè. Dei hoc, non hominum opus est, cujus est movere corda.

Cogi homines possunt ad servitutem, artes instrui possunt & scientiæ, sed ad ea, quæ humanam industriam superant, & supernaturalia sunt, humanâ arte inflecti non possunt. Spiritus Dei hic operari debet.

Rei pretiosissimæ custodia credita est animarum curatoribus, sanguinis Christi pretium. Væ! si cujus incuriâ perire aliquam contigerit, è manibus ejus repetetur.

4. Julii.

Res plena periculi est, uno omnes calle velle cogere

gere ad perfectionem: quàm varia, quàmque multiplicia sine Spiritus sancti dona, talis non intelligis. S. Ignat. apud Quart.

Non solum quot capita, tot sententiæ, sed etiam quot homines, totidem sunt formæ. Hoc Omnipotentis artificium est, ut plures quisque differat in anima, quàm discrepet vultu.

Si ullibi, in animarum directione maximâ opus est discretionè. In medicinis non omnes prosunt omnibus, quæ hunc sanavit, occidet illum, nisi qualitate, & quantitate subjecto attemperetur.

Unâ velle omnes methodò regere, perinde est, ac uno capita omnia pileo, uno omnes pedes calceo metiri. Quid interest aliâ alium viâ procedere, modò ad præfixum securus terminum perveniat.

In dispersitis linguis Apostolorum vertici divinus incidit Magister Spiritus. Duodecim sunt portæ cœli, non omnes cogendi per eandem.

S. Julii.

Nulla res mundo magis despicabiles facit. Religiosos, quàm si varias secti per partes inter se dividantur. S. Ignat. ap. Bart.

Astimulationem ut non quærit, ita meretur virtutis studiosus; quàm diu eam secta-

fectatur, à qua si recedat, meritò contemptum recipit pro mercede.

Quos una vocatio, par institutum, idem scopus arctius conjunxit, nisi eosdem sincera jungat charitas, non Ordo est, sed confusio. Ibi virtutis non studium, sed exterminium.

Solis radii, nisi unum colligantur in centrum, non accendunt, divisi fiunt inefficaces. Et quid ibi spiritualis emolumenti expectandum? ubi, quod unus edificat, alter destruit.

Quos eminentiori in gradu locavit vocatio, iisdem melioris exempli necessitatem imposuit. Male svadebunt virtutem, qui ejus paràm sunt tenaces, meliora factis predicando magis vilescunt.

6. Julii.

Magnum, rarum tamen artificium est : agere multa, agere cum multis, & tamen nec à se, nec à Deo unquam recedere. S. Ignat. apud Quart. in Gl.

Negotiorum multitudo multàm officit pietati : exhaurit fervorem, exsiccatur devotionis gustum, speciebus implet sensus, & caput distractionibus occupat. Si plura, quàm debes, velis, certè plura, quàm possis, noli.

Fu, ut alia omnia, uniformiter difformi-
ter

ter age; plus, & prius in proprio, quàm extraneo subjecto producit ignis, tuo documento, ut te prius, quàm alios perficias. Quid prodest calefacere alios, te frigente?

Malè alios quæris, te perdendo, te primum in salutis, & perfectionis tuæ securitate immobilem fige, tum ad alias curas tuas extendere poteris.

Acus nautica ità tenaci affectu polo affigitur, ut quacunque navim ventus impellat, ab eo non deflectat. Si cor inter negotia sic Deo sit affixum, felices sumus operarii.

7. Julii.

Virtus, & vite Sanctitas non tantum apud Deum, sed & apud homines vel omnia possunt, vel multum. S. Ignat. ibid.

UT Panthera feras odore, ferrum sympathiam magnes; sic pietas exemplo affectus trahit; nec elogio, nec commendatione res eget, ubi virtus invitatur, proa in sequelam rapiuntur corda.

Nunquam spectatur virtus, nisi cum fructu. Nonpe sol non aspicitur, quin illuminet; nec ignis aditur, quin calefaciat. Muta quidem, efficacissima tamen sanctitas est concio. Basiliscus visu nocet, vir perfectus prodest.

Modesta oris affabilitas, amabilis oculorum

rum quies, elegans gestuum omnium temperies. clavis est cordium, quâ pectus etiã aheneum certius, quàm ullâ machinã referatur.

Efficacior vox est operis, quàm oris. Longa nempe via per præcepta, brevis per exempla. Certius finem obtinet, qui aptè ad persuadendum facit, quàm, qui dicit.

8. Julii.

Conatus conatu, consuetudine consuetuda, quasi clavis clavo, retundatur. S. Ignat. apud Mass.

Dura servitus consuetudinis! quæ non ferro, sed ferreâ vitii necessitate suos catenat; nec quidquam in humanis solet esse difficilius, quàm insolitæ consuetudinis tyrannis. Cave hujus funibus ligari.

Est tamen aliquid, quod longam, duramque consuetudinis catenam rumpat; nempe contrariâ consuetudo. Magnum gratiæ beneficium, velle emendari; hæc ubi affulserit, bene sperandum.

Licet in naturam malam abierit usitatum, aliam tibi pro rationis, & divinæ legis dictamine legere naturam poteris consuetudinis novæ beneficio, adeò similem naturæ, ut iten pore solùm dignoscatur.

Æamuli, cum non placent dominis, è familia

mita mittuntur, substituentur alii: ita & vitium, si tibi sincerè displiceat, mitte, mos illi melior substitui potest; hic emendabit, quidquid consuetudo peccavit:

9. Julii.

Propter remoram spes: mala in obsequium Dei faciendi inconsultè negligitur presens occasio: fiet enim, ut hac omittatur, & altera non obtineatur. S. Ignat. ibid.

UT pollicitis, ita propositis divitem fieri artis non est, nec labore hæc, nec ingenio egent. Sed quàm facilia, tam inutilia sunt ad intentum seu profanæ, seu sacræ œconomix proventum.

Quid futura disponis otiosorum hic labor est. Hic Rhodus, hic saltus. In præsentis, quod præ manibus est, negotio, exere, quid virium pares in futurum. Neminem spes impinguat.

Si quælibet actio, quæ ad manum est, perfecta exeat; si quod hodie boni agere potes, in crastinum non differas; brevi compendio ingentia tibi merita cumulabis, & regia ad perfectionem viâ non tam ibis, quàm volabis.

Magna ista & heroica, ad quæ tu aspiras, rara sunt, fortè nulla erunt. In minori capite experimentum, quid facturus sis: in magno.

magno. Sic miles exercetur in umbra, quid agere debeat in aena.

10. Julii.

Dum pusillanimes demon animo cogitationes affundit, hic acceptorum jam à Deo beneficiorum memoriâ est erigendus. S. Ignat apud Bart. l. 4.

Beneficiorum recordatio, & gratitudinis materia, & novæ spei stimulus est. Qui dedit hæc, dedit tot, nec illiberalior factus est, nec pauperior. Infinitum exhaustiri nescit, nec immensum absorberi.

Ini, si potes gratiarum à Deo tibi collatum syllabum. Si vitam anteaetam, si diem hunc, si præsens momentum in examen voces, parem iis numerum non invenies; totidem crede rationes, quibus ad novarum spem impellaris.

Plura possemus, si auderemus plura. Qui auxiliator est; Deus est; nec facultas illi deesse potest, nec voluntas; tanta non potes audere, quæ majora, & possit omnipotentia, & velit infinita bonitas dare.

Pejor est bello timor ipse belli. Sæpe nos metus revocat, ubi spes impellere deberet. Scilicet umbris terremur ab eo, qui princeps tenebrarum cum sit, diffidentis caliginem nobis effundit.

11. Julii.

I. I. Julii

Si se demon ad peccandum impellere nequeat, gaudet fecisse molestiam, & animi serenitatem minuisse. S. Ignat. de disc. spir.

ETiam in minutis lucris exultat orcus; apud quem maximum vectigal est parsimonia; ut nihil negligat, quod lucrificare potest. Si nequit ad majora impellere, sollicitat ad minora delicta; si nec illa sperat, turbat cordis malaciam, ut devotionem imminuat.

Suspecta tibi sit frequens mentis intemperies, continua illa nubes majorem, quam passim credatur, coequit tempestatem; facti demon sollicitudinem in minimis maximam, ut ad maximos, sub specie boni, errores inducat.

Nimia etiam in sanctis sollicitudo sanctitatis non est. Illi continui dubie mentis fluctus, hæitationes in obvio, carnificina sunt conscientie, martyrii genus quoddam est, sed diaboli; quia sine fructu; quia cum domesticæ pacis detrimento.

Conturbatus animus non est aptus ad exequendum munus suum. In turbido isto piscatur demon, malum intendit, licet suboptimo colore, securitatis anime; clama-
siat. **Tuo hic sensu si nitaris, non evades.**

13. Julii.

12. Julii.

*Ponsi Deus rem quamlibet estimare solet; quan-
tùm se aliquid tanquam instrumentum ad bene
operandum Deo conjungit. S. Ignat. apud
Bart. l. i. n. 16.*

Non obvix artis est adamantem à vitro,
aurum obryzum à spurco, ignem factu-
um à vero, discernere. Longi otùs, non
voluntatis, hoc magisterium est, lucet hoc non
obviâ eget, sed divinâ.

Appetis alta, & nescis te ruinam appetere,
quia tuam; quâ laboras, vertiginem ignoras,
cades. Sublimior ille gradus pro te tutior
non est; nec enim te Deo, sed vanitati con-
jungeret.

Judicia Dei abyssus multa; hanc scrutari
si didiceris, invenies, quàm tibi securus sis
officio, quod tam calidè appetis, carere;
gradum, quem tam avidè quæsis, non obti-
nere. Sine te Deo.

Quid auro pretiosius? ditat; oculos re-
creat; sed venter non satiat: utilior ad
manducandum est panis crusta, quàm aurum
pondo. Ex aptitudine ad finem medi cre-
scit utilitas. Quid te Deo magis conjungat,
qui discernes? cæcus vixit in rebus tuis. Deus
totus oculus est.

13. Julii.

13. Julii.

Orationi deditus, nec ariditate dejiciatur, nec extollatur in consolatione: aridus recordetur gratiarum, quibus fructus est, devotus representet hanc esse à Deo eleemosynam gratis datam.
S. Ignat. ap. Bart.

Non eadem semper serenitate gaudet cœlum, quin atris persæpe nubibus involvatur: ita cum orantibus agit Deus: alternat vices, jam ubertate solationum perfundit animam; jam siccitate facit exarescere. Utrumque à cœlo est.

Adest Deus, ut ad amandum afficiat; abest, ut nostras ipsi vires agnoscamus. Adest, ut conatum nostrum remuneretur; abest, ut, àn sine mercede ametur, exploret. Adest, ut cœli prægustum faciat; abest, ut, quam amarum sit, sine Deo vivere, ostendat. In utroque Deus.

Orationi pretium nec ariditas, nec consolatio facit. Nec illa melior, quæ uberior, nec quæ siccior, continuè deterior. Voluntas nostra qualitatis distribitrix est.

Ut in humanis, sic & divinis læta succedunt tristibus, vel quia Deum varietas hæc delectat, vel nè par semper rerum facies nobis pariat fastidium.

14. Julii.

Animarum saluti addictos ita oportet laborare,

H

16

ut non tantum Deo, sed & hominibus propter Deum se gratos faciant, & divini honoris zelum ex proximis profectis moderentur. S. Ignat. ibid.

Sorores sunt virtutes, non colliduntur ad invicem, pacificè in eodem corde hospitantur. Dilectio Dei nihil officit in proximum charitati; una adjuvatur ab altera, & velut circuli in catena inseparabili nexu sociantur:

Ubi cum iusta plurium offensa Dei honoratur, zelus non est, sed passio, sed jactantia; tantò despicabilior coram Deo, quanto major est abusus, vitiavirtute palliare.

Si hominibus plàceret, Christi servus non esset Apostolus: scilicet si hominum gratiam spectaret ut finem, si commodo suo, aut voluptate id faceret.

Favor hominum queri cum virtute potest, imò debet, ut hoc semel occupato, cor ejus possideamus, eique Dei amorem implanteamus. Non te audiet, qui odit.

15. Julii.

Urga sceleratos eo pacto te gere, quo pia mater jacentis filii miseratione se macerat; blanditurque illi sedulitate hand paulò deliciarior, quàm sano, & valenti. S. Ignat. ap. Bart.

UT difficilior animi, quàm corporis aegritudines:

rudintur curantur: ita plures in illius, quam
hujus-cura irrepunt errores. Utrique Me-
dicorum imperitiâ.

In animorum cura illud habe fundamen-
tum: nullam fore efficacem malis medici-
nam, nisi hæc à tali afferatur, quem patientis
amet. Animus primùm occupandus est, ut
ejus vitia expugnentur.

Unguis in ulcere auget, non tollit malum.
Continuus stimulus ut dolorem, ita odia sus-
citât. Molli manu, levissimè que attingen-
da sunt apostëmata, secus erit intolerabi-
lis curatio.

Vides afflictum vacillare sub onere. Si
impellis? cogis ad ruinam, quem crexisses,
si propitiam debili manum obtulisses. Tem-
pori aliquid, aliquid arati, nec partem in-
dulgendum fragilitati.

16. Julii.

*Nè in rerum propriarum deliberatione nos amor
proprias in transversum agat, considerande il-
le sunt tanquam ad alios, non ad nos spectan-
tes, ut sic veritas, non affectus judicium ferat.*
S. Ignat. ibid.

CORPORIS oculos ita natura instituit, ut, re-
licet alia omnia, se tamen minimè vide-
re possint. Par mentis calos fit officium,
cui de aliis judicium committi potest, de se
ipso nequâquam. H 2 Cui

Cuique sua præ alienis placent, nemo non afficitur erga ea, quæ efficit. Quæ viciniora sunt, apparent majora, quæ remota, decrescunt. Ut tibi nemo te vicinior, ita nullus charior.

Malus in dubiis iudex est affectus, cò libram flectit, quò ipse propendet, quantum deficit meriti, tantum addit de favore; quid mirum? quòd præponderet.

Tantò se quisque sincerius amat; quantò plus à sui amore recedit. Sic, quod bonum est, non quod bonum apparet, tibi voles. si tuam secteris voluntatem, quò cæca te ducet?

17. Julii.

Nec discursu, nec rationibus ullis tantum erudimur, quantum humili ad Deum recursu. S. Ignat. apud Nolan.

NON in persuasibilibus humanæ sapientiae, verbis, vel auxiliis litterariis ponenda est spes scientiæ, hujus fons investigandus est alibi, ubi nempe thesaurus est sapientiae, & scientiæ Dei absconditus.

Bonaventuræ Bibliotheca Crucifixus est; plùs indè is affectu didicit, quàm è mille libris alii sperare possint. Nihil demitur scientiis, quod tribuitur pietati:

Scientia, quæ robur non accipit à pietate, parùm proficit: sicut non omne semen frugiferum,

giferam, ità non omnis scientia fecunda est, hæret inutilis, sicut thesaurus absconditus, cujus non est usus.

Multi docti parvum doctrinæ fructum referunt, post tot annos studiis addictos sterile semper solum arant, & cum seminaverint multum, parum metunt, illudque plus loci, quam frugis: quia sine benedictione Dei, medulla decit.

18. Julii.

Pusillanimitas tua daemone[m] audaciorem facit: sicut feminae tunc solum sunt audaces, cum emulos viderint effeminatos. S. Ignat. in Exerc.

Talem erga nos experimur daemone[m], qualem ipsum volumus. Cadit ille animo, si nos assurgimus; vicissim tantum ei accrescit, quantum nos animi perdimus. Nostrâ pusillanimitate robustior, & robore fit infirmior.

Imprudentes sumus, nobisque maxime inimici, si non hebetemus hosti potius, quam acuamus arma, si non eripiamus civitas, quam ministremus nobis nocendi media. Nihil contra nos ille posset, si nos nollemus.

Qui timet, jam mediâ, & meliorem sui parte victus est, non hostis fortitudine, sed

ignaviâ propriâ prostratus. *Et quis in
inerti pugili compatiatur?*

Ferox, & implacabilis hostis est, sed in-
timementem; si cedis, insistit: resiste, non no-
cebit; fortè nec tentabit. Vinci enim eum
pudet, mavultque non tentare pugnam,
quàm perdere.

19. Julii.

*Ut correctio locum habeat, debet esse vel autho-
ritas in corrigente, vel amor compatiens in cor-
rigendo. S. Ignat. apud Bart.*

Tot in Republica poenæ, tot passim sunt
carceres, & pauci emendantur! paucio-
res futuri rei, si rariora forent supplicia. Me-
tus non emendat, torquere, occidere, sic
scelus finire potest, non emendare; hoc non
facit, nisi amor corrigentis.

Flabrum ignem non extinguit, sed in flam-
mam evocat; aqua stillatio igni aspersa hunc
auget potius, quàm imminuit: correctio pa-
riter, magnâ authoritate destituta, exacerbât
animum potius, quàm componit.

Ut alium tute corrigas, authoritatem tibi
non persuasio tua, non nuda ætas, nec fastus,
sed vietus tribuat. Male corripit ipse corri-
gendus; culpâ vacot, qui culpas vult diluere.

Si tantus tibi corrigendi præritus, ecce
consilium: non procul eundum est, temet
inspice, tuas ad censuram mores voca; &
quàm

quàm ubèrem correctionis materiam reperies? in hanc priùs, quàm alionam messem mittenda falx est.

20. Julii.

Qui sua propter Deum deserere non movetur, multa tamen ad eum referat, ac licet multa, minoris semper sint uno, quòd necessarium esse Christus pronunciat. S. Ignat. apud Bart. fol. 378.

UT ut difficile, impossibile tamen non est, cum divitiis cœlum reperire. Impedimenta illæ sunt, non naufragium salutis; malæ illæ non sunt, nisi tales, aut usus faciat, aut affectus.

Habent & opes sua bona. Quis egeno succurreret? quis templa, & aras erigeret? si pauperes forent omnes: nisi forent divites, non viverent pauperes, quia non esset, unde inopiæ suæ levamen acciperent.

Nec omnes ad eundem perfectionis gradum vocavit Deus. Qui optimus esse desiderat, curet, ut in suo, quem Deus illi destinavit gradu, bonus sit; nec enim continuò malus, qui non optimus.

Nec tam census aspiciendus, quàm affectus. Minorem sæpè dives ad gemmas, & aurum, quàm ad cultellum habet pauper.

tantò contemptibilior, quantò vilius est,
quod deperivit.

21. Julii.

Par Deo reddenda est ratio, si delitiis in culpam aliquam emolliatur corpus, et si illud se veritate nimia enervetur, licet hac divini honoris, & meriti causa suscepta videatur. S. Ignat. apud Bart. l. 4. f. 38.

A Speritatibus, an voluptatibus celetius atteratur corpus, ægre dixerim: Problema esto; ibi severius, hinc dulcius perit, perit tamen utroque modo; & usu nempe, & rubigine ferrum atteritur, viâ impari, damno pari.

Plures occidit gula, quàm gladius. Venus innumeris venenum propinat, dulce quidem, fatale tamen; mulcet illa corpus & corrumpit; vires attenuat, morbos accelerat, vitam abbreviat.

Corpus nostrum res est magni Dei, & fidei nostræ commissum, quo nec pro arbitratu nostro uti, nec illud periculo exponere sine crimine possumus. Veniet Dominus rationem exacturus de isto.

Domine! ut jumentum factus sum ante te. Domini obsequio servari debeo; quod asino, hoc corpori debetur obsequium; pascatur, ut oneri par maneat ferendo.

22. Julii.

22. Julii.

Quantò quis oculatior est in scrutandis aliorum defectibus, tantò est in suis agnoscendis negligentior. S. Ignat. apud Bart.

Quid juvat omnes noscere, si tibi vivas ignotus? alios desideras nãvi omnis expertes, tuos negligis? hoc est scrutari festucam in vicino, & trabem in tuo oculo non sentire.

Scatabæorum (fordidum genus) naturam alunt, qui aliorum rejectamenta scrutantur, & toti vivunt in carpendis aliorum moribus.

Nemo est ità vitiis deditus, qui non plurima habeat, multâ laude digna; cur pronior es ad ejus defectus præ virtutibus videndos, nisi, quia oculus tuus nequam est.

Qui optimus est, optimè de aliis sentit; nec ullus ad rodendos alienos errores pronior, quàm, qui domi, & in sinu suo, plurimos nutrit; à se quisque ad alios ducit argumentum.

23. Julii.

Multos fame, & virtutis commendatio à viro gravi profecta plùs, quàm virtus ipsa, ad sui amorem invitat. S. Ignat. apud Bart.

Honèstæ indolis est famæ cura; prima, H : etiam

etiam præ vita, magnæ mentis est sollicitudo, ut nullo eam dedecore vitiatam transmittat ad ætates posteras.

Vita bona necessaria est nobis, pro nobis, fama bona pro aliis. Sinè qua parùm efficiet, etiamsi in sublimi sit gradu sanctitatis. Famâ plûs, quàm armis, geruntur & bella, & negotia.

Fama bona emi non potest, nisi vitâ bonâ; interna, quæ soli Deo innotescunt, pretium, externa opinionem, faciunt; ex his, quæ sub sensum cadunt, judicat vulgus. Cave tibi, cave tuis officere.

Mala fama tam parùm, quàm ignis occultari potest, volat, & vix centum elogiis revocabilis. Delicata res est fama, super omnes fortunas curanda.

24. Julii.

Parvuli etiam donis, & bellariis, tanquam tenera animalcula his, quæ arident, possunt ad officia virtutis animari. S. Iguat. ibid.

ATeneris virtuti assuevisse, maximum est vitæ probæ magisterium. Egre annis senioribus ponuntur mores, qui juvenilibus erant assumpti, sic lana colorem, quem prima bibit, ægriùs mutat.

Qui juventutem curâ destituit, ætatem perdidit: tenera illa duriorum horret censuram

Suram : silentium, serietas, morum compositio tormenta ejus sunt. Hic opus est arte, quâ hæc fiant chariora.

Ut aves capiuntur escâ, quam diligunt; itâ juvenus, per ludicra, est ad seria inducenda. Hoc suos dolo cœpit, qui omnibus omnia factus est, Apostolus.

Blanditiis ægrum delimit medicus, ut congruam sanitati medelam admittat. Quid interest? joco, an seriò, minis, an muneribus in tua vota parvulum pertrahas, modò ille discat profutura.

25. Julii.

Præstat prece, vel pretio, quàm litibus obtinere, quod intendis. S. Ignat. ap. Ribad. in Vita.

Lites plùs post se fastidii, quàm utilitatis, trahunt, & si quid iudicibus, & advocatis, non litigantibus, prosunt, obsunt sanè plurimùm, si animorum aversiones in cœsum veniant. Incertus semper litis eventus; certa sunt incommoda, commoda prorsus dubia, & quis tam fragili rati se, & sua committat? Inter jurgia vivere calamitas est, non vita.

Pax optima rerum, quas homini natura dedit; hanc pro spe tenui convellere, pessima est œconomia; hoc enim est plus perdere quàm lucrari.

Duplex damnum nulla his effugit, lucri cessantis unum, damni emergentis alterum: illud imminutio charitatis, istud temporis, si non etiam ætis jactura creat.

26. Julii.

Mortificationi danda quidem utrique est opera, eo tamen discrimine, ut interiori præcipue, perpetuo, atque ab omnibus; exteriori, quantum ad rerum, ad personæ et temporis conditionem exigat. S. Ignat: apud Bart. 1. 3. f. 218.

Affectuum impotentia omnium est malorum, quæ hæctenus orbis sensit, fundamentum; quorum proinde, per mortificationem institutio non tantum privatum bonum est, sed publicum.

Unicus malè domiti cordis impetus in quæ non mala effunditur? una cupido imperandi, quantis orbem bellis affecit! nec minus in microcosmo periculum.

Qui vult pacem, legem dicat affectibus, ultra quam progredi non sinantur. Nemo novit, quantum afferant adjumenti, cum in fræno sunt affectus, nisi expertus, quantæ sint pestes, si effrænes mancant.

Cor nostrum aula Dei; tot facimus ferarum caulam, quot ineruditos sinu affectus fovemus. Belluini sunt, & his pejores; quia jugum rationis, quo belluæ carent, excutunt,

27. Ju-

27. Julii.

Quod in principio facile aboleri potuisset, diuturnitate temporis, & operis iteratione redditur irremediabile. S. Ignat. apud Eun.

Quam levi manu, in tuos nutus flexilem, duxisses arbusculam, ubi creverit, vix securibus, & multis ictibus ad demissionem illa flectetur; ita grandescunt vitia, & à tempore robur accipiunt.

Noxia celerius agunt radices, quas ubi fixerint, omnem cilitoris industriam ludunt; quâ coeperunt, non quâ deberent, viâ diffusæ melioribus umbram faciunt.

Ubi mala invaluerunt, sera est omnis diligentia: quæ digito suppressi scintilla potuisset, neglecta vires accipit, & remediî omnis impatiens latè dominatur, noxia hæc negligentia.

Maxima negotia confecit feliciter celeritas, à mora quid boni expectes? differre nolentis est. Serò medicina paratur veneno postquam venas omnes infecit; semper castro magis propitius habendus est hodiernus dies.

28. Julii.

Attendamus tantùm divinis obsequiis, Deus nobis ultro, quæ opportuna fuerint providebit. S. Ignat. apud Bart. f. 345.

Justo

JUſtō mājor temporalium cura diffidentia,
vel appetentia argumentum eſt. Qui
paſcit volatilia cœli, ſuorum minùs obli-
ſcetur. Inanis noſ ſollicitudo tangit.

Si magis delectaremur internis, rariùs
memoriam ſubirent temporalia ; quibuſſi
occupetur animus, non poteſt ſinè pugna le-
vare ſe ad cœleſtia. Peſſima commutatio,
horum damno, illa promovere.

Quid labore fatigaris ? incaluſſum ſeminas,
fruſtrà rigas, niſi Deus det incrementum. In
ejus manibus multiplicantur panes, ut mil-
libus ſufficiant. Liberalibus in Deum, non
eſt timenda inopia.

Qui quærit abundantiam, per ſpiritualia
quærat ; non veniet illa, niſi largiente illo,
à quo omnia. Si quis in temporalibus defe-
ctus appareat, vide, an non præceſſerit in
ſpiritalibus.

29. Julii.

*Qui dormitos habet affectus, plus unius quadran-
tis meditatione fructus aſſequetur, quàm cru-
dus aliquis plurium. S. Ignat. apud Ribad.*

A Nima orationis mentis eſt recollectio,
quam non ſperet, ubi perpes non domi-
torum affectuum ſtrepit intemperies, divi-
dit illa animum, non colligit ; diſſipat ſpiri-
tum, non excitat.

: Ideo

Ideo rarus tot orationum fructus, quia rara eam comitatur mortificatio. Lignum probè siccatum absque negotio flammam concipit, ubi recens diu cum igne, & nativo humore colluctatur.

Imminutio cupiditatis augmentum est charitatis; ubi nulla cupiditas, ibi perfecta charitas; tot gradibus cor ad Deum elevatur, quot ab innatis recedit affectibus.

Ut ignis remotis, quæ cursum morantur, impedimentis, illico ad centrum abripitur, ita cor appetitibus depuratum alis non eget aliis, ut celerius ad Deum perveniat.

30. Julii.

Maledicorum ora graviorum virorum testimoniis sunt diluenda, & benefactis os loquentium iniqua obstruendum. S. Ignat. apud Nolar.

Qui declinare ictus maledicentiæ non potest, pectus opponat aheneum, id est, recti conscientiam munitam: hic hebescit omne, quod timeri potuisset telum, animum non subibit, minus lædet.

Si verba verbis æquâ dosi remeteri velis, flammæ augebis, quæ tantò excreſcent altius, quantò vehementius contentione mutuâ, velut vento, collisæ concitabuntur.

Tutius contemnantur calumniæ; citius, si non

si non excusentur, conticescunt; te tacente echo quoque conticescet. Concertatione mutuâ ad plures transit notitia, sicut agitata in luculentum incendium evadit flamma, quæ intacta, vix ultra focum spectabilis, subsidisset.

Si vindicare cogitas, hosti palmam porrigis; quia vulnus, quod intentabat, te accepisse gemitu doces; Major est calumniis, qui has non curare didicit. Non tu, sed vita tua eas retundat.

31. Julii.

Nec optatum, nec jucundum magis quidquam accidere potest, quàm pro Christo, proximique salute mori. S. Ignat. apud Nad. in Glot.
S. Ignat.

Quàm diu vivis, agis inter mille calamitates, parùm, imò & bonum hoc foret; sed inter salutis versaris pericula, quæ non priùs effugies, quàm hinc beatâ morte discedas. Non erit securitas extra sepulchrum.

Cùm moriendum sit, præstat in acie pugnantem pro Deo, & proximo cadere. Ignava mors ætate confici, febriculâ decoqui, tolli casu. Pro Christo vitam dare, mors est omni vitâ dulcior.

Inter summa Dei beneficia numerandum, posse pro ipso mori; tenerioris hoc ejus in nos amoris foret indicium, ad cò proinde non
formi •

formidandum, ut summis jure votis sit expetendum.

Si vitam pro te Christus iposuit, magnum sit, tuam pro illo ponere? Quis? pro quo? quid Deus? quid vita sit? ignorat, qui rem adeò vilem, tot periculis obnoxiam, tanto, ac tali Domino reddere non optat. Quid te retinet?

I. Augusti.

In bonis vestris, sanctisque exercitiis ab omni tepore, ac pigritia tanquam ab hoste capitali abharrese. S. Ignat. in epist. de perf.

Gravissimus hostis, qui non opes aufert, sed meritum; vitam petit non corporis, sed operis; optima quæque corrumpit; & quod pessimum, adeò tacitè nocet, ut mala sua vix sentiantur, & citiùs ad animæ ruinam, quàm notitiam perveniat.

Hostis est acedia gravissimo peior. Peccatum vel ipso nomine horrorem orat. Amatur acedia; quo fit, ut citiùs illud, quàm hanc sequatur emendatio. Plures è cœno peccatorum, quàm è teporis veterno ad insignem sanctitatis gradum surrexerunt.

Fervor, & affectus pretium ponunt operibus. Sancta sunt, si sanctè tractentur; eadem, si levi manu, si oscitante corde agantur,
mala

mala fiunt; & iisdē, quibus præmium poteramus, factis pœnam meremur.

Quantum addis ad diligentiam, tantum Deo places. Væ tepidis! ut aqua nec frigida satis, neque calida bilem, sic opus ignavum displicentiam cælo movet.

2. Augusti.

*Qui vel nobilitate generis, aut doctrinæ, ingenii-
ve commendatione excellunt, ii, præ cæteris in
sui abnegatione exercitati esse debent, aliàs
gravis nocituri, quàm ignobiles, & ineredi-
ti. S. Ignat. apud Bart. l. 4.*

Magna ingenia magna minantur pericula, nisi virtutis imperio dirigantur. Gladius magis acutus, magis vulnerat, & in plures defævit.

A grandibus ingeniiis nihil mediocre expectandum, vel virtuti addicta sunt ex integro, vel insigniter insolescunt. Nec ab ullis respublica plus accepit detrimenti, quàm ab insignibus ingeniiis malè disciplinatis.

Nec in generis, nec in ingenii nobilitate quidquam est gloriæ, si virtute destituta se ad ignobilium sortem abiciant. Plus utraque ad contumeliã, quàm sui commendationem momenti affert.

Ubi grande ingenium, nulla sæpe ibi prudentia; quæ si desit, ut corpus oculo, cur-

rus anrigã deflitatus, quò ? nisi ad præcipitium properat. Mediocritas ingenii, ut plus habet iudicii, sic plus spondet utilitatis.

3. Augusti.

Ut bonum, quod fit, omittatur, sæpius demon invitatur ad majus ; quod tamen deinde novis difficultatibus objectis impedit, ne fiat. S. Ignat. de discret. spir.

Præsentia, spe futurorum, demon impedit ; tæc ubi præsentia fuerint, iterum impediturus ; ut sic omnia differendo, nihil fiat cælo, nihil Deo, dignum. Dilatione lucri, ut nemo ditior, ita nemo factus est sanctior.

Qui tibi hodie boni operis præmium promissit, crastinum non est pollicitus ; volat vitæ, & inopinatò avolat. Quis tunc propositorum fructus ? hodierna neglexisti, crastina emanferunt, nudis tu manibus hæres in vado.

Quomodo cras grandia faciet, quem minimæ hodie tædet difficultatis ? Qui non cum Milone hodie bajulare potest vitulum, cras bovem minus bajulabit. E minorum nempe exercitio spes legenda est ad majora.

Majora pars hominis expectando moritur. differunt sanctè vivere, donec eò veniant, ubi etiam cum vellet, non amplius possint.

dum

dum medios eorum conatus mors occupat, tantò difficilior, quantò imparatior.

4. Augusti.

Ità subditos trahet superior, ut sine gemitibus vivant alacres, & Deo serenâ mente serviant. S. Ignat. apud Nolat.

Asfvescunt flagris, qui continuo verberantur, & quem habuerunt sensum, verberis assiduitate perdunt: nec aliam continuata hæc sævitia facit fructum, quam ut & pœna spernatur, & puniens.

Metui occalescens animus pejor fit, pudorêque semel excusso audacior in nefas abit, nec bonis deinde, nec malis facile revocabilibus ad imperium.

Intempestiva reprehensio idem facit, quod violenta medicina; plus nocet sæpe, quam morbus; pejus malo remedium, quod vitam celerius eripit, quam ægrotudo, quam tempus, & mollior manus emendasset.

Correctionis legem à Deo superior discat. Quoties ille dissimulat? quam rarus è multis, punit? & nullum, nisi infra demeritum. Ubi essemus? singula si Nemesis errata vocaret, ad censuram.

5. Augusti.

Ità vetus homo mortificandus est in virtutis tiraci-

recinio, nè novus moriatur. S. Ignat. apud Bart.

Quae citò crescunt, citò pereunt. Juvenum hoc vitium est, uno passu totam velle perfectionis viam emetiri: nempe rerum omnium magister usus eos destituit, adeò tardè, nec nisi damno suo moderationem discunt.

Primus fervor, si inconfultus sit, plùs virtuti officit, quàm profit. Si equi primùm quadrigæ juncti toto, quo valent, impetu, currere sinantur, evertent citiùs, quàm in termino, quem optabant, currum sistant.

Intensa nimium durare non possunt. Ubi sol supremum zodiaci apicem subiit, descendit; par eorum fatum, quorum virtus principio gigantis instar, esse videbatur, quotidie decrescit. Nolo hìc multis, experientiam consule.

Stabilior futura est ædificii moles, quæ sensim, & quasi per gradus eluctatur, quàm quæ repentino conatu evehitur in sublime. Fructus omnes natura sensim provehit ad maturitatem. Multum errat, qui errat in principio.

6. Augusti.

Res potissimum publice, ut plurimum oculos, & iudicia subitura, non inchoentur, nisi media ad

ad finem deducendū fiat pręvisa. S. Ignat.
ap. Martini in Nov.

Fortunę rei successum committere, par-
tus est imprudentiæ; si è voto cadat, non
tibi, sed casui adscribendus. Temerarius
est, qui ad terminum tendit, cuius viam i-
gnorat.

Serò sapiunt Phryges, quia sine futuri sol-
licitudine hodierni sunt, futurorum inme-
mores. Nulla magis metuenda mala, quam
quę nullum sui metum pręmiserant. Ut
pręvisa minus, ita subita tela magis, fe-
riunt.

Nimiùm serò medicina paratur morbo,
qui cū ad extrema deduxerit ægrum, tum
hic primū noseit quò? quāve negligentia
invaluerit malum, cui pręservativa levis
medela impediendò profuisset.

Quid mirum? quòd corruat, qui cæcus,
fovea, an solidum, quò pedem figit, non at-
tendit. Oculi sapientis in capite, stulti verò
in pedibus sunt. Ille in principio designat
media, istum in fine pœnitet errasse. Pœ-
nitentia sera!

7. Augusti.

*Errores, si, ut humanum est, in aliis occurrunt :
speculant tibi sint, è quibus videas, quid in te
deformitatis tollere debeas.* S. Ig. ap. Ribach.

Omnia

Omnis proximi actio tua sit institutio & nulla est, ex qua vita præcepta legere non possis. Quæ laudem merentur, stimulus tibi sint ad virtutem; quæ displicent, cautela sint, nè sequaris.

Etiã è veneno medicinam parare nõrunt pharmacopœi; parè tu arte, certiore fructu, aliorum delicta in tuæ fragilitatis medelam convertè. Ubi alium cecidisse vides, illic tu in glacie cautiùs pedem fige.

Scientia per propria pericula carò venit; felix, quem aliena doent; serò perfectiõnem assequetur, qui viam per suos errores velit discere. Itè per pericula non potest esse sinè periculo.

Nemo virtuti, minùs prudentiæ suæ fide re debet; exempla videat, brevior hæc, tutiõrque semita, quam qui negligit, extra orbitam raptus temeritat. s. suæ pœnas formidet.

8. Augusti.

Quisq; seipsam priùs approbet, tum facillè in aliorum mentibus sui approbationem ingeret.

S. Ignat. ibid.

Optimus censor conscientia tua; hæc videt, quæ aliorum oculis abscondita sunt; si hæc te crimine omni absolvat, si laude dignum pronunciet, facillè reliquos appro-

approbatores invenies, illi suam omnes transcribent sententiam.

Ut non facilè latet ignis, quin aliquo se prodatur indicio, licèt abditus lateat in penetrabilibus, vel calore, vel fumo sui notitiam facit: sic frustra domestica occultantur vitia.

Habet conscientia proditores. Quæ in corde arcanissimè credimus esse recondita, vultus prodit, & oculus; in hoc theatro se sistunt omnibus, etiam re prohibente, quæ si pario tegi mahuisses.

Quisque domi habet ornem seu laudis, seu censuræ apparatus, ex se vel beatus, vel infelix. Una proinde princeps tibi cura sit, nè tua te accuset conscientia. Hujus quotidie sensum explora.

9. Augusti.

Ita agenda sunt omnia, ut quæ sita laus ab actione procul absit: ejusmodi tamen sint, quæ justè reprehendi non possint. S. Ignat. ibid.

Laudem quærere vanitatis, obtinere felicitatis, sed mereri virtutis est, illa cum in manu sit aliena; fatuus labor sit aucupari, hoc qui quærit, semper invenit. Huc conatus!

Ut aurea sint opera tua, non inatrata, curæ tibi sit; id est: sint, & non appareant tantum bona; pretium mereantur, non emant;

mant; quod nec ab oculo, nec iudicio alieno poteris obtinere. Omnia tua tecum portas.

Nihil adamanti decedit pretii, licet ab ignaro minus æstimetur; tantum valet, quantum in se ponderat, domesticâ satis virtute dives. Illum laude dignum censeo, qui in se uno ponit omnia.

Censuram oculorum vitare non possumus, arrogant hi super omnes iudicium. Itâ proinde agendum in publico, ut nihil oculos subeat, nisi comptum, & numeris omnibus absolutum. Gravius peccat, qui coram aliis.

10. Augusti.

Integra prius persone habenda cognitio, quam se in ejus immittas amicitiam. S. Ignat. apud Ribad.

Qui mergi non vult, prius vadum tentat, quam se, vel sua flumini committat; bolide sibi viam parare præstat, ne quâ optabat effugium, inveniat sepulchrum. Quot non sub placidis aquis latent charybdes!

Nullum est flumen humano corde profundius, latent hic plurima, nec ullus tam perspicax oculus, qui ea discernat; frustra hic fenestram quæsit Momus. Optare poterat, non sperare. Inscrutabile est cor hominis.

Ars tamen artem superat ; est etiam ad cordis arcana via, si non patula, per rimas tamen eò penetratur. Produunt nempe se affectus, etiam inviti, & ex actibus prospicit animus, ut vulpes è fovea, dum se non putat observari.

Pretiosa res amicus, cautè tamen selige, donec eligas, nè dum adamantem cupis, vitrum accipias ; idem utrique color, sed quantò major in ea raritas, tantò major pretii diversitas. Nemo tibi sit amicus, nisi optimus.

11. Augusti.

Hæu ! quantùm non de libertate tantùm, sed & autoritate, nominisque existimatione amittit, qui munera accipit. S. Ignat. ap. Ribad.

Dum capit escam piscis, capitur, & commutatione damnosã plus perdit, quàm obtinuerit, verme potitus, se amittit ; nihil melior avari conditio : munus accipit, & meliorem sui partem, libertatem vendidit.

Vilis genii est muneribus inhiare. Mercenarium hominum genus, nihil agit absque lucro ; mens, quæ supra vulgus se extulit, non ità terrenis affigitur, ut honestum utili anteponat.

Illud sanè turpissimum, si ex spiritualibus questus fieret, eaque in avaritiæ fomentum verterentur, quæ deberent esse ejus extirpandæ

Etia; sæpe mora consilium dabit, quod à sapientissimo vix sperari potuisset. Dilata fieri, facta revocari non possunt.

13. Augusti.

Isa componendus est homo interior, ut ex illo compositio promanet in exteriorem. S. Ignat. apud Nolar.

EXterior hominis compositio nisi ab interna, velut radice, progerminet, fictioni propior est, quàm modestiæ; quæ nec virtutis meretur elogium, nec habitura est constantiam.

Ut rotæ horologii, quæ cursum teneant, exteriori se produnt indice, & ex hujus motu illarum noscitur constitutio; similem noscendi homines viam nobis indulsit natura.

Interior animi quies sibi, exterior aliis prodest; non ex integro dicendus bonus, nisi utraque societur: ex tali quippe consortio, præter recti conscientiam, publica etiam ædificatio promanet.

Thesaurus, quàm diu reconditur, parùm est utilis; interior compositio, quàm diu sola est, tibi, non aliis, exterior aliis, non tibi prodest: si verò hæc illius sit filia, & hæc, & illa tibi, & aliis æquè prodest.

14. Augusti.

Mundam reformaturus à seipso incipiat, serus, oleum

oleum ac operam perditurus. S. Ignat. ap.
Bart. l. 4. §. 36.

Sic fuit, sic semper erit: curabuntur superflua, semper necessaria negligentur. Nævis alios omnibus liberare satagis, te fac ideam, ex qua, ubi perfecta fuerit, ad universi reformationem tutò transibis.

Si decimam curæ partem, quam impendimus aliis, nobis applicuissimus, quàm alii essemus! nunc quia potior ad alios cura, minor domi profectus, foris nullus; nec enim plus ulli perfectionis causa tribuit, quàm ipsa possideat.

Vis docere alios? exemplis age: his doce, quid fieri velis; tu primus docilem tibi te præbe discipulum, tum spera plures. In aliena tantùm falcem mittere, est multùm metere, sed nihil in horrea inferre. Labor est, non utilitas.

Imò, si à dictis recedant facta, non tantùm non prodes auditoribus, sed nocet gravissimè: quia rem tantis exaggeratam encomiis, dum ipse panegyrista negligia, ostendis factu impossibilem.

15. Augusti.

Si scelus proximi nimium evidens bonæ mentis excusationem non admittit, non delinquentem, sed tentationis violentiam damnat, cui,

aut pejus, aut pariter cessurus fuisses. S. Ignat. apud Bart. f. 387.

Compatiendum: est ægro, non insultandum; cum nescias, quod te fatum expectet; quem hodie intactum præterit, cras ferire poterit casus, huic obnoxii manemus, quam diu viatores sumus.

Quoties hominis fragilitatem vides, tuæ totidem vicibus te crede admoneri; ut cautelam discas, non ut lapsum despicias. Sæpe gravior lapsus alieni contemptus poena fuit.

Dum catulus fortè ictus gemit, timet leo; tu nec innocentiae præteritæ, nec tuo tantum fide proposito, ut omnem peccati metam ponas, præsumptio ista foret. Si stellæ de cælo cadunt, quid sperent titiones? aliena vitia, tua sint documenta.

Quis te alienorum dictorum, factorumve censorem constituit? quâ tibi auctoritate judicis munus arrogas? plures nunc interpretes sunt, quam authores, plures iudices, quam rei; nisi in horum numero iudices ipsi, violatæ charitatis rei, censeantur.

16. Augusti.

Incuranda proximi salute auctoritas necessaria est, sed ea, qua de vana illa mundi auctoritate nihil participet. S. Ignat. ap. eund.

Aliud

Aliud est fastus, aliud autoritas : illum doctrina, nobilitas, honor, aliæque naturæ dona, hæc inculpatæ vitæ norma, creant ; quantum hæc ad animarum curam utilis ; tam noxius ille est.

Nec admirabili doctrinâ, nec insigni gradu, nec opibus, ad auctoritatem opus est, sine hoc sumptu comparari potest. Omnes ejus opes virtus sunt, & humilis animi demissio.

Grande supercilium plus terret, quam alliciat, sui contemptum citius, quam affectum persuadebit ; sine hoc irritus est omnis conatus : non vincuntur animi, nisi se sponte dedant.

Cervix erecta, frons severa, hostis argumenta sunt, non amici, opponet se his animus citius, quam submittat. Non est tutior ad corda hominum expugnanda methodus, quam rem agere cuniculis ; affabili submissioni cedunt penetralia, quæ fastui mille seris occlusissent.

17. Augusti.

Ab omni quidem pertinacia procul esto, rei bene cepta tamen ista insiste, ne turpi fugâ, aut quasi desperatione fatiscas. S. Ignat. ibid.

UT perseverantia laudatur in bonis, ita meliora cepisse consilia, vituperari

non debet; nec enim à cognito errore recedere, levitas est, sed in meliùs translati animi iudicium.

Grandis arrogantia, imò stultæ perseverantia est ita pertinax consilii semel initi tenacitas, ut, quod dixit, qualecunque sit, fixum, ratumque manere velit, errorémque excusare malit, quàm mutare.

Quis ita perspicax unquam fuit, ut credat nec sibi, nec aliis meliora unquam incidere potuisse, quàm quod semel statuit; nullum se prudentiorem credere fastus est, an malitia inaudita? Sapientis enim est cum re mutare consilium.

Cum duro adeò capite durissimum est agere, apud quem nec ratio ulla pondus, nec consilium, quod domi suæ natum non sit, locum invenit? Quò sapientior quisque est, tantò est rationi obsequentior.

18. Augusti.

Parùm interest, si mundo negligenter servias; hoc verò intolerabile est, Deo cum negligentia servire. S. Ignat. ap. Mass.

Neglectim servire Principi contemptus est, non obsequium, pœnam refaturum pro mercede, non præmium: quantum enim operi debito accedit negligentia, tantum æstimationis erga dominum defecisse ostenditur. Deo

Deo servire posse gratia censeri debet non obvia, iis hæc datur, quos beatæ destinavit æternitati Deus, cui si tam frigide respondeas, periculum tibi facis, nè amittas ; gratiam meretur perdere, qui non æstimat.

Suos mundus servos fumo, sæculo Deus, remuneratur ; quàm dispar præmium, tantum inter hujus, illiúsque obsequii executionem debet esse intervallum. Pudendum est, magis nos pro momentaneis sollicitos esse, quàm æternis !

Cui magis debita est sollicitudo , quàm virtuti ? cui magis cura obnoxia, quàm omnia curanti ? neglexisse omnia, adeò vitium non est, ut laudabile esse possit ; in virtutis verò studio negligentem extitisse, inexcusabile manet.

19. Augusti.

Rarus foret, qui defectum suos undequaque agnosceret, nisi Deus ei specialiter revelaret. S. Ignat. apud Martin.

Pessima infirmi constitutio est, dum ægritudinem, quâ maximè laborat, minimè sentit. Ut gratulandum illi est, qui se ægrum sentit ; ità vitia sua videre felicitatis est. Uterque curam anhelat, & spem habet emendationis.

Agnata nobis cæcitas est. Ut vultus ipse
I ;
suos

suos nemo videt; ita nec naevos; adeo sub-
tilia nempe nunc vitia sunt; ut etiam melior
oculus ea ægre discernat à virtute.

Parum habet ingenii, qui errata sua excu-
sare non sciat; artem hanc sine magistro
parvuli nō sunt; si excusari facile non pos-
sunt, possunt colorari; pulchra illis nomina,
speciosa pallia præfigere, operosum non est.
Amor proprius in Orbe dominatum tenet,
ac tantò glaucomate oculos inficit; ut omnia,
quæ propria sunt, sancta esse videantur: fa-
cile torrigerentur vitia, sed quia latent i-
gnora, radices agunt.

20. Augusti.

*Amorum curatores nullâ re magis, quàm spiritu
egent, nè, dum aliorum salutem curant, de
sua periclitentur. S. Ignat. apud Ribad.
l. 7. c. 17.*

Multi ovium pastores non harum com-
mōda, sed lac earum, & lanam quæ-
runt; non ut æternum illæ, sed temporali-
ter ipsæ vivant. Quid à negotiatoribus, isti,
quid à mercenariis differant? discerne.

Qui servit altari, ut indè vivat, foret tole-
rabile; sed ex altari factum alere, fovere va-
nitatem, nutrire scelera, hoc est Christi pa-
trimonium prodigere, hoc est furari de alt-
tari.

Oves

Oves, non spiritum curare, est se perdere, & illas non luctari. Paucae fiunt conversiones, quia rari sunt boni pastores, quod verbis ædificant, manibus destruunt, plus scandali his præbent, quam ædificationis.

Vocatio pro cura animarum vocari debet ad censuram; si quærendi victus, accipiendi proventus, fugiendi laboris causam suscipitur, corpori providet, animam prodigit. Sic cæci fiunt duces cæcorum, & quò ambo?

21. Augusti,

Nolo, Et vole non habitant in hac domo. S. Ignat. ap. Bart. l. 3. n. 26.

IN templo pacis locum habere non possunt turbatores; quidquid quietem turbat, à voluntate venit; hæc ubi tenet imperium, perpes ibi bellum, nec spes ulla pacis, donec illa in ordinem dirigatur.

Primum inter relinquenda voluntas est; si sequeris hanc, Christum non assequeris, nullus nobis, nullus cætui religioso major hæc hostis; hæc si exulet, omnis superata est difficultas.

Nec velle quidquam, nec nolle, beatum facit; hoc assecutus curas omnes posuit. Supra metum est, nihil ei triste, durum nihil occurrere potest. Sic in cælo beati vivunt, nihil appetunt, nihil refugiunt; en cælum ante cælum! Non

Non est certior ad cœlum via, quàm sine voluntate ; hanc si ponis, omnis tibi actio, motus omnis in meritum abit. Quot passus, tot facis ad cœlum gradus. Non itur sic ad cœlum, sed curritur.

22. Augusti.

Si corpus valetudinis pretextu molestiam queritur, non est audiendum spe liberationis, sed mutatione equalis molestiæ elidendum. S. Ignat. apud Bart. l. 3. f. 218.

A Stuta vulpes sensualitas, ut molestiam fugiat, simulat ægritudinem. Grave argumentum, si amor proprius ferat sententiam, exulabit mortificatio, vivet sensualitas, sed & vitia cum ea vivent.

Qui propter Deum reliquit omnia, nec valetudini adeò scrupulosè adhærebit, ut remota hujus pericula præ animæ damnis timeat, nisi virtutem emori, sensualitatem dominari velit.

Sanum te volo, non delicatum. Sunt tam innoxia mortificationum genera, ut nullum in iis valetudini sit periculum ; à quibus nec molestiæ minùs, nec meriti expectare queas.

Qui cuticulam sovent, citiùs moriuntur ; qui duris asvescunt, constantiùs durant ; emollit artus indulgentia. Quot vitia, tot
corpo-

corporum sunt carnifices ; quot virtutes, tot vitæ sunt custodes. Vis esse longævus ? virtuti stude.

23. Augusti.

Cum secularibus præstat manè de rebus ad salutem pertinentibus, profana post meridiem tractare. S. Ignat. ap. Ribad.

Aurora non Musis tantum, sed & spiritualibus amica, aurea hora, speciebus non distracta, non implexa negotiis, & admittit facilius, & retinet doctrinam tenacius. Prima primis jure tribuuntur.

Facilius manè contra naturam pugnatur, cum sola agendum est voluntate ; post meridiem multiplicantur hostes, Bacchus & Ceres vitia evocant, acedia & concupiscentia classicum intonant. Quis Hercules contra tot ?

Quanta matutinum inter, & pomeridianum tempus hominis mutatio ! manè agnus, meridie leo ; manè pietatem, nunc totus Martem spirat ; scilicet passionibus robur à cibo venit, recalcitrat asinus opimè saginatus.

Præparandus manè est animus, & contra tela omnia muniendus ; nè quæ per subsequum diem pestis afflet, præservativa impediat

diat medicina. Si manè disponas aciem, non est, quod hostem timeas.

24. Augusti.

Propter aliquem abusum, nihil, quod ex se malum non sit, est abolendum: alias magnis divine gloriæ incrementis via præcluderetur.

S. Ignat. ap. Gonzal. de Cam. in M. S.

Nihil tam sanctum, quo malus malè uti non possit, vel casu, vel vitio; ut nec flos ullus tam innocens, ex quo araneus non fugat venenum; nec floris tamen araneus, nec rei pretium abusus tollit,

Innocuæ sunt creaturæ, quas reatûs incusamus; non illæ, sed sequior earum usus nos in delicta præcipitat. Et vinum bonum est, & gladius, licèt hoc in alienam, illo tuam in perniciem abuti possis.

Si mali omnis occasionem tolli quis velit, tollenda erunt omnia, cùm omnibus partem in utramque uti, vel abuti possimus. Quid divinis litteris magis sacrum? & quot ex illis malè intellectis natæ sunt hæreses?

Nihil omni ex parte perfectum. Creatura omnia sunt nævis obnoxia; illa censenda sunt optima, quæ paucissimis. Etiam sol facit umbras, non ideo proscribendus à publico.

25. Au-

25. Augusti.

Plūs ad animarum curam facit nucia sanctitatis cum præclara sanitate corporis, quàm præclara sanctitas cum nucia sanitatis. S. Ignat. ap. Lyra. f. 353.

Magnam Ascetam inter, & Apostolum discrimen intercedit: ille licet agrotus numeris sui partes explet omnes, iste nec attingit. Totum illius officium ad intra, hujus ad extra fertur.

Quod gladius sine capulo, hoc zelus est absque viribus; neuter, quod vult, efficit. Magnus animus sine corporis valetudine corpus est sine manu; pondus facit, munus non exercet.

Sanitas te conservat, sed aliis prodest; ut non sibi, sed aliis vivit; sic non sibi, sed aliis suam fovet sanitatem, sine qua magnus licet sanctus foret, nullus erit Apostolus.

Ita tamen curanda sanitas, ne officiat sanctitati. Saepe nihil magis officit sanctitati, quàm nimia cura sanitatis, cujus prætextu vivunt vitia, palliantur passionēs. Hæc sanitas non adjuvat zelum, sed pessumdat.

26. Augusti.

Posuistine te Deus in mundo, ut hic viveres, quasi caelum, Et infernus non esses? vel salvari res

est tam facilis, ut eam nè curare quidem sit opus? S. Ignat. epist. ad Eccles.

Heu! quàm crassâ æternorum incuriâ laborat Orbis, vivitur ut vivatur; quasi nunquam morituri, futurorum immemores vivimus, quasi nullus esset vel vindex scelerum, vel meritorum remunerator.

Scelera nempe ità lumen rationis elidunt, & ità densâ caligine passio intellectum obruit, ut de æternis cogitare vel tædeat maxime, vel minimè prosit, sensum omnem elidente acediâ.

Catholicos nos dicimus nomine, moribus negamus, atheis, imò animalibus propiores, quia toti in sensu, cum os homini sublime natura dederit, cœlùmque tueri jusserit, ut quò, quâve tendendum sit, edoceret.

O! quàm serò sapient isti! Ergo erravimus! sed pœnitentia sera vix est vera; longioris votum est vitæ, non melioris; ità vive, nè te pœniteat; sic age, ut nec mori timeas, nec vivere erubescas.

27. Augusti.

Si nunc moriendum foret, quid nobis fieret? quam rationem optum, gratiarum tot, & sociorum per se periturorum dabis? S. Ignat. ad eund.

Infelix, qui tum primùm miserationes cogitat,

gitat, cùm abeundum est. Mors infestat ex insidiis, repentè obruet; Deus, qui hodie veniam offert, crassinum non promisit.

Talis ducenda est vita, quæ perpetua sit ad mortem præparatio, nihil eò differendum; ubi conatus nihil proficiunt. Ignota nobis suprèma est vitæ hora, ut nullâ non stemus accincti.

Mortem tanquam rem præcul à nobis dis-
sitam cogitamus, cùm à tergo insistat, & sinè
ætatis discrimine, nihil minùs opinantem
tollat è medio.

Qui bene vult mori, nunc mori incipiat; omnia quotidie ad mortem disponat; ubi fata instant, vires, sensus, omnia deficiunt, & nihil minùs fit, quàm quod eò distulisti. Justâ Dei poenâ, ut qui noluit, dum posset, non possit, dum vellet.

28. Augusti.

*Jam metum omnem tollit demon, nè cadas, nunc
auget, ut cedas, utrumque in perniciem tuam.*

S. Ignat. apud Nolar.

Versipellis artifex! dum tentat, delicti
magnitudinem auget, ut in desp:ratio-
nem inducat. Sic mille artium magister no-
bis illudit.

Innocentia hæcenus acta solatii tibi ma-
teria sit, non præfidentia; nullus non inno-

cens

cens fuit, qui nunc ardet in inferno ; non esse, sed mansisse innocentem, metu absolvit.

Novit tentator stygius, animæ pretium, pro qua tam sollicitus est obtinenda. Nisi pretiosa foret, orexim illi non moveret. Pudeat nos socordix nostræ, dum minùs pro salvanda, quàm ille perdenda anima, solliciti sumus.

Quò thesaurus major, eò potior sit custodia. Æterna est anima, pro qua cœlum pugnat, & infernus ; timor ei, ac præfidentia æquo gradu officiant ; media tenenda est via, ut nec spes metum excludat, nec metus à spe discedat.

29. Augusti.

Nunquam contradicere debes cuicumque, sive cum ratione, sive contra : semper verò complecti, quod aliis probatur. S. Ign. apud Lyræ. in anteloq.

Flamma augetur irritata febris, tantòque confurgit altiùs, quantò hæc vehementiora urserint, non sopienda, nisi aura omnis vehementior arceatur. Taciturnitate tuâ os æmuli sigillabis.

Opinio tua te pungit, non dens alienus : nemo læditur, nisi à se ipso ; si vulnus non admittas, omnes omnium ictus elisisti. Ut

in

in molli frangitur imperus ; ità si parato ex-
cipias animo, conatus omnes infrègisti.

Imbellis animi est ad omnem sensum com-
moveri ; fortior dissimulare novit, aut in u-
sum convertere ; si enim lædatur, aut pro-
bationem virtutis credit, aut pœnam delicti
patitur.

Facillimum est à pessimis malè audire ;
nemo illis credit, nisi tu, multùm exculpan-
do, umbram tibi facies. Tace, vicisti. Dis-
sidiis nihil proficitur, charitas læditur, & ve-
ritas non elucescit.

30. Augusti.

*Quod in libris infectum est veneno, longissimè
serpit, nisi à principiis occurratur.* S. Ignat.
ap. Ribad. l. 5, c. 10,

Infelix calamus ! tot calamitatum author.
Illud inter mala tua pessimum, quòd non
sit medicabile. Littera scripta manet, tran-
sit per manus, sæcula integra inficit, omni-
bus, & semper, nocet.

• Venena cætera vires tandè amittunt, illa
quæ libris committuntur aconita, semper
durant, in distans agunt, & ad locum, quò
scripti author non potest, malum penetrat.

• Tuo tu calamo legem statue : nihil ut
umbris dignum indè promanet, quo inno-
cens oculus offendi possit, vel, ut infaustos
calam-

cens fuit, qui nunc ardet in inferno ; non esse, sed mansisse innocentem, metu absolvit.

; Novit tentator stygius, animæ pretium, pro qua tam sollicitus est obtinenda. Nisi pretiosa foret, orexim illi non moveret. Pudeat nos socordix nostræ, dum minùs pro salvanda, quàm ille perdenda anima, solliciti sumus.

Quò thesaurus major, eò potior sit custodia. Æterna est anima, pro qua cœlum pugnat, & infernus ; timor ei, ac præfidentia æquo gradu officiant ; mediâ tenenda est via, ut nec spes metum excludat, nec metus à spe discedat.

29. Augusti.

Nunquam contradicere debes cuiquam, si ve cum ratione, si ve contra : semper verò complecti, quod aliis probatur. S. Ign. apud Lyræ. in anteloq.

Flamma augetur irritata febris, tantòque confurgit altiùs, quantò hæc vehementiora urserint, non sopienda, nisi aura omnis vehementior arceatur. Taciturnitate tuâ os æmuli sigillabis.

Opinio tua te pungit, non dens alienus : nemo læditur, nisi à se ipso ; si vulnus non admittas, omnes omnium ictus elisisti. Ut

in molli frangitur imperus ; ità si parato ex-
cipias animo, conatus omnes infrègisti.

Imbellis animi est ad omnem sensum com-
moveri ; fortior dissimulare novit, aut in u-
sum convertere ; si enim lædatur, aut pro-
bationem virtutis credit, aut pœnam delicti
patitur.

Facillimum est à pessimis malè audire ;
nemo illis credit, nisi tu, multùm exculpan-
do, umbram tibi facies. Tace, vicisti. Dis-
sidiis nihil proficitur, charitas læditur, & ve-
ritas non elucescit.

30. Augusti.

*Quod in libris infectum est veneno, longissimè
serpit, nisi principiis occurratur, S. Ignat.
ap. Ribad. l. 5, c. 10.*

Infelix salamus ! tot calamitatum author.
Illud inter mala tua pessimum, quòd non
sit medicabilè. Littera scripta manet, tran-
sit per manus, sæcula integra inficit, omni-
bus, & semper, nocet.

• Venena cætera vires tandè amittunt, illæ,
quæ libris committuntur aconita, semper
durant, in distans agunt, & ad locum, quò
scripti author non potest, malum penetrat.

• Tuo tu calamo legem statue : nihil ut
umbris dignum indè promanet, quo inno-
cens oculus offendi possit, vel, ut infaultos

calam

calami alieni abortus partu meliori confundas. Scribe, quæ legentibus profint.

Venena auro illita nihilominus nocent. Eruditio inter sordes veneno infectas quæsitæ doctiorem te facit, sed & scelestum. Non leguntur hæc impunè, nolentibus pariter se affricat malum. Fugisse, vicisse est.

31. Augusti.

Commodis suis implicitos non convenit de animæ rebus statim adoriri, quod foret hamam sinè esca, & illicitis jactare. S. Ignat. apud Bartol. l. 4. n. 20.

Lignum non illico flammam concipit, siccatur primùm, suis dein calet gradibus, ità per intervalla disponitur, ut ignem ultro appetat, cui viribus priùs omnibus resisterat: ità blandè inducendus ad ea animus, à quibus naturâ horret.

De nullius conversione dubitandum; quidlibet fieri potest è quolibet, modò aptas facere noveris dispositiones. Hæc summa rei est, ut animos tractandi modus te non destituat.

Repentinæ mutationes Dei opus sunt, non hominum; nos sensim, & per gradus operari ars docet, & natura: teneæ; fraviter, quasi per cuniculos, amicè vaniculum aggredere, brevè à terrenis ad æternorum amorem grades.

Si

Si primus non succedat ictus, longanimitate opus erit, importunitatem cave; quem gutta sensim absque tumultu stillans cavabit lapidem, impetus fregisset.

I. Septembris.

Viri eximiâ virtute, licet tenui adjuvandos proximos doctrinâ, suis eloquenter concionantur, vel aspectu sui validius persvadent probitatem quàm possent dicendi peritiâ quàm maxime instructi. S. Ignat. apud Bart. f. 388.

ALia verbositas est, alia animorum regina eloquentia. Sermocinatores innumeri, pauci animorum Domini, quia multi, quæ dicenda sunt, curant, quæ agenda sint, minùs solliciti.

Verba volant, cor non feriunt, nisi pondus sumant à virtute; hanc aliis svadere qui volet, sibi priùs persvadeat, aliàs inefficax cadet oratio; murmur, & strepitum ciebit, non animos.

Ludicra sunt vulgi judicia! optimos deprædicat concionatores, qui verbosissimi, quibus promptum semper affluit orationis flumen, quasi verius à plausu hominum, non animorum motu, de illis statuendum foret iudicium.

Facilius est morum sanctitate depravatos popu-

populi mores emendare, quàm si è mille cathedris virtutem doceas. Pronius est errare naturam, quàm populum à majorum moribus discedere.

2. Septembris.

Si parùm domiti naturæ impetus verba, factâve à nobis frequenter excutiant ab eo, quod profitemur, aliena ; tam diu sunt durius castigandi, dum nobis obtemperent. S. Ignat. Vitæ l. 3. f. 218.

TAm diu catenis illigandæ sunt feræ, dum plenè mitescant, ut nocere non ampliùs sciant: par animales appetitus compescat rigor, plura secùs tibi, & aliis damna inferent.

Quàm diu vivimus, hostes domi alimus: sopitus est, non extinctus ignis, qui latet sub cinere, modicâ opus est stupâ, & in flammam erumpens luculentum se ostendet.

Facilè ad naturam redeunt, quæ cicures videbantur feræ; plùs tamen his, quàm innatis affectibus fidei; citiùs hi, etiam ubi mortificati credebantur, furorem sumunt, & certius nocent.

Qui tutus esse vult à vulnere, in armis vivat, nec noctu his, nec die careat, pugil perpetuus; nec enim hostes nobis infesti esse cessabunt, donec iis mors pacem indixerit in sepulchro.

3. Se

3. Septembris.

Ab omnibus opta cognosci, tam intus, quam foris. S. Ignat. apud Lyr. in antel.

Homo publico natus, in publici utilitatem vocatus, latere non debet; hoc enim esset, lumen modio sepelire. Quid prodesset aurum, si montium cavernis abditum hæreret incognitum?

Ignis, ubicunque est, luce, & calore se prodit, prodesse petit omnibus, se ultro offert. Imago sit Apostoli, ut, ubicunque agit, exempli primùm luce, tum doctrinæ sanctioris calore innotescat.

Lucifugæ, qui oculos, & notitiam fugiunt, plerumque sunt filii tenebrarum, raro tales optimi.

Sol aspici non veretur, imò diem accendit, ut aspiciatur. Semper in publico se theatro spectabilem facit.

4. Septembris.

Nè sis communis omnibus, neque familiaris; sed consule spiritum, ad quem te magis impellat.
S. Ignat. ibid.

Notus cunctis esse potes, amicus paucioribus, familiaris esto nemini. Contemnitur ex facili, & vilescit, quod obvium, & quotidianum. Major à longinquo reverentia.

Liber

Liber lectione exhaustus seponitur. Semper aliquid reserva, quod alius à te sperare possit, nec totum te sinas exhauriri. Sint semper aliqua post siparium, quæ sui desiderium excitare possint.

Oracula sumuntur ex abdito, majoralibus fides. Quæ omnibus prostant, semper ad manum, minus pretiosa censentur; frequentia minuit pretium, auget raritas.

Ità cum proximo, sicut cum igne versandum, nec nimum propè, nec nimum remotè consistendum; si proximus accessas, comburèris, si procul recedas, frigebis.

5. Septembris.

Desidera stultus haberi ab omnibus, ut sapiens habearis à Deo. S. Ignat. ap. Lyr. ib.

Alia judicia Dei, alia hominum, & ea frequentissimè prorsus opposita! homines ex iis, quæ sub oculos eadunt, judicant; Deus autem intuetur cor, & quæ stulta sunt mundi, præeligit.

Parùm interest, quid de te homines sentiant. Horum discursus, & sensa perinde habenda, ac stridores culicum, aut ut ranarum è suo coenò coaxationes cœlum curat, ob quas cursura non mutat.

Quòd lutum porco charius sit, quàm rosa, quòd sordes præ margaritis æstimet, nec harum

harum pretio, nec illarum decori quidpiam detrahit. Non quid, sed quis te judicet cura.

Talis es, tantusque manebis, qualis, & quantum coram Deo es. Hujus judicio tua vel stabit, vel cadet causa, cujus approbatione habitâ, Orbis universi sannas securus ride.

6. Septembris.

Optimus parendi modus est, ut obediendi alacritate, nec imperii summi necessitatem, nec mandati denunciationem expectes. S. Ignat. in Testam.

Invitum parere, pigrorum est animalium, quæ stimulis egent, parùm proficientibus, nisi post verba, etiam verberibus urgeantur. Nobilior indoles facilius movetur.

Ut qui citò dat, bis dedisse, ità, qui citò obedit, bis obdivisse censendus, geminum olim præmium expectet; unam obedientia, promptitudo alteram ejus vertici coronam imponet.

Amor, & mora litteris nihil, re plurimum differunt; ubi enim mora, ibi nec imperantis amor est, nec imperati. Nescit amor moras; ubi amatur, sinè difficultate paretur.

Nec sentitur onus, quod libenter fertur; pertinaeia est, quæ sibi, & aliis gravis, tedium movet. Dura nempe severiores ictus

expectant, ut statione, vel sententiâ suâ moveantur.

7. Septembris.

Errores quàm primùm tollere debet superior, ne, si semel, iterumve consueat, mos in legem transeat. S. Ignat. apud Bárt.

Herbæ nōxiæ, nisi statim tollantur, illico se propagant; mala celerius multiplicantur; impunitas licentiam parit; dum parcit reo, innocentibus nocet; sicut qui contagionem, cum potest, non tollit.

Vis exempli pessima est in malis. Natura hominum aliunde in malum proclivis non est, quod his irritetur, sponte suâ rapitur in omne nefas. Ubi deest rigor, quod libet, licere credit.

Nemo solus vult esse malus; socitum quaerit, quem ut inveniat non tantum, nullâ opus adhortatione; sufficit exemplum, quod si fuerit impunitum, omni oratione potentibus persuadet sequelam.

In extraneis facilius invenietur benefactor, quàm corrector; animadversio solum erga charos fit, liberalitas etiam ad inimicos se extendit, castigatio solum ad amicos; quos amas, nihil in iis vitii tolera.

8. Septembris.

Vince te ipsum: si enim te viceris, splendidum
rem

rem in cælo, quàm alii, qui mitiori sunt ingenio, coronam adipisceris. S. Ignat. ad Edmund. Auger.

A Ut vincendum, aut succumbendum tibi est; potentior tibi hostis es, quàm Xerxis exercitus; tu difficilior es expugnato quovis præsidio. Quot expugnatores urbium se vincere nesciverunt?

Quantò nobilior mens est saxo, eò hanc præ illo expugnare gloriosius; aliena victoria hostium domat corpora, non animos: victoria verò sui ipsum superat mundo, cæloque superiorem animum.

Naturam non accusa: si alia est, quàm optares, te ipsum argue; cur non meliorem efformas? Non poterat fieri, ut primùm es, fieres, potest nunc, ut reficias. Nulla est tam pervicax, quæ correctionem recuset.

Felicem te crederes, si naturam eligere potuisses; potes nunc longè securius; nondum vitam expertus, optione hac fortuitò egisses; nunc post experientiam prudentior esit delectus, ubi te probasti: sagaciùs consilium est. post periculum.

9. Septembris.

Asperitus in eos, qui imbecille virtutis sunt, minime adhibenda, nè mali multò plus nascitura inde diffidentia pariat, quàm expectari possit

possit de reprehensione acerba boni. S. Ignat.
apud Bart. l. 3. n. 36.

Correctionis finis emendatio sit, ultra hanc qui premit, non est pater: quid correctio juvat, quæ obstinationi potius, quàm emendationi servit? correctionis importunitas peiores facit.

Quæ imbecilla sunt, nec firmam adhuc radicem egerunt, asperior aura facile evertit: feri dein solis calores, seræ tepidi Zephyri blanditiæ non revocabunt ad virorem.

Quis adeo impudens? ut iudicis benignitate non moveatur, dum pœnæ, quam merebatur, loco, clementiam experitur: errori dolorem & ipse substituet; quid pluribus opus?

Manu verudine correctionis rei amorem iudex promeretur: fiet proinde, ut errores vixet, nè amato displiceat. Hac nulla certior est vitiorum extirpatio.

10. Septembris.

Contra quotidianas demonis infidias par est, quotidianas statis horis agere vigilias, in se descendere, dicta omnia, facta, & cogitata coram Deo diligentissimè reputare. S. Ignat.
apud Lyr. l. 2. c. 6.

Quotidianâ olitoris diligentia eget hortus, ut in suo decore conservetur: si

noa

non observentur indies arcolæ, lolia brevè pro floribus, zizania pro fructibus alent.

Non satis est, bonum semen seminasse, nisi inutiles extirpentur herbæ; prima spes omnis in herba interibit, suffocabitur à noxiis. Labor sinè diligentia parùm prodest.

Hostis noster semper vigilat in mala nostra indefessus, id maximè tempus observat, quo minimè observatur. Clanculùm sua spargit semina, ut non pateant, nisi oculo valde perspicaci. Quas vigilia tanta vigiliis petit?

Si dormis, malè thesaurum tibi creditum custodis; innocentia tua gemma est, cui orcus insidiatur. Nullis parcendum est vigiliis, ut servetur; hac tu monetâ cœlum emes, quò nulla securior viâ lacteâ.

§ I. Septembris.

Si quid in crastinum per te sponsum sit, id hodierno potius persolvatur, quàm differatur.

S. Ignat. apud Orlandin. l. 3. c. 49.

Libertate nihil pretiosius; quàm diu debes, ligatus es, grave hoc vinculum, & captivitate corporis nihil minùs molestum. Non promitte proinde, nisi ea, quæ celerimè præstare possis.

Facilis, & justò liberalior promissio exiguæ prudentiæ partus est. Periculo fidem

exponit, qui non considerat, quanta promissi executioni obstare possint, nè, si hæc deficiat, vacillet illa.

Celer executio geminat favorem, firmat fidem, liberat sollicitudine, danti melior, & accipienti: huic, ut conceptâ spe, illi, ut contractâ obligatione ceteriùs absolvatur.

Si homini promissa cadunt in debitum, tantò ampliùs crescit obligatio, quantò dignior est, cui quidpiam spondidisti. Duplicet Deo tarda, & inconsulta promissio, vel omitte vota, vel imple.

12. Septembris.

Si quis in populari commercio Principes, & Magistratus particulatim reprehendit, plus damni, & scandali generat, quam ponat remedii, S. Ignat. apud Ribad. l. 5.

POpulus naturâ suâ Magistratibus parùm est affectus, suspicionibus agitur, quibus si oleum affundas, quid, nisi commune incendium timere possis? quod populari nullum periculosius, nec oritur ullum faciliùs, nec ullum ægriùs sopitur.

Sputum, quod in cœlum jacitur, recidit in faciem jacentis. Inconsulta in eos mittitur censura, quorum, ut longæ sunt ad audiendum aures; ita graves ad ferendum manus. Potentes ægre se tangi sinunt impud.

Quis

Quis te Judicem constituit? Sutor male ultra crepidam fert sententiam. Sæpe judicamus, quæ nescimus. In edito positi plura vident: si nos rerum causas cognosceremus, quantum judicia nostra damnaveremus!

Calumniari in nullum licet, minimè in Magistratus. Reverentia illis debetur, & obsequium. Dei vices in terris agunt. Statuta, & leges, non ut ab iis, sed ut à Deo late, sunt habendæ.

13. Septembris.

Agenda prævidere, & acta in censuram vocata sunt fidissima rectè agendi regule. S. Ignat. apud Martinium.

Bifrons Janus rectè agendi, ut symbolum tibi est, ita sit & regula; futura prævidere, præterita revidere ut convalescas; ex præteritis futura designentur, & ex futuris præterita emendentur.

Fecisse non est satis. Quomodo quid factum sit? revocandum ad examen. Nullus certior est magister usui. Idea faciliat opus, quod præ manibus habes, illam si respicis, ex amussi rem conficies.

Impetus nihil rectè facit, & si quid aptè videtur factum, casus est, non prudentia; properare, & errare affinia sunt. Nemo tam

sapiens, qui ante opus prævidere modum, media, finem, non debeat.

Nec tē sine censura sine vivere; vide vitam hæctenus actam, diem vide præteritum, videbis, unde melior fias; si bene actus est? adde plura bona: si secus? futuris compensa.

14. Septembris.

Qui se errasse comperit, non cadat animo: etiam errores profunt ad sanitatem. S. Ignat. ap. P. Lud. de Cam.

NON unus Antæus post lapsum surrexit à terra fortior; sæpe accidit, ut ossa fracta, si ritè coalescant, & solidentur, iis firmiora sint, quæ integra semper manserunt. Sic fit è veneno medicina.

Bonus, & utilis Magister est, error: futuros dedocet. Semel qui nocuit, semper prodest; uno à multis malis præservat. Cautum reddit, ut semel in glacie lapsus, firmiter post hac pedem figat.

Si nunquam errassemus, nesciremus, quid simus? quid possimus? Error fragilitatis est speculum; facit, ut, qui profundius ruituri fueramus, posthac simus oculati. Melior est humilis pœnitens, quàm superbus innocens.

Conscientia delicti justificationem peperit publicano, parit omnibus humilitatem,
parit

parit ad Deum refugium, facit, ut superabundet gratia, ubi abundavit delictum.

15. Septembris.

Nec corporis, nec passionum mortificatio differenda est in senium, quod & incertum est, & severitatem non patitur. S. Ignat. apud Nolarci.

Quod juvenis negligit, desperet senex; nec artem, nec virtutem capularis imbibet, quam vix tenui labro impubes mutavit. Lassæ vires, fracta valetudo, corpus exhaustum, nec robur labori, nec spiritus diligentiae, suppeditabunt.

Si sponte suâ subsidit incendium, serotina est aquarum affusio: primæ flammæ occurrendum erat. Quod in hyeme, seu corporis, seu ætatis, non caleas, laus tua non est, sed naturæ. Amurca flammam non alit, nisi pertenuem, & obscuram.

Ubi te deseruerint vitia, ubi morbis confectum corpus petulantiam posuerit, minus est, quod castiges. Nolle peccare, cum non amplius possis, & velle bona præstare, quæ non amplius vales, cujus est meriti? Extrema vini sæces sunt.

Si longum passio totâ vitâ tenuit imperium, non amplius idem ponet in senio; rumpetur citius, quam deserat homo, qui teneris

in annis vitio assuevit. Ut vixit juvenis, ita vivet senior, ita morietur.

16. Septembris.

Est, & homines, & rationes omnes fradeant, nulli negotio dandum est initium, nisi prius Deus per preces consulatur. S. Ignat. apud Lyr.

AB origine pendet finis; dimidium facti, qui bene coepit habet; bonum sperari principium non potest, nisi ab eo ducatur, qui rerum omnium principium est, & finis.

Si incipis, perfecte incipe; affines enim suis initiis plerumque sunt fines, ab aurora reliquæ diei statum præfagire quotidianum est. Sic initia futurorum sunt prognostica, ut flores fructuum.

Ubi cæcus cæcum ducit, ambo eunt in ruinam; humanæ rationes cæcæ sunt, quis sua iis tutè confidat? Nemo suâ basi stat firmitior, qui humano consilio ducitur, nititur super arundine; cadet cum labili.

Si prima in suscipiendis negotiis cura Deus est, tum omnia ibunt secunda; ubi ab hoc pharo navis deviat, naufragium expectet. Portum, quem designabat, non attinget.

17. Septembris.

Meditatio, & cum Deo communicatio libera
natu-

nature vires stringit, & impetus frenat. S. Ignat. apud Lyr.

DOmantur leones, mitescunt tygrides, ferrum flectitur; nulla vis est, quæ domare hominem possit. Ars in hoc, & natura deficit. Orationi hæc debetur gloria, quod sit animorum domina, sola hos, quod vult, inflectit.

Ut à rudi, ac informi gleba fornaci injecta purissimum effluit aurum, ut è terrea mole ignis beneficio crystallus coquitur: sic terrenus, & animalis homo per orationem depuratus in alium commutatur.

Si pauci sunt mortificati, pauci Dei spiritus pleni, non divinæ adscribendum est illiberalitati; sed quia pauci sunt, divinæ per orationem conjunctionis amantes.

Oratio schola est, indè hauritur spiritus, corrigitur natura, inolita frangitur consuetudo, accenditur tepor, discitur virtus. Utinam multos numeret discipulos!

18. Septembris.

Si vis in amore proficere, loquere de amore. Ut enim flammam ventus, sic pia colloquia suscitant charitatem. S. Ignat. Epist. 15. April. 1543. datâ.

DE dilecto nunquam satis cogitatur, nec dicitur; qui tacet, non amat; de eo
 K 6 qui

qui diligitur, nec materia loquendi deest, nec voluntas. Hæc eloquentia non arte docetur, sed naturâ.

Ex abundantia cordis os loquitur. Quam parùm ignis in sinu abscondi, aut odor cinnami celari, tam parùm amor recondi potest. Ut ille calore, iste odore, sic affectus per os se exerit.

Amor omnium quidem artium magister est, maximè tamen eloquentiæ; mutus esse nescit, bene conficius, ut ignem sine folio facile in foco, sic absque mutua renovatione affectus in corde frigescere.

Loquere juvenis, ut noscam te; quem vitrum liquorem continet, odore prodit. Profanus, & pius sermo statuunt de tuo, qualis sit, animo sententiam.

19. Septembris.

Volenti nihil difficile, maximè ex iis, que fieri debent ex amore. S. Ignat. ad Garz.

INvenies in quolibet vitæ genere delicias, si velis; quidquid enim amaroris rebus inesse dicimus, nos facimus; innocentes illæ, naturæque suâ faciles forent, nisi fuga, & aversio nostra faceret acerbas.

In laboris condimentum natura nobis amorem dedit. Quantum beneficium! cum hoc nihil tam durum erit, in quo non amans animus solatium inveniat. Ut

Ut nobilis artifex in omni materia suam artem exercere novit; ita quaecumque fortunam accipiat amans, ea in sua commoda uti sciet. Nulla ei poterit minus grata esse, amando faciet gratissimam.

Discamus amare, nec supererit, quod formidemus. Hac arte animus ad difficilia se praearet. Sinè suspitione Magiae invulnerabilis amando fiet. Nec facilius ullum, neque certius laboris, & difficilium remedium,

20. Septembris.

Qui Deum habet, cum hic sine sua voluntate perdi non possit, nihil ei triste accidere potest; quidquid enim doloris est, oritur ex amisso, vel amittendo bono. S. Ignat. in Epist. 20, Jan: 1554. data.

UT tenebras non metuit, qui solem habet ad nutum, ita nihil est mali, formidare quod possit, qui bonum illud habet, in quo sunt omnia bona, quod excludit omne malum.

Una cura sit thesauri hujus custodia, sine quo nihil sunt omnia, nisi vel calamitas, vel somnia. Hunc servando, nihil est, quod perdere possimus, nihil, quod desiderare.

In hoc felicissimi, quod thesaurum hunc eripere nemo nobis possit, nisi consciis, nisi volentibus; illius foedera aeterna sunt, perpetua

petua possessio, nisi nos ultro eo velimus abdicare.

Stultus mercator, qui gemmam pro vitro, aurum commutat pro scoria, & quâ dignus amentia, qui bonum infinitum pro voluptatis gutta, bonum omne, pro nihilo, prodigit? Heu! quàm multi sunt ita fatui.

27. Septembris.

Dum illis fervio, qui sunt servi Domini mei, censeo me Domino ipsi obsequium prestare.
S. Ignat. Epist. ad Joan. Avila.

UT contumelia, sic & gratia servo præstita redundat in dominum. Quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. Nostri magnus ille Dominus non eget obsequi; bonitas illius facit, ut servo prælitum, tanquam sibi factum, acceptet.

Dei fervorum persecutores raro diu felices; illos, qui tangit, pupillam lædit Domini dicentis: Nolite tangere Christos meos. Horum injuriam non diu sinit impunitam.

Amici Dei sunt; vel hoc nomine, quantum possint, ostendunt. Sedebunt futuri iudices, in eos laturi sententiam, à quibus nunc contemptum patiuntur. Fugerunt illi honores, quos fortè ampliores consecuti fuissent, vel ideo majoribus digni.

Qui divino addictos servitio vilipendunt,
in

in quo peccant, iusto Dei iudicio punientur, ut eorum ope, dum eâ egerent maximè, in agone destituantur.

22. Septembris.

Plurimas nobis Deum gratias ultrò largiretur, nisi perversa nostra voluntas liberalitati ejus obviam poneret. S. Ignat. apud Bart.

Quem solis radii non illuminant, sibi imputet; cur lucem arcet repagulis? Liberalior creaturâ Creator est, pronior in beneficia, quàm sol in luminis dispensatione. Incuriâ, vel malitiâ nostrâ pauperes manemus.

Divinarum capax gratiarum non est animus, qui terrenis plenus est cupiditatibus. Ut vas aquâ plenum alium liquorem non recipit, ita valedicendum est vanis, ut spiritualibus fruamur solatiis.

Quantùm nobis officimus? totius mundi contra nos conatus tantùm obesse nequit, quantùm ipsi nocemus. Gratiis enim Divinis nemo nos, præter nos, privare potest.

Paratior Deus est dare beneficia, quàm nos accipere. Bono summo summè sui communicativo injuriam, & vim inferimus, dum promanantia ubertim ejus dona inhumanè rejicimus. Cur nos sic odimus?

23. Septembris.

Dei imaginis, quam pretioso sanguine unigeniti Filii sui redemit, utilitate, emolumentoque gaudere communi omnes obligatione tenemur.
S. Ignat. Epist. ad Hispan.

MAlè affecti oculi indicium est: proximi splendore, & alienâ luce perstringi; Noctuxæ syderis lucem non ferunt, quâ gaudent aquilæ. Qui boni sunt, aliorum bonis gratulantur.

Quid tibi decedit boni, dum alteri aliquid accedit. Infinita est Dei liberalitas, inexhaustus thesaurus, dum alteri largitur etiam liberaliter, non minùs tibi dare poterit, si mereri scias.

Frater tuus est, qui abundat; ejusdem corporis membrum est, cui res ad votum fluunt. Nulli boni quidquam accedit, quin etiam in te redundet: ut particeps sis boni, sis etiam solatii.

Dominus est, qui dona largitur, quæ pro arbitrii sui, non placiti nostri nutu distribuit: nobis, qui servi inutiles sumus, obsequii solius gloria, & necessitas est relicta. Quid prætendis? & quo jure?

24. Septembris.

Ut rerum maximarum tractatio è voto fluat, vilissima

*lissima promittenda sunt opera, ut sic promi-
gnis ejus auxilium imploretur, qui humilibus
dat gratiam. S. Ignat. apud. Ribaden.*

UT à parvis natura gressum promovet ad
majora, sic etiam gratiæ à minimis ad
sublimiores fit progressus. Ut nemo re-
pentè maximus, ità nec rebus gerendis aptis-
simus est.

Sæpe decipimur, & in medio conatu suc-
cessus nos desinit, quia majora viribus au-
demus. In parvis danda priùs sunt experi-
menta virtutis, quàm grandibus adjiciatur
animus, nè hic à imperfecti operis author au-
diatur.

Qui recusat vilibus occupari, frustra gra-
dum molitur ad majora; licèt enim his per
trochleas, seu per saltum admoveatur, de-
speret successum, solis humilibus à Gratia
præparatum.

Superbi omnium superbiorum patristenta-
tio est: appetere magna, imò summa; ideo
cum eodem labuntur ad infima, justo Dei ju-
dicio, ut, qui volare voluerunt, etiam am-
bulare dèdificant.

25. Septembris.

*Summa Dei bonitas, immensus amor, charitaf-
que paterna ad perfectionem nobis sponte lar-
gien.*

giendam, quàm nos ad eam vestigandam, paratior est. S. Ignat. Epist. ad Hispan.

Fons perpetue venâ ubertim manans Deus est, paupertatem nostram fœcordiæ debemus, quòd ad fontem hunc non accedamus. Gaudet ille benefacere : cùm enim magnificus est, Deum se exhibet.

Parsimonia nostra magna Deo est injuria : vel enim pauperem credimus, vel illiberalem, utrumque cogitare, blasphemia sit. Nec voluntas illi deest, nec facultas. Qui minus accipit, minus desiderat.

Beneficia Dei vincula sunt, qui hæc accipit, amittit libertatem ; felix captivitas, quâ Deo adheremus ; nos illi, & illum nobis per imitationem jungimus, tantò perfectiores, tantò Christi moribus propiores.

Virtutis basis processus est : nemo in bona stare potest ; vel progredi debet, vel regreditur. Semper nitendû est adversus torrentem, ac undæ, fluctuûque vi repulsi sorbeamur.

26. Septembris.

Ex tempore pariter, & fervora nimia morbi animi proficiuntur. S. Ignat. in Epist. ad Hisp.

Quæ humanæ vitæ, ut sana sit, eadem sanæ mentis, ut meritoria sit, debet esse constitutio ; illam humorum, hanc affectuum

Etium temperies conservat. Seu calor, seu frigus excedat, actum est de utraque.

Quid interest, quis tibi meritum suffuretur, fervor, an tepor nimius? Æquilibrium est, quod à casu funambulum præservat: magis ardua virtutis est semita; in hac absque æquipondio ruinam, non progressum, meditaris.

Ut jaculator centrum, ita virtutis sectator medium semper respicere debet, nè à præmio aberret, à quo seu per excessum, seu per defectum abeas, par vitium est, errasti.

Inter hostes consistit virtus, quorum quilibet satis est ad iter impediendum; & acedia, & nimia sui fiducia sterni debet, ut per eorum cadavera, tanquam per gradus ad virtutis apicem veniamus. Sic sol per montem progreditur.

27. Septembris.

Rarum est bonorum Operariorum genus, qui quarant, non que sua sunt, sed que Jesu Christi, S. Ignat. ibid.

Nulla fiant animarum lucra, dum ad propria vacatur assidue. Dei obsequium negligitur, dum domestica commoda quaeruntur. Negotiator, & pastor; proposita, & ovium custos, malè coherent.

Animas quaerere plerum arduitatis est opus.

pus. Totum hominem requirit, qui, si dividatur in temporalia, & his malè, & illis pessimè consulatur. Unus homo, unius sit negotii.

Miracula facerent animarum curatores, mundum in maligno positum everterent, si cum Archimedè pedem extra mundum scirent figere. Sic oves, non se, pascerent, illas, non lac, & lanam appeterent.

Si animas Deus repetat è manibus Curionum, heu! quàm durum his iudicium fiet: quælibet plùs appendit, quàm thesaurus totius mundi; quælibet pretium est sanguinis Christi.

28. Septembris.

Sæpe usquevenit aliorum operas nostri gratiã impediri, cum nostras aliis prestare deberemus.
S. Ignat. ibid.

Nemo solus vult esse malus, suam vitia contagionem habent, afflant aliis venenum; quasi verò levaretur malo, qui alium impedit fieri bonum. Sux quemque pudeat malitiæ, nisi socios haberet.

Diabolicæ hæc invidiæ magisterium est, illam, quã carent, aliis virtutem invidere. Duplex malum! bona, quæ agi per te possent, omittere, & quæ alii vellent, impedire; hoc est aliena infelicitate fieri velle felicem.

Inno-

Innocentiora sunt illa vitia, quæ aliquam commodi speciem præferunt ; illud prorsus exitiale, quod nec sibi vult esse bene, nec alteri, neutri bonum, utrique pessimum.

Bona impedire semper est malum, in eo pessimum, cujus munus foret bona docere, Si hostis opes tollat, damnum videtur tolerabilius ; at si eas debitor imminuat, duplex vulnus est ; crumenæ unum, animi alterum.

29. Septembris.

Unius casus ceteris est terrori, & multorum fervori in via virtutis teporem aspergit. S. Ignat. epist. ad Hispan.

VÆ ! homini illi, per quem scandalum venit, tot mortes subire dignus, quot ii sunt, quibus pravo exemplo spiritum minuit. Majorum peccata, sunt plurimum in minoribus irritamenta.

Potior mali, quàm boni exempli vis est ; illud naturam habet adjutricem. Rarus Hercules contra hos duos. Plus unâ horâ malleus destruere potest, quàm centum horis instaurare.

Virorum perfectionis studio addictorum exempla, si prava sint, magis nocent ; talia non solum docent malum, sed & erubescen-
tiam adimunt, peccandi que fiduciam erant :
bene

bene secum agi credunt, dum eos sequuntur,
qui dati sunt in normam gregis.

Si aquarum fontes, unde potant universi,
Veneno corrumpantur, quanta in populo
strages! par animarum timenda perniciēs,
ubi corruptis moribus putruerunt illi, qui
peccata prohibere debuissent.

30 Septembris.

*Sentio ego in corde musicam, sed sine voce & audio
harmoniam, sed sine sono; tam jucundam ta-
men sentio, ut nihil ei in mundo comparari
possit. S. Ignat. apud Bart. l. 4. f. 27.*

A Nimus tuus arbiter est felicitatis tuæ, imò
conditor: tantam habes, quantam vis.
Frustra incusantis fortunam, male infama-
mas naturam, quasi novercæ forent: utraq;
innocens est. Omnis felicitas in te solo est.

Miseria, ac tristitia nostræ inertitæ inven-
tum est; quid enim facilis? quid magis sine
apparatu? quàm nihil appetere creatum;
quo factò placida, quæta, jucundissima
sunt omnia.

Facile parabile calamitatis omnis remedi-
um est, non quærendum peregre, in nobis
est. Prout res accipimus, ita nos afficiunt;
nullum telum profundius vulnerat, quàm
ipse admittas.

Vera voluptas pariter in nobis nascitur, &
pro

pro mensura cognitionis adolescit, pro majori major. Nihil extra te quaere, nihil desidera; illud cura, ut Deus cor tuum impleat, reliqua sine damno missa facies omnia.

I. Octobris.

Si rata vobis, & inventu difficilis discretio videbitur, per obedientiam, ad quam confuziendum, ejus defectum ad securitatem supplete.
S. Ignat. Ep. ad Hispan.

UT dioptrâ jaçtulator, ita tu superioris judicio utere, nisi à scopo velis aberrare. Intricata perfectionis semita est; nisi Ariadna filo te doceat obedientia, periculum certius, quam exitum reperies.

In eminenti, angustâque calle, qualis est, qui ad cœlum ducit, ad dextram præcipitia patent, & ad sinistram. Felices, quos obedientia manûducit! hæc suos non extra easum tantum, sed & extra periculum ponit.

Qui sanctissimi esse völänt, gravissimè frequenter errant; scilicet in edito pronius est vertiginem pati. Huc, qui suo, non superioris ductu graditur, ad ima relabetur. Terreant vestigia!

Quid prodest sulcare maria, seque ventis dare in ludibrium? portum non attinges,
nisi

nisi ad stellæ polaris aspectum navim direxeris. Discretio tua ignis fatuus est, seducit.

2. Octobris.

Dum multa onera supra vires accumuluntur, calcaria quidem, nullum autem frenum indomito equo, intrahibilique aptatur. S. Ig. ibid.

Non fervor, sed temeritas est, suis majora viribus audere; explorandi prius humeri, quid ferre possint, quam oneri subijciendi: fatiscunt sub pondere, si plus velint, quam ferre possint.

Uno conatu præservido totius vitæ cursus vigor subtrahitur. Egregia, si Diis placet, Sanctitas! audere semel, ut totâ vitâ, vel nihil, vel modicum possis. Moderata durant. Fac parùm, ut multùm, & diu possis.

Deus, cui placere nitimur, totus mens est, ac ratio; stulta, & inconsulta devotio ei placere non potest. Quantum à medio, tantùm à merito recedit. Dum nimium fervet mustum, dolium rumpit, intemperans fervor corpus destruit.

Hic immoderati fervoris fructus est, ut, qui nimium ausus est, fractis nimietate viribus, possit nihil. Nimum intensæ chordæ rumpuntur; sanitas nostra nihil habet de ferro, facile succumbit.

3. Octobris.

Multùm solâ laboris pro animabus suscipiendi intentione prestat. S. Ign. ib.

In grandibus, & egregiis etiam desideria, magna si sint, magni facienda, maxime dum tanti operis executio non è volentis arbitrio pendet. Quàm felices! qui volendo meritis ditamur.

Plus intentione nostrâ Deus, quàm executione, voluntate potius, quàm re ipsâ delectatur, ad illius, non hujus mensuram præmii constituit.

Si animas cœlo aggregandi occasio te deficiat, in promptu est desiderium, quo te nec tempus, nec occasio ullibi destituet. Hâc arte etiâ pusilli exadere in Apostolos possunt.

Si avari volendo aurum lucrari possent, quas non brevi tempore divitias congregarent? Pudeat nos in thesauris æternis congregandis segniores esse! Animum Deus ponderat.

4. Octobris.

Tum ad percipiendâ, tum ad communicandâ dona Sancti Spiritûs multis partibus, litteris bonæ vitæ antecedit. S. Ignat. ibid.

Humiles nimium, abjectæque litteræ sunt, & infirma elementa, ad fructum spirituales non assurgunt, muta omnia, & inanima, nisi vitam, vigoremque à spiritu nanciscantur. Ad lucrum temporale faciunt, infœcunda ad æternum.

L

Heu!

Heu ! quantum erramus, doctos inquirimus, ubi pios invenire praxitisset ; ideo rarus animarum fructus, quia nimium doctrinae tribuimus. Nemo apud nos pondus invenit, nisi quem insignis comendat litteratura.

Subtiles sunt, ingenio, & talentis pravalent, eloquentes, versati in omnibus, versutique : ad animas tamen convertendas inefficaces, & nulli sunt.

Spiritus est, qui omni gladio ansipiti vehementius animas penetrat ; pietas est, quae omni fulmine potentius obstacula omnia diruit, quod vult, penetrat, & quod vult, impetrat.

5. Octobris.

Ratio juvandi proximi (quae longe, ac late patet) sanctis desideriis, precibusque continetur. S. Ignat. ibid.

Quò manus non possunt, pertingunt desideria ; hac nullo obice, nullis terrarum spatiis, vel temporis angustia, prohiberi se sinunt à designato. Quod per frustra spatium pedes non confecerent, desideria momentò emetiuntur.

Si barbaras adire terras Indipeta nequeas, non est, quod admodum queraris ; breviori via, & arctiori compendio iter age desiderii, & multa brevi, nec difficili labore merita collegisti.

Nè

Nè tamen desideria vacua sunt, pondus iis preces addent; ut quam tua non mereatur inertia, pluribus Deus gratiam addat animas opere lucrandi. Sic hæ non tam illius sudor, quam tuæ pietati cedent in acceptis.

Pigra tamen desideria steriliora sunt, quàm ut ex iis lauream aliquando metas; aliud est velleitas, aliud voluntas; simplicem complacentiã illa, hæc efficacem habet conatum. Ad hæc desideria tua cotem revocat.

6. Octobris.

Ite, & mundum accendite universum. S. Ignat. apud. Cardin. Ludovis.

SI mīnor, quàm in igne, sit Apostoli calor, sufficiens non est, qui gelida mortalium corda juvet. Ut decoquatur scoria, ut ferrea corda in vias rectas dirigantur, igne opus est, mitioribus mediis inveteratum non cedit malum.

Facile sopitur calor, ubi ignis abest. Constantia in repurgando mundo necessaria est; quæ si desit, sordidus manebit, novis in dies accrescentibus. Et unde tantus calor? nisi domi focus ignem alat.

Lucet ignis, & ardet: paria sunt Apostoli officia: duplici nempe viâ corrigendus est mundus: Verbi prædicatione, & operis ex-

hibitione. Claudicat zelus, qui alterutro destituitur.

Totus mundus in maligno, malo igne positus; etiamnum ardet, ut Sodoma, nec aliter, quam ignibus ignis iste sopietur, sed majoribus. Ubi abundat hominum malitia, ibi tua superabundet diligentia.

7. Octobris.

Quem tanta, quanta vos serviendi Deo obligatio devincit, vulgari labore, & famularu non est contentus. S. Ignat. Epist. ad Hispan.

Qui in multis nomen contraxit, modico debitum expungere non potest, semper futurus in ære, donec solvat usque ad novissimum quadrantem. Propter magna dona par expectatur gratitudo.

Quem Dei gratia sublimi constituit in vocatione, grandium ei operum necessitatem imposuit; obvio aliorum contentus munere, etiam haustum aquæ frigidæ remuneraturus, à te hecatomben præstolatur.

Qui Christi audire vult imitator, tenui conatu, & brevi passu grandia ejus vestigia non implebit. Tantæ artis prototypum diligentem in ectypo requirit penicillum, nisi monstrum imagini substitutum vestit.

Loci sanctitas, mediocum frequentia, gratiarum ubertas, piorum, inter quos vivit, exem-

exempla totidem stimuli tibi sunt, quibus
ad grandia excitecis. Pudeat te socordiae
suae!

8. Octobris.

*Quantum salus, Et innocentia subit discrimen in
mediis procellis, Et tempestatibus iis, quas
nunc bonorum Et opum, nunc honoris Et glo-
riae, nunc voluptatum avidissimus turbo exci-
tat. S. Ignat. epist. ad Hispan.*

Misera hominum conditio! ut pisces ha-
mo, ita modico rei amatae lucro attra-
cti praeda fiunt, dumque captant voluptatem
brevissimam, capiuntur ipsi, libertate, gau-
dio, & quiete simul amissis.

Qui gaudet, contentus dicitur; quia tunc
gaudet voluntas, cum habet, quidquid cape-
re valet, aut volet, id est, quidquid optare.
Omnia praeter Deum grandi peccant parvita-
te, non expleant animum, & tamen fatigant.

Pereant illa, per quae periculum subire po-
test anima, mergantur potius, quam mer-
gant. Quis tantillo emat tantum poenite-
re? sumo ruinam, perniciem auram, nemo
prudens mercabitur.

Quamvis dilatentur, quamvis inflentur haec
minutiae, quae vulgus bonorum titulo hono-
rat, omnia minus sunt, si nostrum expendamus
suum, qui solo intus contento Deo con-

centus erit. Reliqua non satietatem faciat, sed discrimen.

9. Octobris.

Jure sperandum est, quòd cum spiritualibus, temporalis quoque incrementa non sine amplificatione proveniant. S. Ignat. Epist. ad Regem Abyssi.

Non adeò illiberalis est Deus, ut quæ etiam inimicis suis sat copiosè tribuit, amicis suis deesse velit. Facundissimus ager est ejus dextera, cui dum tua credis, centuplo reddit cum favore.

Qui dat, quæ majora sunt, minora non negabit. Dona, quæ spiritum, quæ cælum respiciunt, vera dona sunt; temporalia inter quisquillas censentur: quia tamen necessaria sunt, à suis desiderari Deus non desinit.

Suo Deus obsequio addictos non ut servos, sed charorum instar filiorum fovet; quam parùm proinde pia mater sui partûs obliviscitur, tam parùm suâ Deus eos ope destituet, quos recepit in sua.

Illius providentia providet omnibus, feras, & volucres opiparè nutrit, vestit lilia, & rosas, suos etiam in deserto usque ad delicias pascit. Pone curas temporalium; curæ, quæ Dei sunt, reliqua curabit omnipotens.

10. Octo.

10. Octobris.

Elegit vos Deus, ut vestrum animum humane res viles, & labiles irrecitum tenerent, & vestram cor in varias partes distractum occuparent. S. Ignat. Epist. ad Hispan.

Quibus te periculis generoso quondam pede subduxisti, ad ea tacitis non est desiderijs redeundum. Etiamnum infidus, periculorum, & fraudium plenus est mundus, ac erat, dum tuo eum contemptu dignum reputabas.

Ardet adhuc malo igne Sodoma, malè à pice, & sulphure olet, nec oculo redeundum est eò, unde pridem non pedibus modò, sed & animo recessisti. Recidiva periculosior est.

Quòd terrenis altior has contempseris, & amores à perituris ad æterna transfuleris, opus naturæ non fuit, sed gratiæ. Væ! si huic libellum pæres repudii. Vivit, vivetque Deus, cui te, & tua consecrasti.

Mannâ te pascit cœlum, cur allium, & cepas esuris? certum destructi stomachi indicium est, saniora respuere edulia, & appetere noxia. Si ossas carniùm suspiras, cave, ne cum illis computrescas.

11. Octobris.

Mundities si modesta sit, & gravis, ut compositi, ornatusque animi testis est, ipsa nimia, que

placendi studio plerumque sumitur, neglecti habenda. S. Ignat. apud. Bart.

Oculis placere hominum, ut admodum Studium est plurimis, ita est inanisissimū. Videri appetunt, quæ inde utilitas? placere satagunt, quis tanti laboris fructus?

Otiosa mentis est comendo corpori tempus dare, quod æternitati fuerat consecrandum; curas capillo in ordinem redigendo applicare, quanta sui abjectio! quâ quisque lege jaceat, quid facit ad utilitatem?

Si tanta nobis cura de animæ decore, ac munditie foret, si tanta divinis, quæ humanis oculis placendi cupido; quàm sancti, & quàm citò evaderemus!

Nimia corporis mundities animæ inducit sorditiem; vultus enim ad ornatum, & vanitatem compositus, ut oculorum laqueus, petra scandali, ruina innocentium; ita mundities orco te potius placere facit, quàm homini.

12. Octobris.

Qui sincero oculo celum aspicit, caliginem terrenorum melius videt: licet enim hæc speciem aliquam fulgoris affundant, lucem illis omnem celi splendor adimit. S. Ignat. ibid.

Lux major opprimit minorem; fulgent, non apparent tamen præsepte sole minora

nora sidera: sic decor omnis, & voluptas, si quæ terris est, cœlo comparata, quasi nulla disparet.

Cœlum intueri natura nos iussit, ut doceret, reliqua extra cœlum omnia non nisi pedibus digna esse. *Quantùm errat!* qui eis cor affigit; quò capi potest Deus, gutta mellis, aut glebula luti non implebit.

Premii aspectus fortes in vulnera facie athletas; idem in nobis intuitus cœli operatur: æterna illic nos corona expectat, sed non inertibus præparata, non dono, sed merito venalis.

Cœlum aspice; ibi patria est, quò tendis; sed per cœlum terrestre non est via ad æternum. Qui ducunt in bonis dies, non habent, quòd cœli aspectu recreentur; nulla illis ibi spes.

13. Octobris.

Inter pium, & vanum hominem ea est differentia: ille abstinet terrenis, & abundat spiritualibus solatiis; iste delectatur sensualibus, & cruciatur internis. S. Ignat. ap. Nolanc.

NOlo solatium, cui certa succedit desolatio; malo tristitiam, quam sempiterna excipit lætitia. Lætetur, qui volet, ducat in bonis dies suos. Gaudia hæc finem non implent.

L s

Si

Si vis, nè tibi gaudana solatia illudant, tude cum illis, & pilæ instar procul à te rejice; plurimos illa miseros fecerunt. Sinceriori nunquam te afficiunt solatio, quàm contempta.

Pius, & impius parem in vultu exhibere læticiam possunt, corde similem fovere non possunt; illius conscientia cœlum est, perpetua ibi quies absque metu; hujus anima sicut mare furens semper in motu, & metu.

Una rosa quot non alit spinas! hæc solatiorum mundi sit imago: caduca voluptas mille post se trahit amatores. Nulla sincerior voluptas, quàm voluptatibus carere posse.

14. Octobris.

Malus ipse facîle alios suspectas habet; ut, qui vertigine laborat, credit omnia commoveri; non horum, sed humorum in suo capite inquietorum vitio. S. Ignat. ap. Mass.

IN umbris ambulat, quisquis suspicionibus agitatur; videre se credit, cum caligo teneat oculos. Pessimi dimensores, qui suo omnes pede metiuntur, & sibimet ipsis mentiuntur, opinione seducti.

Qui citò credit, citò decipitur. Quid mirum? quòd toties errent, qui suspicionibus aguntur. Nihil est magis prònum, quàm in umbris impingere, cespitate, cadere.

Justa

Justa Dei vindicta est, ut de quo quis aliū vitio reum putat, ejus reatum contrahat; stationis hæc poena est: nulli pejus de aliis sentiant, quàm qui nihil in se ipsis boni cōperiunt.

Se negligat, de aliorum moribus curiosi; quam suis erroribus corrigendis impendere deberent mentis aciem, perniciosâ plane diligentia in alienam messem immittunt.

15. Octobris.

Divulsum à corpore membrum neque motum, neque sensum, neque omnino vitam à corpore suo accipit. S. Ignat. apud Orland. 1. 15. n. 196.

TAm diu frugifer est, & in honore palmes quàm diu manet in vite, si sterilis rescindatur, ad nihil valet, præterquam ad ignem fovendum. Nulla ei sine vite vita, nullus vigor, fructus nullus.

Non palmiti, sed viti adscribenda fertilitas, botros ille fert, sed ista gignit, & alit. Qui se à communitate separat, separat se à Dei benedictione, quæ non privato, sed cœtibus integris est destinata.

Ut membrum in corpore luxatum, ac distortum, sibi, & aliis dolorem creat; ita exlex in comunitate aliis exemplo, sibi vitâ, nocet. Quid mirum? quòd de rescindendo chyrurgi consultant.

Mittere sanguinem, non est prodigere; bene perditur noxius, nè reliquas vitium trahat, ex quo totius corporis valetudo periclitetur. Id nempe curandum magis, quid corpori, quam quid membro expediat.

16. Octobris.

Hoc inter felicitatem humanam, & Christi crucem interest, quòd illa gustata fastiditur; hæc quò plùs est pota, majorem sitim accendit. S. Ignat. apud Ribaden.

Etiam amara condiri possunt, non modò ut prosint, sed etiam ut sapiant, ut appetantur; quis crederet? nisi experientia docuisset, Laurentio ignes videri esse rosas.

Quidquid recipitur, per modum recipientis recipitur: apis etiam ex amaro thymo novit mel conficere, ex durissimo ligno, a lembyci artificio, salubres eliquantur succi. Quod in his potest ars, poterit in nobis gratia.

Discendo pati, dediscimus miseriam; amando crucem, plùs eà, quam suis ullus voluptatibus, delectamur. Sic in suis rosa spinis exultat, & quas alii pœnas crederent, ipsa decoris sui custodes amat. Sic inter tribulos acanthis modulatur.

Nec magnum est mysterium, gravia non graviter ferre; si futurum est malum: male nunc ante tempus affligit; si præteritum: malo

in malo liberari sumus ; si præsens : cogita, statim fore præteritum ; ita cogitatione nostrâ crescit, vel minuitur dolor.

17. Octobris.

Debet nobis corporis excusationes semper esse suspectæ, quippe fugati laboris, fidei debilitate virium, præterere soliti. S. Ignat. apud Bart. 1. 3. f. 218.

Mala consiliaria est sensualitas, in sua commoda partialis, si una non sufficiat, mille in promptu causas invenit, quæ indulgentiam persvadeat ; si omnia nequeat incommoda, quærit plurima, quærit difficilissima declinare.

Sanitas honestissimum nomen, sanctus planè titulus, sed sub quo mollities, acedia, sensualitas, sensuum libertas, passionum indulgentia, remissio, laxitas, non levia certè vitia, velut sub sipario, nidulantur.

Nescit corpus, quid sibi profit. Præsentia sentit, futura non attendit : quantum ex indulgentia damnum incurrat, non videt, quia sensu omnia, nihil discursu novit definire. Aliter olim judicabit.

Doloris mensura gloriæ modum definit, parvo poena, immodico nobilis emitur corona. Malè nunc sit corpori, ut æternùm sit bene.

bene. Facile toleratur, quod tam libere solatio pensatur malum.

18. Octobris.

Magnum agit amor proprius; oculos mentis per sepe fascinat, ut putemus impossibilia, quae si lucem veram admitterent, facile pateret, facilia fuisse, imò, & necessaria. S. Ignat. apud eund.

MAlè medebitur archiator, si ægri iudicium; pejus, si ejus sensum sequatur. Doleat, modò prosit, nec ferro parcendum, nec igni; gemat, reluctetur æger, modò ad sanitatem conducant vulnera.

Pia hæc carnificina est, sensum præsentem valetudinis amissæ lucro, velut inestimabili thesauro compensat. Nulla foret magis impia benignitas, quàm ægro parcere, ut intereat, hoc est, medium salutis eripere.

Grandis infirmitas amor proprius, & ut mala rarò sola omnium animi affectionum parens, & antesignanus; si parcimus, mala fovemus innumera, quibus liberari non licet, nisi per proprii amoris excidium.

Quæ hic fingit toleratu impossibilia, usus tolerabilia, consuetudo facilia, gratia etiam amabilia esse ostendet. His præ illo præstat uti consiliariis.

19. Octo-

19. Octobris.

Tanta est divinae consolationis abundantia, ut eius dulcedo non animam solum afficiat, sed & in corpus redundet. S. Ignat. apud Bart.

IN virtutis studio non anima solum, sed & corpus divinae obsequitur voluntati: hinc munifica Dei manus ita solatia partitur in premium, ut iis non anima solum, sed & laboris compars corpus afficiatur.

Solatia corporis, quae mundus offert, & sordida sunt, & momentanea, quae caelum tribuit, pura sunt, & solidissima. Hac illis emere sapientissimum, plenumque solatii consilium est.

Mille titulis magno illi Domino debemus omnia, quaecunque praestamus. Quanta Dei liberalitas, quae jure posset exigere obsequia, praetio compensat, eoque non ad aeternitatem dilato.

Præ gustum caeli facit Deus, ut solatiis, quae hic sentimus, inescati, amare, & anhelare sempiterna moneamur. Quam dulce est tam liberali Domino servire!

20. Octobris.

Cum objectum amoris infinitum est, semper in amando proficere, & perfici licet. S. Ignat. Epist. 15. April. 1543.

Alii

Alii affectus mortales sunt, finem accipiunt, solus amor immortalis finem nescit; materia enim illius infinita cum sit, tam diu ignis hic ardet, quamdiu ei materia suppeditat alimentum.

Liberè quidem amamus, quod volumus, non possumus tamen non amare aliquid; ab odio cessare possumus, omnem ponere amorem non possumus: semper necesse est velle aliquid. Amor nempe se ad infinitum bonum amandum esse creatum ostendit.

Reliqui affectus cum tempore vim amittunt, consenescent: amor solus infatigabilis, nunquam defecturus est, semper indefessus, natus ad immortale. Durando crescit, & dum aeternitas aliis metam ponit, major invalescit.

Lassitudine, & ignaviâ omni amorem liberavit natura, in continuum usum fecit, negavit omnes ei ferias, nec unquam tam eximio nos opere satiari voluit. Amando, ac in amore crescendo, beati erimus.

21. Octobris.

Voluntarie paupertatis amator statuum induat, ut eodem vultu lacernam sustineat, quo byssum, & purpuram accepisset. S. Ignat. apud Maff.

Humana cupiditas nunquam satiatur, e-
jus

jus terminus ubique est, & principium ubique: post plura, sunt alia, post alia, omnia; post omnia, sua adhuc erunt avaritiæ vota. Nunquam dicit sufficit. Bellua insatiabilis!
 : Quod natura nobis infudit malum, gratia corrigit, dum eo artificio nature genium erudit, ut fastidire omnia, non modò contenta paucis vivere, sed & necessariorum penuriam discat.

Ad eò non sine remedio paupertas est, quod alia non concedunt artificia, dabit voluptas erudita, id est, voluntas sine cupiditate. Parum est, quod sufficit; cur ad superflua extendimus cupiditatem?

Quæ te vestis amicit? quis verticem galerus tegat? quid interest? illa, si nuditatem protegat, si hic contra solem, aut pluviam defendat, impletè officium; reliqua superfluunt, non dant, sed accipiunt ornamentum.

22. Octobris.

Dum operam virtuti operas, simul saluti proximi consulis. S. Ignat. Epist. ad Hisp.

Melius locari tempus non poterat, quam dum suo instrumentum fini aptatur. Nisi acuat falcem messis, modica sub ictum seges veniet: ad eò inter otia computandum minimè venit, dum à messe feriat.

Spiritus est, qui vitam dat actionibus iis, quæ

que internam proximi utilitatem respiciunt; sine illo inefficax cadit opera; aures ferire, ad cor penetrare vox non poterit, quam eloquentia, non spiritus, animaverit.

Quod arca machina ad omnes artis leges optimè instructa sine igne, id plurimis naturæ dotibus præditus operarius ager, sine spiritu, id est: omnis apparatus, conatus, & labores hærebunt irriti.

Nullus Apostolatus plus habet utilitatis, quam qui primam in se sui zeli vires exercet; nemo tibi te proximior, quam in aliis excultam vis vitæ sanctitatem, tibi primò persuadere.

23. Octobris.

Iusto etiam adversa inimice sortis tela proficua; sunt, nocendo profunt: non secus, ac si gemma mea grando vineam foliis privet, & dicit thesauro meliori. S. Ignat., ap. Bart.

Quidquid in nos incommodi venit, non casu, non hominum invidia, aut odio, sed Dei nos amantis ordinatione, nostro bono accidit. Nihil in ea pars fortuna, totum Deus habet.

Maximè profunt, quæ tanquam adversa gemimus. Morbus corporis animam sanat, quod majus bonum? satisfacit pro peccatis, ad Deum compellit, peccare prohibet; passemus.

Semúsne ipsi melius quid eligere? Quæ nocent, docent.

Indifferentia sunt omnia, qualia vis, talia facis esse. Neminem fallit miseria; si putetur: & hoc ipso, quòd ità credas, verissimè miser eris, felix futurus illico, ac opinionem mutare noveris.

In omnibus, quod delectat, invenit, qui rebus uti novit; non novit autem, nisi qui virtutis, non naturæ, impulsu ducitur. Possunt venena, cur adversa non possint medicam facere?

24. Octobris.

O! mi Deus! O! summum bonum! quomodo me tam fœdum peccatorem soleras? S. Ignat. apud Ribad.

Quidquid sordium hætenus orbis habuit, tantam non creat mephitim, quantam alit anima peccatoris. Nulla tam à sordium colluvie fœda est latrina, ac conscientia peccato sordidata.

Frustrà corpus vestitur bysso, & purpurâ, inanis est, quo capillos imbuis, odor cinnamomi, in cassum facies cerusâ pingitur, si fœditas in anima latet, sepulchrum es ornatum foris, plenum intus putredine.

Anima! imago Dei, naturæ divinæ particips, cœli olim hæres, nunc à scelere sit
mon-

monstrum, quo nullum magis horrendum Africa peperit, titio inferni, diaboli mancipium, horror Angelis, abominatio Deo.

Et hoc propter quid? ob momentaneam voluptatem, ob fumum honoris. O mortales! amate innocentis animæ pulchritudinem! decet filia Regis ab intus, non emittenti fordescere.

25. Octobris.

Perfectionis amans tantam humilitate abundare debet, quantum lampas oleo: illa refuldent interiora, luceant exteriora, & quæcumque vertatur in partem, se insinuet. S.

Ignat. ad S. Magdal. de Paz:

Sine profunda demissione animi nec domi Spax, nec boni foris exempli lux diffunditur, illam summa cordis tranquillitas, communis omnium ædificatio consequitur mater quietis domesticæ pariter, & externæ.

Quidquid turbarum seu domi, seu foris oritur, ambitio facit; inquietum malum! quod nec modum scit, nec terminum. Hanc domo, & stabile tecum, æquè, ac cum omnibus foedus pepigisti.

Si repulsam passa sit ambitio tua, si cupiti spe honoris excidisti, cogita, quòd licet non habeas, quod cupiisti, habeas, quod cupere debebas. Vertiginem tibi fecisset altitudo, gradus ille ruinam præparasset.

Quam

Quam beatī essemus, si forte nostrā contenti contraheremus vota : plures, ut felices essent, ultro rejecerunt istos, quos tu itā perditē seclāris, honores. Fumum ambis.

26. Octobris.

Si quas in te Dei gratias vides, cogita : gemmas, Et aurum esse, aurifice Dei bonitate, ligno rogam merito clementer inductas. S. Ignat. ibid.

Dona Dei quantò plura sūt, vel majora, tantò certior sūt materia demissionis. Egentior ille, qui plura debet, hoc portat onus, qui plura accepit. Fidei tuae credita sūt ; dona, quæ possides, repetentur.

Quas thesauri custos, eas & tu, curas fovere debes, imò potiores, illi satis est thesaurum à damno servasse immunem : tibi insuper incumbit, ut novum è talentis fructum facias. Vide, quæ tibi cum Dei donis onera veniant.

Truncus ei ganti licet paludamento vestiatur, auro insignis, & auro fulgeat, stipes manet ; tam parum unde superbiat, quam asinus thesauri bajulus, habet.

Quæ in te seu naturæ, seu gratiæ dona cumulantur, tua non sūt ; data de sursum, tolli pro arbitrio possunt. Quid habes, quod non accepisti ? si accepisti, quid gloriaris ? in alienis cornicula plumis stultè tibi cōplacet.

27. Octobris.

Præstat violentâ manu visâ exturbari, quàm vanitati vivere. S. Ignat. apud Nolanci.

SI anima, quæ peccaverit, ipsa morietur, vita mala mors potius dicenda est, quàm vita; non solum quod sepulchro clauditur, aut tumulo infertur corpus, cadaver dicendum: est etiam mors viva, est cadaver animatum.

Qui Deo non vivit, legi rationis non obedit, cui animæ cura in postremis, hujus ego vitam morte deteriorem credo; quâ sublatu, nec Deum offendit, nec animæ nocet, nec proximum scandalizat.

Beneficium Dei est, si morbo citius vitam adimat; sic peccandi potestatem adimit, minuit infernum, quem atrociorum meruisset. Qui bene agere, cum potest, nolit, gratia est fit, dum malè agere, cum vellet, impeditur.

Mors ita mala non est, ut timeri debeat, quam scelerati sæpe, præ conscientie torture, elegerunt, nempe ut poenas exigent, quas à passionibus, imò & à demonibus, pati coegerunt.

28. Octobris.

Licet ipsa naturâ judicii assensus feratur in id, quod sibi veri speciem præbet, tamen multis in rebus

*rebus, in quibus videlicet cognita veritatis est
videntia vni illi non infert, potest voluntatis
pondere in hanc potius, quàm illam partem
inclinari. S. Ignat. Epist. ad Hisp. j*

UT oculus aegritudine vitiatuſ ità clarè
videre se credit, ut nullum reſ subesse
dubium videatur, fallitur tamen, sanòque
plùs, quàm sibi, fidere docetur; ità & judi-
cium alieno sæpe satiùs est subſicere.

Iniquum sanè tribunal, ubi iudex idem
est, & reus; nunquam suo nimium tribuen-
dum est iudicio: tunc verò minimè, cum
tua res, aut iudicii ipsius veritas, in quæſtio-
nem trahitur.

Nemo ità perspicax, aut tam defæcati est
iudicii, qui errare non possit, plùs vident ocu-
li, quàm oculus; nec à doctrina, & ingenio
sumenda semper est authoritas, etiam olitor
assignando est opportuna locutus.

Necessaria quidem potentia intellectus
est, ità tamen voluntatis imperio subdi de-
bet, ut errori se obnoxium esse conscius, vo-
luntatis nutum sequi non renuat.

29. Octobris.

*Quodsi pax, & tranquillitas animi queritur,
certè hac non fruetur is, qui habet intrà
se causam perturbationis, atque tumultus.
S. Ignat. ibid.*

Nibil

Nihil in orbe felicius, quam theatrum in-
fontis conscientiae; nulla libertas ma-
ior, quam nihil timere; hanc ille solus obti-
net, qui se non timet. Quem reum non agit
conscientia, iudicem nullum veretur.

Sicut male sibi conscio nullum est extrin-
secum fomentum, ita bene conscio nullum
tormentum. Nec domi, nec foris pax exspe-
ctanda, ubi bellum tot adversi movent affectus.

Quod ancipites quotidie agimur, inde fit,
quod hodie nos delectet, quod erat heri fa-
stidio, placeat hodie, quod heri displicuit.
Ut navis acta ventis, sic mens passionibus
subdita, semper est in motu, semper cum flu-
dibus luctatur.

Gaudium in nobis nascitur; fortunæ do-
na, naturæ necessitas, extra potestatem no-
stram sunt; inde nec dolendi, nec gaudendi
sumi potest constantia. Imperturbata quies
ex animi compositione sumenda est.

30. Octobris.

*Divina liberalitas de suo abunde supplet lucrum,
quod videt suam causam contentum. S. Ig. l. 3. n. 7.*

Aliud est videri divitem, aliud esse; non
crumenam, sed animo metienda sunt di-
vitiae; opulentiam non opinio facit, sed con-
scientia, non alienum iudicium, sed propri-
um. Dives est, qui satis habet.

Qui

Qui plures filias maritandas numerat, licet amplissimos census habeat, pauperem se putat; quomodo dives erit, qui infinitas alie cupiditates, quarum vel uni non sufficit orbis.

Non est pauper, qui caret, sed qui eget; nec omnis eget, qui caret, sed qui desiderat. Si desideriiis fræna laxas, quantumcunque opum affluat, pauper eris; si eadem stringas, quidquid defuerit, satis habebis.

Nec abbreviata, nec exhausta est manus Domini, non necessaria tantum hæctenus suis suffecit, sed usque ad delicias, etiam in deserto, pavit.

31. Octobris.

Modò non desit vobis humilitas, non desit mansuetudo, non deerit utique Deo benignitas ad vos adjuvandos. S. Ignat. Ep. ad Hispan.

Malitia nunquam superat malitiam, bonitate vincenda est. Et licet virum vitio, ut clavus clavo expugnari posset, præstaret hanc virtuti dare gloriã, ut ipsa vineat.

Quod vis non potuit, effecit mansuetudo; nec ulla efficacior ad persuadendum eloquentia, quam patientia: hæc mala, & malos superat, expugnat contumaciam.

Quod concoctio, & digestio ciborum ad sanitatem corporis, hoc mansuetudo ad publicam pacem facit: utraque virtute in

M

sui

fui commodum transformat incommoda.
 Duplex est mansuetudinis beneficium :
 minuit damna corporis, & auget animi bo-
 na ; duplex pariter pacis artificium : nec e-
 nim dat offensæ materiam, & datam non ac-
 cipit ; sed & duplex præmium : quòd Deo
 grata sit, & hominibus.

I. Novembris.

*Non abundantia scientiæ, sed sensus, & gustus
 rerum interior, desiderium animæ explere so-
 let.* S. Ignat. in ann. Exerc.

UT opinio non tollit ægritudinem, nec
 imaginatio famem sedat, ità docta re-
 rum spiritualium speculatio pium non effi-
 cit, si ei medulla, quæ in motu voluntatis
 consistit, non adsit.

Sola contemplatio labor est, sed sinè fru-
 ctu ; seminatur multum, & metitur parum ;
 affectui proventus hìc tribuitur, non intelle-
 ctui : cogitare de bono, bonum non facit :
 agnoscere veritatem, non est implere.

Nullius hominis intellectus dæmone do-
 ctior, novit is apices omnes, scripturarum
 mysteria omnia intimè cognoscit, perspectas
 habet singulas fidei veritates : manet tamen
 obstinatus in malo. Vide, quid cognitio
 profit ad sanctitatem !

Affe.

Affectus ad Divina nec in scholis discitur, nec è libris hauritur, nullo humanæ artis magisterio comparatur. Unus Spiritus Sanctus motor est cordium, sacrorum magister est affectuum. Ille vos docebit omnia.

2. Novembris.

Sû regula, & moderatio absit, bonum in malum desinit, & virtus in vitium. S. Ign. ib.

Nulla res adeò sancta est, quæ immodico usu abire non possit in abusum. Creaturæ omnes ex Conditoris mente bonæ sunt; vidit Deus cuncta, quæ fecerat, & erant valde bona: noster tamen usus, heu quoties! malus efficit.

Malus, in agendis, consiliarius est naturæ impetus, pejor inolita consuetudo, pessimus, qui animæ nostræ hostis est, dæmon; horum svasu, qui agit, ei etiam medicinæ vertuntur in venenum.

Summa illa mens divina nihil acceptum habet, quod ex impetu, vel cupiditate procedit; consilio vult regi omnia, & meditatio singula definiri. Tantùm homo recedit à bellua, quantùm regitur ratione.

Nihil rectè fieri potest sinè regula, hæc affectionibus omnibus aptanda; quantùm ab hac, tantùm abeunt à rectitudine. Ædificia sinè amussi ruinæ surgunt, non structuræ.

3. Novembris.

Frequens est demoni hoc agere, ut prefixum meditationi, vel orationi temporis spatium decursetur. S. Ignat. in ann. Exerc.

Quod plurimum timet orcus, illi maxime est infestus; cum longo usu didicerit omnia in se arma in oratione agni, nullas non machinas movet, ut eam, si tollere penitus non possit, minuat.

Mutilata Deo non placent hologaustra. Nihil suffurandum est Numini, nec aliquid ab altari surripiendum. Momenta temporis sibi debiti in numeratis habet Deus, nullum impunè negligitur.

Negotiorum successus à Deo pendet, sine hoc auspice irriti sunt conatus. Si tempus orationi destinatum negotiis tribuas, què sperare potes eventum? Deus contra se non adjuvabit operantem. Omnia tempus habent.

Plurimum interest, quo tempore olitor seminet, quo arbores cædat; non omnia omnibus propitia; laborare, dum orandum foret, est non proficere. Tempori Deus gratias alligavit, neglectæ non redeunt.

4. Novembris.

Tantò majorem quisque faciet progressum spiritualis vite, quanto magis ab amicis, nodisque omnibus, & ab omni rerum humanarum solliciti-

licitudine sese abduxerit. S. Ignat. in
ann. Exercit.

Non est potentior nexus, quàm sanguinis, alium omnem faciliùs, quàm hunc dissolves; ità ligat, ut altiùs à terra evolare vix sinat. Si non prohibet virtutem, certò impedit. Si non extinguit fervorem, ininuit.

Caro, & sanguis non revelat ea, quæ sunt Jesu Christi; inimici hominis domestici ejus; blandi hostes, quorum consilia se, non Deum spectant; pessimi in eligendis, aut agendis consilarii.

Christus humanæ redemptionis opus inchoaturus Matri tam sanctæ, tam charæ valedixit; tu in sinu matris Prophetam, aut Apostolum vis agere? Naturæ hoc consilium est, non gratiæ.

Toto corde vult Deus diligi, quod si divisum est in alios, divinæ minùs respondet expectationi. Minùs enim Deum diligit, qui aliquid extra eum diligit.

5. Novembris.

Nulla debet haberi ratio, num, qui præest, maximus sit, an mediocris, an minimus? hæc enim distinctio vim tollit obedientiæ. S. Ignat. in Testam.

UNum debet habere oculus obedientiæ, quo ad Deum semper sit intenta, *cæca esse*

M;

esse debet ad alia. Si enim oculus à Deo ad alia se reflectat, jam nec obedientia, nec virtus, sed vel assentatio, vel politia est.

Legatus, qui ad te Domini mandata defert, parvus sit, an magnus? minùs interest: non enim ille, sed præcepta per illum significata attendi debent. Cui Domino servis?

Omnis obedienti superior æqualis est, nemo præ altero melior, nemo deterior, optimi omnes, & æquè chari; quia nulli, nisi Deo, semper, in omnibus obedit, alios velut tabellarios aspicit, qui summi mandata principis ad se ferunt.

Divinæ superior voluntatis interpretis est, illam sequi, vel rejicere præmio, aut pœnâ dignum est, reliqua in considerationem non veniunt, minùs affectu, aut pretio digna sunt ritè ponderantis.

6. Novembris.

Quò propius aliquis Deum accedit, eò melius, ad suscipienda bonitatis divinæ dona disponitur.

S. Ignat. in ann. Exercit.

Lumini propior, plus lucis accipit, & igni vicinior, caloris amplius participat: irà qui infinitæ sanctitati strictius adhæret, plus haurit sanctitatis. Ut creatura, sic & Creator uniformiter difformiter agit.

Deum nemo accedit, nisi, qui recedit à terra;

terra; & huic unà, & illi adhærere velle, inutilis est conatus. Alteruter deserendus est. Si hujus blandimenta contempnis, cælestia recipies.

Non frustra se nobis Christus dedit, nos repetit; hominem induit, ut omnium se homo affectu exueret; præcessit, ut vestigia sequeremur; & hæc semita est, quæ sola ducit ad virtutem. Veni, dicit & tibi, sequere me.

Respue magistros auribus prurientes, hic verba vitæ æternæ habet; si ejus doctrinam sequimur, omnem omnium hominum, & Sanctorum scientiam exhausimus. Accedite ad eum, & illuminamini.

7. Novembris.

Christianus unusquisq; pius esse debet promptissime animo sententiam, seu propositionem obscuram alterius in bonam trahere partem, quàm damnare. S. Ignat. in Exerc.

A Pud araneum omnia degenerant in venenum, quæ apis in mel convertisset, non rei, sed naturæ malignantis vitio; certissimum vitiati stomachi est indicium, si ea, quæ sumis, in bilem, & indigestos humores convertantur.

Cùm absolvi possit, quem tuum trahis ad tribunal, cur reum pronuncias? injustitia hæc, imò tyrannis est: nemo condemnari ju-

re potest, nisi delictum sole clarius sit probatum. In dubio reus est absolvendus.

Quàm benignos tuorum dictorum, factorumve interpretes, quàm pios cogitationum tuarum iudices habere velles, talem te aliis exhibeto, nè justo talione, æquò severiores nanciscaris. Quàm mensurâ metiris, recipies.

Etiam quæ apparent mala, forent excusanda, cum oculus sæpe fallat, auris sæpius, & omnium sæpius suspicio. Venefica hæc est, ex musca elephantem momentò formare potest.

8. Novembris.

Quoties unque alienum patefacimus defectum, nostrum ipsorum vitium commonstramus. S. Ignat: in Exam.

Qui diuturnis in vulneribus vivunt, & sanie aluntur vermes, quantæ abominationi sunt, tanto esse horrore deberent homines, qui alienis defectibus commemorandis delectantur; animi enim vulnera defectus sunt.

Cœlum, terra, & elementa omnia, quàm uberem loquendi materiam tibi suppeditant, cur displicet ista? nec ullibi magis facundus es, quàm, ubi alieni mores trahuntur in censuram.

Regendæ potiùs, quàm revelandæ forent
fordes,

Sordes, has tractare nemo potest, quin sordes & ipse contrahat. Foetet, dum movetur camerina. Quid juvat veterem renovare cicatricem, nisi quòd novus fratri dolor infligatur.

Nec loquendi tantum, sed & aliena vitia audiendi pruritus in vitio est: si enim non invenirent benevolos auditores, pauciores forent, qui similia loquerentur. Sepi aures tuas spinis.

9. Novembris.

Quodsi quis improvidè aliquid elegit, quod non licet retractare, reliquum est, ut ubi cum cepit pœnitere facti, electionis damnum probitate vite, & operum solertiâ compenset. S. Ignat. de regul: elect.

Heu! quoties pœnitet facti; sed eos, qui in cœco rapti impetu consilium non admiserunt. Sinè deliberatione moliri magna, est clausis oculis ad præcipitium properare.

Si mutare, quod elegisti, non possis, potes corrigere. Capiendum est in arena consilium; facienda ex necessitate virtus, & prior imprudentia præsentis consilio mitiganda. Si redire non licet, licebit minùs errare.

Etiam in rebus sequiùs electis relictus est aliquis solatio locus, divinæ id ipsum adsertimus providentiæ, ut ex uno reliquos vi-

M s

tare

tare errores condiscamus. Carò sic, bene tamen emitur prudentia.

Etiam mala electio, si ritè uti sciamus, bona parturiet; in satisfactionem criminum, in morum emendationem, in augmentum meriti, difficiliora serviant, si vitari non possunt. Sic ex spinis patientia leget rosas.

10. Novembris.

Modestia sufficiens iuvamentum, imò exhortatio sit ex solo intuitu quemlibet componendi.

S. Ignat. apud Ribad.

Sicut in solem, ità in hominem virtutis stadium plurimorum oculi convertuntur, latere nequit, quantumvis velit, etiam post siparium; ut ille sub nube observatur. Sic proinde agat, ut non videatur sine utilitate intuentium.

Muti oratores eloquentibus præstant, hi ore, manu illi perorant, ideo faciliùs trahunt in sequelam; nemo prope ignem agit, quin & lucem accipiat, & calorem; nemo conversatur cum bono, quin fiat melior.

Christi bonus odor esto; nemo te videat, quin à te virtutem discat. Sic largiri, nihil est perdere; alter fit ditior, tu non sis pauperior. Nihil tu das, multum ille accipit. Hoc est viso thesauro fieri opulentum.

Basiliscus etiam visu venena diffundit: tu visu

vifū ſparge doctrinam; ſilentio verbolitate, levitatem gravitate, modeltiâ diſſolutionem, manſuetudine furorem compeſce.

11. Novembris.

Eligentem convenit ſe examinare, an affectio, quam erga rem aliquam habet, ex ſolius Dei amore, & intuitu proficiſcatur. S. Ignat. in regul. elect.

OMne in eo punctum vertitur, ut rectè, & recta, eligas. Error iſte nunquam ſolus eſt; trahit poſt ſe innumeros; nunc attende fontem, & ſcaturiginem errorum; ſerò deinde voles obturare.

Difficilis res electio eſt, multa conſideranda, prævidenda plura, plurima ſunt timenda, in iis potiſſimum, ubi electio facta tollit libertatem, ut mutari, quæ occurreret, difficultas, niſi morte, non poſſit.

Malus electionis arbiter affectus eſt, ſi hic cum amore proprio vocetur in conſilium, cæcus cæcum ducet, & ambo in foveam cadent, ex qua nec pro libitu ſurgere, nec facili conſilio redire poterunt.

Nihil ſuâ baſi ſtat firmitus; rationes, quibus electio tua nititur, ſolidæ ſint, ac æternæ, his tutò inſiſtitur, reliquæ levi vento diſſipantur. Dei voluntas amiffis tua ſit, quâ fundamentum jacias, & molem ædificii incipias.

12. Novembris.

*Proprium est Dei, & Angeli cuiusque boni re-
ram infundere spiritualem animæ letitiam.*

S. Ignat. reg. discret.

IN turbido piscari amat dæmon, tenebras
is offundit menti, voluntati torporem, hu-
moribus melancholiam inducit, ut sic affli-
ctum ad quærenda ea solatia impellat, quæ
Deo displicent, spiritum extinguunt.

Perturbatus animus non est aptus ad exe-
quendum munus suum, nec ullus facilius er-
rat, quàm in tenebris. Cùm tristitia mentem
obnubilaverit, cave aliquid decernas, expe-
ctanda serenitas, ut res plenius discernas.

Quies animi, & malacia mentis, habitantis
in anima divinæ gratiæ index, & quidam
cœli prægustus est; ut vice versâ perturba-
tio, inquietudo, signum perversi spiritûs, &
aliquam inferni imaginem notat.

Mancipia diaboli, quòd tristentur, habent;
nulla filiis Dei tristitiæ causa. Dicite iusto:
quoniam bene. Fons gaudii, & mæroris
idem est, conscientia propria, illius bonæ,
mala istius.

13. Novembris.

*Scrupulus per tempus aliquod, dum præsertim re-
cens est, vitæ melioris institutio, animam re-
bus spiritualibus vacantem non parum juvat.*

S. Ign. de scrup.

Qui

Qui nunquam dubitat, nunquam ad veram rerum cognitionem pervenit; sic, qui in rebus animam spectantibus incurius absque sensu hæret, nunquam sinceram sui notitiam obtinebit.

Tenera conscientia oculi instar est, etiam pulvisculus tenuis, aut levissimus pilus illum offendit, nec quiescere sinit, donec eximatur; crassa verò callum obduxit, nec trabem ampliùs sentit.

Deploratæ valetudinis indicium est, nullo in morbis dolore tangi; cum ægri optimè secum agi credunt, ibi proximi sunt periculo. Utinam non pari sæpissimè lethargo multorum animæ laborent!

Quàm sollicitè de temporalibus ineuntur rationes! quàm accuratè lucra conferuntur, & damna! res omnes ad trutinam exactissimè revocantur. Sola nobis ita vilescit anima, ut nullam mereatur sollicitudinem.

14. Novembris.

Sicut damnosum est primates coram populo allatrare, atque proscindere: ita privatim admonere eos, qui, si velint, mederi malo possint, operæ pretium est. S. Ignat. ad sentien. cum Eccl.

INeruditum vulgus sponte suâ in pejus rapitur, & ad Magistratûs sibi præpositi contemptum inclinât: cave tu novam paratæ ma-

tae materiae flammam subdere, nisi velis incendio publico causam dare.

Qui in edito sunt, remotius vident, quae si tibi pariter innotuissent, rariùs eorum gesta sugillares. Tibi obediendi, non iudicandi relicta est gloria; minùs publicè plectendi potestas data.

Publica Magnorum exagitatio nulli prodest: non Magistratui, quia iustâ movetur indignatione; non populo, qui avertitur, quem diligere debebat, à Magistratu; non exagitantì, quia passionis suae praeiio contentum refert.

Omnis potestas est à Domino, huic resistit: qui potestati se opponit. Ab hominibus nos regi Deus voluit, ut fidem nostram exerceret, ut etiam sub nube solem, sub erroribus obnoxii potestate Deum agnoscamus!

15. Novembris.

Ecclesiae Catholicae ita conformes esse debemus, ut, si quid, quod oculis nostris apparet album, nigrum illa esse defini-verit, debemus itidem, quod nigrum sit, pronunciare. S. Ign. ibid.

Captivandus intellectus est in obsequium fidei; si enim is mysteria cognosceret, non fides esset, sed scientia. Profundius hoc mare est, quàm ut illi tutò te committas, nisi velis à gurgite non observato forberi.

Petri

Petri navicula est, quæ te naufragii periculo eximet, tot ventis, quot peregrinis opinionibus tua vela vertis, ad eam appellendum est petram, contra quam portæ inferi non prævalebunt.

Sapientia, & ratiocinatio humana isthæc fallitur, his qui nititur, noctua est, media in luce caligat. Clarius in ænigmate, quàm ad tenuem propriæ cognitionis faculam fidei arcana videntur.

Fides est donum, ac lumen Dei, non naturæ, non scientiæ, non hominum. Istud lumen, qui non sequitur, ab igne fatuo ad errores inducitur.

16. Novembris.

Quantò exactiùs superiores res omnes internas, suorum noverint, tantò majori cum diligentia, amore, & sollicitudine juvare eos poterunt.
S. Ignat. in Exam.

Profundum est cor hominis, & inscrutabile, nulla illud bolide satè exploraveris, semper occultum, donec ipsum se panderit: eâ seram arte constructam habet, ut nulli pateat, nisi ipsum velit.

Ad labores, ad cruciatus, ad mortem ipsam cogi, etiam invitus, homo potest: ut arcana cordis prodant, nulla cum vis, machinæ nullæ adigent, nisi volentem.

Sinè

Sinè interna hominis notitia tam parùm proderit impensus bonâ institutione labor, quàm parùm feliciter morbum curabit medicus, quem ignorat.

Externa signa fallunt, vel quia hypocrisis corrumpuntur, & velut vestis comica ad tempus assumuntur, vel quia idem plurimum etiam contrariarum affectionum potest esse prognosticum. Sic fumus & ignem, & aquam notat.

17. Novembris.

Exoptanda est sermonis gratia ad agendum cum proximis necessaria. S. Ignat. p. 1. c. 2.

UT ad amœniorem solis intutum ultro se aperiunt flores, & velut corda pandunt, quæ ob tristem atræ noctis vultum concluderant; ita facilè subit aliorum corda, qui vocis, & vultûs amœnitate se facit amabilem.

Inimicus est humano generi, qui humanitatem exuit; hæc captivantur omnes, hæc universalis est ad hominum animos clavis, & magnes, qui omnes in sui primùm affectum, deinde etiam sequelam trahit.

Plùs uno alloquio affabilis efficiet, quàm centies repetitis alijs objurgationibus. Cynicus, ut nulli parcat, quem non mordeat, sic exosus fit omnibus, communis odii scopus.

Magnum naturæ donum affabilitas, quam

sica

si ea parciore cui negavit, is arte conetur obtinere. Sæpius artefacta naturam superârunt. Affabilitas studiosa tantò naturali prævalet, quantò ars præ natura certior est magistra.

18. Novembris.

Ad unionem ex utraque parte jurabis omnis rerum temporalium contemptus, in quibus sui amor gravissimus hujus unionis, ac boni universalis hostis errare solet. S. Ignat. p. 8. c. 1.

OMnia hæctenus in orbe bella conflavit meum, & tuum, contumax verbum, nec nisi lite, aut bello dirimendum; hoc ubi classicum intonat, actum est de mentium unionem.

Æquilibrium sperari non potest, quàm diu bilancem alteram pondera prægravant; contra, si vacua sit bilanx utraque, in promptu est æquilibrium. Sic facilis ibi coalescit, concordia, ubi nulla est temporalium cupido.

Nec publica prius, nec privata belli cessabunt incendia, nisi ligna igni, id est, terrenarum rerum desideria, subtrahantur; hæc sunt, quæ flammis alimenta ministrant.

Nato Christo, factus est in pace locus ejus, quia pauper positus in præsepio, nihil è mundi opibus concupivit. Ubi suspicio de regis titulo Herodi innotuit, pax bello, & tot Innocentium cædibus est profligata.

19. No-

19. Novembris.

In tentatione accersenda est spes, & cogitatio ad futura brevi consolationis; præsertim si per sanctos conatus desolationis conatus sensim frangatur. S. Ignat. in exerc.

Non naturæ solius iste cursus est, ut non succedat dici, læta cursum alternent cum tristibus, verùm & gratiæ; si nunquam nos exercerent nubila, nesciremus serenum æstimare.

Sinit desolationes Deus, vel ut ambidextros efficiat, & utrique sorti assvescere doceat, vel nè quiete perpetuâ nimium extollamur, aut certè, ut unde petendum sit auxilium, erudiamur.

Etiam per fluctus navigatur ad littus. Hæc Deum amantis animæ consolatio sit, quòd in desolatione pariter, & consolatione illi adhærere possit. Nec quidquam est, quod displicere possit, si è patris manu profectû sciat.

Qui desolationem animi, corporis consolatione compensare vellet, languorem ille membrorum veneno curare, morbum morte levare vellet, ac hoc est, quod dæmon in turbido piscatur.

20. Novembris.

Qui cum facultate præest, videat, nè charitatis particularis affectus, universali noceat. S. Ignat. p. 1. c. 3.

Cen-

Centrum suorum est superior, hunc respiciunt universi, quàm diu pari hic ad singulos affectu, paralellis velut lineis fertur, nec medium deserit; quòd si ad dextram declinet, aut sinistram, circulum efficit vitiosum.

Æmulatio, invidia, similitates non tam subditorum, quàm superioris, vitia sunt; qui si hæc, partiali erga aliquos affectu, non teneret, invidiæ materia, id est, fomes igni, subtraheretur.

In medio discipulorum stetit Christus, dum dixit: pax vobis. Hæc in communitate speranda non est, nisi superior medius inter omnes, pari in singulos affectu, & providentiâ feratur.

Quid est superior? nisi publico subditorum tributo, vel communi obsequio conductus servus. Decet proinde: ut qui parem à singulis mercedem exigit, parem etiam reddat affectum, & æquas in quævis curas dividat.

21. Novembris.

In terris mora violentus labor est, nisi plus in celo, & in Deo per amorem, quàm in terris, & tecum verseris; ut solis radii tam diu extra solem effulgent, & vivant, quàm diu in sole vivunt. S. Ignat. apud Bart. l. 4. n. 30.

Minimus gradus gratiæ divinæ ritè ponderantibus majoris esse debet, quàm
the-

thesauri, ac gemmæ totius mundi: hi enim licet ab uno possiderentur universi, beatum non efficerent; illa filium Dei, cœli hæredem constituit.

Quàm parvo, quàm magna luora facimus! modico pretio infinitum comparatur; infauisti propolæ! si alias merces quaeritis; huc adeste: gratia Dei ultro prostat, absque auro emitur, & argento. Amare nulli durum esse potest.

Quod evagantur vota nostra per varia! fodimus nobis cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas, quando in uno simul habemus omnia, quem, ut invenimus certius, ita securius possidemus. Nemo tollet à nobis, nisi volentibus.

Non jam avarus, sed insatiabilis est, cui Deus non sufficit, in quo sunt omnia, sine quo nihil sunt omnia. Nihil enim plus bonitatis habet, quàm quantum ex bono infinito communicat. Sursum corda!

22. Novembris.

Obversante desolatione agitur homo à maligno spiritu, cujus instigatione nihil unquam rectè conficitur. S. Ignat. in dign. Spir.

IN tenebris nemo satis tutò figit pedem, maxime ubi obvia sunt præcipitia, quorum nullum, aut nimium grave, potest esse remedium;

dium; lux expectanda, ut solidum, an fragile sit solum, apertè videas, priùs, quàm passum figas.

In desolatione nobis relinquitur, ideo audaciores in nos animæ hostes fiunt. Receptui hic canendum est, donec foederata nobis in succursû veniat Dei gratia, quæ & mentem illuminet, & inflammet voluntatem.

Nihil moderatum svadet desolatio: conturbatus quippe animus non est aptus ad exequendum munus suû, cæco ruit impetu, non quò ratio, sed quò præsens turbo impellit.

Uc procelloso mari jaciuntur anchoræ cōtrahuntur vela, saltitur oneraria, donec ferentitas è cœlo redeat; ità nihil statuendum de negotiis, dum animus, omni mari periculosiores coquens tempestates, conquiescat.

23. Novembris.

Verè prudentis est, suæ ipsius prudentiæ minimè fidere, præsertim in rebus suis, quarum homines animo perturbato ferè boni judices esse non possunt. S. Ignat. in Epist. ad Hisp.

Nemo sibi sufficit. Dum nascimur, alienâ uti operâ debemus, finè hac moriturî: à primordio nempe vitæ inter prima documenta scire nos natura voluit, quantum aliis debeamus.

Ille securiùs reget alios, qui seipsum regere

gere formidaverit; sicut, qui sibi, prudentiæque suæ fidit nimium, nec sibi, nec aliis regendis idoneus est. Ipsa æterni Patris Sapientia sibi manu ductorem elegit in terris.

Non est gravior error, quam credere, se errare non posse; se decipit, qui æstimat se decipi non posse. Morosi suarum cogitationum defensores, quidquid ex eorum capite profilit, Palladem esse credunt, cum sæpe sit tantum bubo.

Certus ejusmodi præsumptionis effectus ruina est, quam Deus permittit, ut, qui aliter nolimus, nostro malo nunquam nostri fiduciam dediscamus. Felix! qui didicit alieno.

24. Novembris.

Magis timendus est Religioso timor paupertatis, quam ipsa paupertas. S. Ign. apud Bart. l. 4.

PAupere pauperior est, qui non vult esse pauper; si enim pauperi desunt multa, nolenti paupertatem, desunt omnia. Si tibi gravis est, quæ nihil habet sarcina, putasne levior erit, si te pluribus oneres?

De promissis Veritatis nemo dubitet: Centuplum accipietis. Vide, quam vanus sit timor; nè timeas rerum defectum: plura sunt, quæ nos terrent, quam quæ premunt. Parvulos umbra terret, cum nihil mali sit.

Opinione sæpius, quam re, laboramus; ibi
passim

passim trepidamus, ubi non est timor; paucioribus egemus, quàm concupiscamus; horrea paramus erigere, quibus longæ vitæ subsidia recondantur, hodie fortè morituri.

Nimia pro futuris sollicitudo filia est pusillanimitatis; erectus in Deum animus plùs de ejus bonitate supponit, quàm ut suos necessariis destitutus credatur. Divitem habemus patrem, modò simus filii.

25. Novembris.

Quò interiorum viros spirituales ad consuetudinem, familiaritatem admiseris, eò majorem capies in Domino voluptatem. S. Ignat. apud Orlandi l. 15, n. 110.

UT aromata nunquam tractantur manibus, quin amœnum sui odorem in præmium relinquunt; ut nunquam igni accedimus propiùs, quin calorem, etiam inviti, accipiamus: ità nunquam sinè utilitatè cum viris agimus spiritualibus.

Sigillum nempe viri spiritu pleni sunt, quam ipsi virtutis imaginem cordi altissimè incisam circumferunt, eandem in illis, tanquam in cera, exprimunt, cum quibus agunt.

Boni solis malis exosi sunt; ut noctuæ oderunt lucem, ità Religiosorum virorum osiores non sunt boni Christiani, digni, ut, quos in vita contempserunt, eorum etiam in agone,

ne, auxilio destituantur. In quo quis peccat, punitur.

Perversæ ingenium naturæ est, ab iis abhorreere plurimum, quæ plurimum prodesse. Ager maximè horret medicinas, quæ maximè prodesse. Multi brevè meliores essent, si cum melioribus agerent.

26. Novembris.

Providentia amantissimi Patris nostri, & sapientissimi medici, quos maximè amat, & quàm citissime post hanc vitam deducere vult ad æternam felicitatem, eos tantò magis purgat in hoc seculo. S. Ignat. in ep. 20. Jan. 1552.

A Mare non est idem, ac blandiri. Imperitum vulgus in eo amorem situm credit, ut amati voluntas adimpleatur; hoc est occidere: aliter amat, qui verè amat; bonum nempe vult amato, non periturum, aut defectibile, sed æternum.

Ut amat ægrum medicus, dum eum urit, & secat, quia nempe vulnera hæc novit illi profutura: sic Deus amat suos, & licèt nunc doloribus dolores accumulât, prodest tamen iis maximè, quia æternùm.

Tantò amor major, & sincerior est, quanto majus bonum est, quod amato desideratur, licèt viâ difficili obtinendum. Non datur nempe corona sine certamine, nec mer-

ces sinè labore. Ducit Deus per spinas ;
sed ad rosas.

Amor mundi, præterquam quòd turpis sit,
etiam noxius est, quem amat, occidit. Sic
suos simia catulos amplexu necat. Oderit
utinam plus, quàm amet ! Dei amor fortis,
& utilis, eos magis amat, quos magis mun-
dus odit.

27. Novembris.

*Hoc familiare nobis deberet esse, ut Deum in
omnibus rebus præsentem cerneremus, & men-
tes nostras non in oratione solùm ad cælum at-
tolleremus. S. Ignat. vitæ l. 5. c. 1.*

Maxima pars delictorum tolleretur, si
peccatoris testis assisteret ; quid si ju-
dex ? Quos à peccando non retrahit metus
pœnæ, faciliùs coërcet verecundia. Nullus
locus tam est abditus, ubi Deus non adsit.

Ut præsentia solis nūquam est sinè luce ; sic
ubi Deus, ibi cum eo lux menti allabitur,
quæ principis tenebrarum vires extenuat, &
fraudes detegit.

Si tunc solùm Dei meminimus. cùm ora-
mus, quàm parcè cum illo, imò quàm illibe-
raliter nobiscum agimus ! Quantum dici ra-
piunt occupationes aliæ ! & nullam Deus ?
nullam animæ nostræ securitas mereatur ?

Semper de nobis cogitat Deus, à cura no-

N

stri

stri adeò nunquam deficit, ut continuò nobis beneficiat. Nullum venit momentum ejus dono vacuum, & quàm rarò nos ejus reciprocè recordamur!

28. Novembris.

Illud imprimis cogitandum: quid à nobis Deus in judicio exiget? quamnam rerum rationem repostet? ut ad ejus judicium, non ad nostrum sensum vitam componamus. S. Ignat. vitæ l. 5. c. 10.

O Curas hominùm inanes! quomodo divites, doctus evadam? quî honores consequar, & voluptates? cura est; & quã de his Deo redditurus sim rationem? incuria est.

Pro his omnibus adducet te Deus in judicium. Nulla actio tam modicã, nulla cogitatio tam instantanea, nullum verbum tam exiguum, de quo non sit reddenda Deo ratio. Et quàm rara, quàm nulla de his cogitatio!

Scrutabitur illic Deus in lucernis Jerusalem civitatem sanctam, in qua fortè plura reperiet splendentia, quàm aurea, apparentia, quàm vera; & quid de Jericho? quid de Sodoma sperandum? quale his judicium?

Transit dies, effluunt anni, labitur ætãs; manet tamen de his omnibus, imò de singulis momentis reddenda ratio. Nunc decet esse sollicitum. Sera illic facti poenitentia.

29. No-

29. Novembris.

Via evitandi tribulationes, & afflictiones mentis in hoc mundo est, ut conemur conformare penitens voluntatem nostram voluntati Dei. S. Ignat. in epist. 20. Jan. 1554.

QUâ nos Deus ad se viâ manuducat, relinquendum est curæ illius: nec aurigam ad unam urgemus orbitam, quâ libet, vehere finitur, dum quò volumus, veniamus.

Quid triste, & malum putas? à Deo nullum tale venit. Deus voluit, quidquid accidit; ane minoris apud te momenti Dei voluntas, quàm sensus tuus? cur illa se potius huic, quàm hic illi accommodare debeat?

Irafcere, quantum libet, bilem omnem exere, quid ad tollendum dolorem efficies? Si proficis, per me licet, impatiens esto; nullum malum minuit impatientia, auget omne; dolorem necesse est feras non ægre; si nolis? magnum facis.

Alia felicitatis quærendæ via est; brevibus accipe: tam qui potest, quæcunque vult, quàm qui non vult, nisi quæ potest, felix est; primum soli Deo competit, secundâ semitâ divinam licet æmulari felicitatem.

30. Novembris.

Experientia docere solet, quòd, ubi sunt multe contradictiones, ibi sequatur major fructus.
S. Ignat. epist. 14. Julii. 1556.

Non negligit officium suum dæmon, impedire conatur, quidquid conatibus suis nociturum videt. Quæ enim concordia lucis ad tenebras expectari potest ?

Astutus hostis maturè prævidet damna capiti suo destinata, ideo prævenit, ut in semine suffocet consilia, optimè conscius, initiis obviari posse faciliùs, quàm rebus adultis; ubi radices fixerit arbor, ægriùs evelletur.

Quia verò imbellis est, nisi metu nostro audacior fiat, viribus diffidit suis; homines in fœdus vocat, ut hi contradictiones, velut classicum, intonent, quibus deterriti à cœpto opere desistant Apostoli.

Væ diaboli emissariis ! qui, quod ille non potuit, bona præpediunt. Folles nempe sunt, quibus incendia orcus propagat, ut fieri ædificii conatus in cineres cogat. Qui mali sunt, nolunt alios se esse meliores.

I. Decembris.

Si quam demon conscientiam invenit delicatam, multò delicatiorẽ efficere nititur, Et in extremum quendam redigere anxietatis gradum, ut sic miserè turbatum à profectu spirituali tandem dejiciat. S. Ignat. de scrup.

APicem appetere, est periculum anhelare. Nè quid nimis, tritum sapientibus axioma,

ma, etiam in sanctitate locum habet. Spinæ illæ ex imaginatione propria natæ ad lancinandum animum aptæ sunt, non ad sanctificandum.

Terra, quæ cultricem manum non admittit, quid mirum? si spinas, & tribulos germinaverit. Justa hæc pertinaciæ pœna est; si enim consilio locum daret, spinarum loco brevè flores parturiret.

Volenti non fit quidem injuriæ; fit tamen detrimentum. Inconsulta planè sanctitas! pati sinè merito, sinè fructu laborare, hoc est proprii judicii martyrem esse.

Minus malum talibus foret: non proficere, pejora sequuntur; fit namque, ut qui culices percolaverant, dein camelos glutire incipiant. Hoc nempe capitosæ sanctitatis lucrum, hæc dæmonis intentio est.

2. Decembris.

Usq; ipso, & experienciâ docemur, non ignavos, & tepidos, sed arduos, & gnaros in obsequio divino animi pace, & tranquillitate potiri.

S. Ignat. Epist. ad Hispan.

Quam demens esset, qui per avia quæret, quod domi poterat reperire: procul quærimus, quod propè habemus, per alienas januas ejus stipem mendicamus, quod in manu nostra est, & ipsi nobis, dare, imò soli, possumus.

Magna hæc felicitas veræ hac in vita felicitatis est, quòd personalis sit, non realis, in nobis, non in rebus nascitur, & vivit. Quisque suæ lætitiæ patria est, & Mater. Animum consule, fervorem attende : quantus hic, tanta etiam animi tranquillitas erit.

Quilibet opifex id maximè satagit, ut suæ artis opus nullius objurgationi pateat : cur opera nos, quæ agimus censuræ, imò indignationi divinæ obnoxia volumus ? totum præteritium hominis, non tam opus, quàm fervor est.

Solum sinè vitiis esse, lignea bonitas est; ad majora tendat, qui laudem vult mereri. Quæ agit, agat bene, agat, ut melius non possit. Pauca ferventer, plurimis perfunctoriè actis, præponderant.

3. Decembris.

In conservatione primi spiritus, quasi omnis vita est Religiosorum cœvum. S. Ignat. apud Orland. l. 6. n. 34.

IN aliis natura solet à parvis initiis res ad majora provehere; oppositum gratia sectatur ordinem, tantum principiò fervorem tribuit, ut satisfecisse censendus sit, qui proximus illi accesserit.

Dei providentia tantâ Religionum primipilos virtute ornat, ut optimam agendorum
Ideam

Ideam efformet; qui eorum vestigiis fideliter insistit, is veram in se virtutis imaginem efformabit. Illuc respice, quâ sis origine?

Heroum esse filios ignominia est, nisi Majorum gloriam factorum præstantiâ merceamur. Illorum gesta calcar esse debent ad virtutem, nè degenerem aquila columbam, videatur genuisse.

Fovendus est primus calor, aliâs focus in tepescet; extinguetur fornax, nisi nova identidem igni materia suggeratur; nihil pronius, quàm ut aqua nativum ad frigus redeat. Filius ignis es, si luces, & ardes; si tepes, fumus es.

4. Decembris.

Quanti magis se reperit, anima segregatam, Et solitariam, tanto aptiorem se ipsam reddit ad querendum, attingendumque Creatorem. S. Ignat. in ann. Exercit.

Ubi tumultus, ubi hominum, negotiorumque multitudo, ibi turba, in qua nec locus, nec modus est devotioni. Sic, dum plurimam quærimus, optimum amittimus; nihil enim nostrâ cum Deo conjunctione melius.

Qui omne littus attingit, ad nullum pertingit; qui se cum lineis omnibus partitur, abit à centro. Si per varia divisi abeant fo-

lis radii, non accendunt. Solus quaerendus est Deus, totis amandus est viribus, ut teneatur.

Aliis expedita cogitationibus mens recta feratur ad bonum, tanquam ad scopum, ab hoc ubi declinat, errat: dissipatae cogitationes affectum non movent, & affectu frigido ad Deum, qui ignis consumens est, non pervenitur.

Qui ubique est, nullibi est; qui mercurium solidare non didicit, nec in litterarum, nec in Dei cognitione, aut amore solidus est. Pluribus intentus minor est ad singula sensus; qui unâ manu multa complecti cupit, nullum tenet.

5. Decembris.

Magnus est eorum error, quos amor sui obcecavit, obedientes existimare se, cum superiorem ad id, quod ipsi volunt, aliquâ ratione pertraxerint. S. Ignat. in Epist. de obed.

Simiam suam quaelibet virtus habet: ut pulchra facies saepe tantum superficies, ita & virtus saepe larva tantum est, elegans, sed sine cerebro, sine medulla. Substantia obedientiae est, ut non tua, sed superioris voluntas impleatur.

Aliud est te superiori, aliud hunc tibi, parere; istud facit, dum non, quod ipse vellet, sed quod tibi placere intelligit, imperat.

Nescio,

Nescio, cujus majori vitio, an superioris? quòd fortitudine, an subditi? quòd obedientiâ destituatur.

Si superior subditum timeat, si ei placere satagat, frænum perdidit; tum enim, non quid rei æquitas, sed quid subditi cupiditas exigat, attendit; & perverso planè ordine, qui præesse debebat, servus efficitur.

Nisi fortè condescendendum aliquando ægro videatur; qui tractandus est molliùs, nè intrâ manus duriores plenè succumbat; in quo ut laudanda superioris discretio, sic vituperanda subditi est pervicacia,

6. Decembris.

Ut anima progredi valeat in via spirituali, ad illius partis oppositum, necesse est, tendat, in quam inimicus tentat pertrahere. S. Ignat. in Exerc.

Qui ab impetu rapidi fluminis in fyrtes non vult abripi, huic contra torrentem viribus omnibus nitendum est; cui si cedat, de navi, de fortunis, de vita est conclamatum: vel enim allidetur in cautes, vel à gurgite haurietur,

Nunquam paciscendum cum eo hoste fœdus, qui est implacabilis, cujus omnis cura, nostra est perditio. Quidquid molitur ille, in nostri perniciem molitur. Tu consiliis eius semper esto contrarius.

N 5

Vivem-

Vivendum est in armis; nunquam hæc ponenda sunt; nullum ibi crede fore armistitium, ubi diu, noctûque in tua vigilat damna inimicus, nunquam non machinas admoveat allectrices. Has fugisse, vicisse est.

Qui procul à Jove, procul est à fulmine; quantò remotior abis à suggestionibus inimici, tantò certius tua vitas pericula; præstat perire non posse, quàm hosti colludere. Fuge; salvaberis.

7. Decembris.

*Hostis ille noster nullâ re magis charitatem ex-
tinguit, quàm immodico, & inconsiderato
in virtute progressu. S. Ign. epist. ad Hispan.*

UT saburra contra ventorum levitatem navem munit, mergit immodica; ut oleum, si moderatè affluat, flammam alit, extinguit, si absque mensura affundatur; ita moderatio virtutis est parens, indiscretio verò noverca.

Sæpè putatur pietatis, qui superbiæ partus est, latentis quidem sub specie fervoris, nocentis tamen. Immodicus ille conatus suam frequenter, non Dei gloriam, aucupatur. Extraordinaria, periculosa sunt.

Qui grandes in via virtutis fecisset progressus, si moderatione duce, lento passu, sensim sinè sensu promovisset gradum, is in-

COR-

consulto cursu sibi remora factus, hæret, ut qui nimium voluit, jam nihil possit.

Ingentia cælo damna, orco lucra imprudens fervor parit; quantum enim animabus prodesse potuisset, tantundem solatii additur orco, demitur cælo. Etiam bonam mentem, nisi hæc discretionis subfit legibus, multum errari potest.

8. Decembris.

Plus Maria dolet Unigenitum peccato offendi ab hominibus, quam doluerit, eundem crucifigi.

S. Ignat. apud Nadal in an. Mar. n. 670.

UT nulla soli cum tenebris, ita nulla Mariæ cum peccato, seu actuali, seu originali communio: perpetua inter hos oppositio. Ut causa causæ, est causa causati, sic crucifixionis Christi causa, est peccatum, quam toties repetis, quoties peccas; & hoc quanto Mariæ dolore?

Judæi crucifigentes Christum, non agnoverunt; tu scis, in quem delinquas; pro illis necdum, ut pro te, passus ille fuerat! tot tu, nulla illi, novæ legis Sacramenta in subsidium acceperunt. Vide, quam Judæis deterior sis?

Mors Christi ad eò mala non est, ut etiam inter bona censeretur; erat enim malorum terminus, humanitatis debitum, & ter-

næ felicitatis janua; peccatum verò ità malum est, ut solum malum sit.

Qui colere vult Mariam, Filium non offendat; sic Matris unà, & Filii te filium probabis: quomodo placere possit Marri, qui inimicus est Dei? Hæc pietatis est medulla, sinè qua nihil profunt omnia.

9. Decembris.

Superiori, nec si prudentiâ, bonitate, ceterisve quibuslibet divinis donis ornatus, instructusque sit, propterea obtemperandum est, sed ob id solàm, quòd vices Dei gerat. S. Ignat. in epist. de perf.

Qui propter humanas rationes obedit, ab hominibus præmium expectet, æternum non accipiet; quod Deus non dat, nisi sui causâ obtemperantibus. Nemo libenter frustrâ laborat. Quod agis, fac cum merito.

Servi Dei sumus, non hominum mancipia. Cur horum potiùs gratiâ, quàm illius, obediamus? oculorum servi onus ferunt, fructum non accipiunt.

Qui humanæ seu prudentiæ, seu benevolentia nititur, heu! quàm fragili insistit fundamento! utraque instabilis est. Quid hominis benevolentia mutabilius? quid ejus prudentia magis obnoxium erroribus?

Solus

Solus de actionis bonitate, de laboris impensi pretio, certus est, qui homini, non propter hominem, sed propter Deum obedit; quid ille prodesse potest sinè hoc, an non omnia hic sinè illo?

10. Decembris.

Illos sibi quisque ad imitandum proponat, quos diligentiam insignes, & magnanimitate videbit.

S. Ignat. in epist. de perf.

Magna magnorum virorum exempla calcaria sunt, quæ, quid agendum sit, potentissimè stimulant; vocem habent eloquentiam omni magis facundam. Ideo primos peculiaribus Deus ornavit donis, ut haberent posteri, quorum virtute provocarentur ad paria.

Nec est, quòd imbecillitatem quis excuset. Potuerunt illi, cur tu non possis? etiam illis Damascena è terra coaluit corpus, par utrisque gratia; quid adhuc desit, nisi animus?

Malè naturam inculpamus, nostros illa veretur nutus; negligentiam, non impotentiam vitio fit, quòd à tantis exemplis degeneres abeamus. Consuetudo altera natura est, fac, secunda sit primà melior.

Regula in ædificiis debet esse perfecta; secus muri declinabunt ruinæ propiores, quàm fasti-

fastigio. Artefactum suâ ideâ non fit melius. Optimi sint, quos imitandos designamus,

11. Decembris.

Difficilius est spiritum comprimere, quàm carnem affligere. S. Ignat. ap. Orland.

UT corpori negentur commoda, ut membra dolore atterantur, durum quidem est; sed non ità sublime, quin eò etiam philosophica virtus ascenderit, quæ fortunas, & vitam contemnere, non semel docuit.

Contemni, posthaberi aliis, sui æstimationem contemptui habere, hoc, ut naturæ ordinem, sic etiam omnem philosophorum captam excedit; ille solus virtutis hujus magister est, qui mitis erat, & humilis corde.

Externa mala tolerare, cortex solum est patientiæ: ast ea ferre æquanimiter, quæ animam vulnerant, hæc medulla virtutis est. Hic Rhodus, hic saltus est. Sinceræ hic lapis lydius virtutis.

Corporis ferre molestias, jactantia sæpe, sæpe pertinacia docuit: ast animi læsi gemitus comprimere, spiritus ad alta natos, intrâ rectæ rationis limites cohibere, non nisi fortitudo potest.

12. Decembris.

Negligentia, & tepiditas semper magis parvis ignavo labores. S. Ignat. in epist. de perfect.,
Magis

MAgis ille laborat, qui minus. Otiosi citius atteruntur viribus, quam negotiosi; qui suis indulgent cupiditatibus, plura patiuntur iis, qui carnem suam cum vitiis, & concupiscentiis suis crucifixerunt.

Ubi fervor est, ibi labor non est; ubi amatur, ibi non laboratur, vel certè labor ipse amatur. Amplius nos terret difficultatis metus, quàm ipsa difficultas.

Cruce tepidorum est gravissima. Idem cum ferventibus onus sentiunt, sed unctio-nem cum illis non accipiunt. Hæc eam ser-vido animo alacritatem facit, ut quàm pa-rum avem pennæ, tam modicè omnes diffi-cultates eum onerent, ut potius evehant in sublimem.

Grande malum, quod domi nascitur; semper adest, continuo premit, & quod deterrimum, medicam manum impedit; quia non aliter, quàm domesticâ curâ, & sui inte-gritu sanabilis.

13. Decembris.

Certum omnino sit, Deum semper esse ad libera-litatem paratum, modò altam in nobis, pro-fundâque humilitatem inveniat. S. Ignat. in epist. ad Hispan.

UT pronissimæ in valles è montibus con-fluunt undæ; sic nullus abundantiora cha-

eharismatum ab Altissimo fluenta speret, quàm qui se, suisque æstimationem à se quàm profundissimè abjecerit.

Si enim vas vacuum non sit, aquam non hauriet; sed nec is gratiarum speret abundantiam, qui eas, sui honoris cupiditate plenus petit. Arrogans ille Pharisæus vacuus à Domino recessit, non liberalitatis divinæ, sed suæ arrogantix vitio.

Nemo securior, quàm humilis. Illa solum contra vehementiores Boreæ furores tuta consistit arbor, quæ profundissimas in terram radices misit. Feriunt altas fulmina turres, dum sinè noxa crescunt myricæ.

Respexit Deus humilitatem ancillæ suæ, ideo fecit illi magna, qui potens est; nec nunc plura cum ullis ille facit prodigia, quàm cum illis, qui sibi vilescunt. De se parùm sentientes, plura faciunt,

14. Decembris.

multa, sæpe etiã bona, omitti, & quæ agenda non fuissent, modò peccatum non sint, committi possunt, ob hominum, quibus prodesse volumus, judicium. S. Ignat. apud Ribadèn.

Bonum, malùmne sit aliquid, non tam res ipsa, quàm circumstantiæ definiunt; in his sæpe malum fit, quod in aliis tolerabile, in aliis etiam laude, vel præmio dignum fuerit. Non

Non una ægros omnes levat medicina ; quia quidquid recipitur, per modum recipientis, recipitur ; nempe bonum ex integra causa ; si vel una illam circumstantia vitiat, bonum esse desinit, imò fit malum.

Cum aliorum perturbatione velle bona facere, non est gratum Deo holocaustum parare ; qui cum charitas sit, nihil ei placet absque charitate. Grator illi pugillus cum pace, quàm thesauri cum jurgio communi oblatis.

Aurum est charitas ; ut ab illo ignobilia etiam metalla, vel ligna fulgorem, sic ab hac viles, omittendæque aliàs actiones pretium accipiunt. Sic age, ut nulli justæ præbeas offensæ causam.

15. Decembris.

Audire facilius est, quàm loqui. S. Ignat. ap. Nolaschi.

ARtium nulla tot eget præceptis, quàm Ars bene dicendi : quia nulla pluribus obnoxia est erroribus ; linguam tot natura conclusit repagulis, labiis, dentibus custodivit, ut rarò prodeat, nè sæpe erret.

Lingux proximum natura cerebrum, rationis sedem, constituit ; binos addidit in vigiliam oculos ; nempe, ut nihil proferat illa, nisi quod & prudentiæ legibus conforme, & admodum circumspectum sit.

Hen

Heu me ! quæ non sermo unus inconsideratè fufus movit bella ? concitavit incendia ? volat irrevocabile verbum, & jacti instar teli multos vulnerat. Omnibus te periculis, fastidiis omnibus crues, si tacere didiceris.

Summus semper apud omnes silentio fuit honor ; quantum silentii, tantum cuique fidei, & authoritatis. Mirum nos tam prodigos ad locutionem, cum ea justò frequentior omnem plerumque prodigat nostri æstimationem.

16. Decembris.

Malè credit judex accusanti, nisi audito accusato hunc reum inveniat. S. Ignat. ibid.

Nemo frequentius errat, quam qui facile credit : pensari audita, maximè, quæ alienæ famæ derogant, & fides iis tamdiu negari debet, donec palpari veritas possit.

Si accusasse sufficit, ut quis reus agatur, nemo innocens manebit ; loquendi de alijs, & censurandi consuetudo ita latè invaluit, ut nulla res majori opus habere examine videatur, quam delatio.

Mali fallere, boni falli possunt, neutris præpropere debetur fides. Nos ipsi, quam sæpe fallimur ! quam pronum, ut in re, vel persona, lateat error ? Facilior est tardæ, quam festinatæ credulitatis venia.

Reo

Reo nondum audito nihil certi statui potest : si data delatori una, servanda est aurium altera delato. Suus esse debet purgationi locus ; in dubio favendum reo. Quibus delationes audire volupe est, delicias in quiquiliis quærunt.

17. Decembris.

Inconsulto Deo aggrediendum est nihil. S. Ign. apud Ludov. Gonza.

Humana consilia bis fallacia sunt : primum, quia rarò sincera, dein, quia fragilia ; solis absque metu, niti possum, quæ à mente suprema veniunt : illis enim nec fidei quidquam deesse potest, nec soliditatis.

Multi sunt auctores operis imperfecti ; quia, cælo multi non consulto, telam ordiuntur : non speret bonum negotiorum finem, nisi à primo ea principio quis incipiat. Hoc negligere est errare.

Rogari vult Deus, ut suum tenebris nostris lumen affundat, sinè quo densa, in caligine palpitamus omnes ; etiam sapientissimo non unam ambitio, & sui amor, umbram offundit.

Inconsulta nostra molimina ridet Deus, quæ dum fervent maximè, dum optimo successu portum videntur respicere, subsidunt. A Babylonis disce architectis, quid turrim, cælo adverso ; ædificare profit.

18. De-

18. Decembris.

Sua semper veritas luce splendet, ubi mendacium tenebris offunditur, sed his castigandis sola rei presentia sufficit. S. Ignat. apud Bart. l. 2. fol. 174.

Qui mendaciis occultare veritatem volunt, telas texunt araneorum; frustra ingenium eviscerant, quisque ventus dissipabit malè connexa retia. Quàm parùm ignis in sinu, tam parùm diu potest latere veritas in recondito.

Bellum cedro movere venti possunt, assibilare, folia commovere, frondes concutere, solitæ obesse paci possunt, à recto avertere tramite, aut evertere non possunt: pari nititur radice veritas, non evertetur.

Si veritas à parte tua sit, non est, quòd ullum, non quòd mille timeas: una recti conscientia contra mille te defendet adversarios, & structos contra te cuniculos, ubi eruperint, in fumum mittet.

Non solet latere veritas: in sole posuit tabernaculum suum, amat publicum, frustra simulas? etiam, te nolente, theatrum subit veritas, quam si lingua neget, frons, oculi, rubor prodent.

19. Decembris.

Huic quàm maxime invigiletis; alter de altero in bo-

in bonitate sentientes, ut utrique invicem diligamus. S. Ignat. apud Bart. l. 3. f. 250.

A Mor Dei latissimè patet: tot habet appendices amores, quot homines; ùt ex oceano fluvii in eundem reversuri deducuntur, ità ex sincero Dei amore plurimi derivantur amores, qui ad ipsum revocantur.

Si amicorum omnia sunt communia, debent amores illis esse communes. Deum non diligit, qui non eadem cum illo diligit. Vide, quid non possit amor Dei? cogit omnes ad omnium amores.

Profanus amor, ut amet unum, odit plures, offendit omnes, cæcus semper, & cùm amat, & cùm odit. Dei amor tum efficacius amat unum, cùm tenerrimè amat omnes, & cùm nullum odit, tunc solùm unum verè amare se probat.

Homines natura nos esse, non feras voluit, id est, sociales; humanitatem debemus amoribus, nè illa in nos censura cadat: quòd homo homini lupus audiat; qui calce ferit ùt equus, rugit ùt leo, mordet ùt canis, cornu petit ùt taurus, homo non est.

20. Decembris.

Cui inutilis benignitas extitit, utilis ejus exemplo cæteris fit severitas. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 7.

111

UT severitas, sic & remissio, cum modum nescit, evertit imperia. Matrum indulgentia plurimos perdidit, quos tempestivus patris rigor servare potuisset. Malus superior, sub quo nihil ulli liceat, peior, sub quo omnia omnibus.

Qui conniventiam sibi subditis placere curat, Deo displicebit; quia pluribus viam malis aperit, quam ut facile dein queant extirpari. Sera nimium est medici severitas, dum totum cancer corpus occupavit.

Eò graviora censentur mala, quò pluribus officiant. Qui parcit malis, nocet omnibus; illis, quòd non emendentur, aliis, quòd sequiora facilius exempla imitentur. Plura remissio, quam severitas reipublicæ minatur damna.

Quod levi manu curari poterat vulnus, conniventiam neglectum evadit incurabile. Inclemens sanè benignitas! dum quod levissimis principio emendari poterat, ferrum deinde, & ignes, utinam non aternos! subire debet, malum.

21. Decembris.

Nullus quidem, ii tamen offendendi minimè, qui, si adversarii forent, possent nostrum in divino obsequio, & salutis publicæ studio, cursum impedire. S. Ignat. in Hist. Soc. l. 16. n. 122.

Ægre

AGre progreditur Petri navicula, dum potentes contrà nituntur venti; qui, nisi Typhim illa reperiat, faciliùs naufragium, quàm portum tenebit. Contrà, propitiis ventis velocissimè vehetur.

Quid juvat crabrones concitare? non lædant, molestant tamen, & laborem, melioribus curis debitum, ut repellantur, occupant. Pugnando parum fructûs colligitur.

Magna magnorum planetarum vis est in sementem: tum divini verbi semen centesimam pollicetur messem, dum faventibus illud astris, spargitur. Ut invitâ Minervâ, parùm discas, itâ Jove adverso, non multùm proficies.

Plùs animarum fructui unus obesse, quàm centum prodesse possunt; maximè si opibus, si autoritate valeat, qui se opponit. Fac, quod potes, non, quod velles. Satiùs est parùm tutò lucrari, quàm magnum proventum periculo exponere.

22. Decembris.

Ità penitendam, ut in corde contritio, in ore confessio, & in opere sit satisfactio. S. Ign. in MS. Catech.

Magna res pœnitentia! facilius est innoxiam à crimine tueri animam, quàm congruam pro scelere agere pœnitentiam. Sunt

Sunt suæ etiam crocodilo lachrymæ, quæ non ubertate, sed affectûs sinceritate pensandæ sunt.

Pœnitentia crimine minor esse non debet; quot in se peccator habuit oblectamenta, tot de se facere debet holocausta; imò totus homo Deo immolari debet in pœnitentia; quia totus eum offendit in culpa.

De scelere commisso certus es, de congruè acta pœnitentia certus esse non potes; ideo nunquam cessandum est à pœnitentia; dolor non nisi vitâ terminetur.

Quid tardas converti ad Dominum? itâne volupe tibi est mancipatus diaboli? si, veniæ spe, scelera sceleribus multiplicas, cave, nè priusquam eò venias, naufragium subeas. Pœnitentia, quæ ab infirmo fit, infirma est.

23. Decembris.

Omnem ordinem, & eligendi formam Spiritus Sanctus, qui ad electionem movet, facile supplet. S. Ignat. p. 8. c. 6. n. 5.

Mirus artifex est Spiritus Sanctus, nec regulis se alligari, nec exemplis finit; operatur ubi, & prout vult. Quod ventis, hoc etiam divino Flamini proprium est, quòd unde veniat, aut quò vadat, ignoremus.

Felix! qui ab eo regi se finit. Examinate spiritus, an à Deo sint. Non omnia, quæ sancta

sancta videntur, talia sunt; sub pietatis larva sæpe abscondi improbitas potest; quis discernet?

Ingenii nostri acumen longè magis imbecillum est, quàm ut in rebus Deum, animam, æternitatem concernentibus tutò eligere quid possit: accersendum è cœlo lumen, cor Spiritui Sancto præparandum.

Ut non veniunt, nisi ad candida testæ, columbæ, ita nitor animæ optima est ad Divini Flamini lumen accipiendum præparatio; sine quo caligat omnis humana sapientia, ingenium omne cæcutit.

24. Decembris.

Innocentia vitæ, ac Sanctimonia, multàm quidem per se valet, & cæteris rebus omnibus longè præcellit, sed nisi cum prudentia, agendi,que cum hominil modo sic conjuncta, manca erit atque infirma. S. Ignat. vitæ l. 5. c. 10.

Suum auro, etiam intrà montium viscera condito, inest pretium: ast eo longè minus, dum usus humanos subit: sic est sanctitati sua domestica utilitas, publico tamen incipit prodesse, quando privatam, quâ dives est, virtutem, aliis communicat.

Quid juvat plenam optimis mercibus habere officinam, si eas venum non ponas? latebunt, nihil lucri ferent. Qui mel usua novit vendere, quantum facit uberiores. Ideo sua in te Deus cumulavit dona gratiæ, ut in plures deriventur.

Si brusca, & morosa tua sit sanctitas, non à te modo arcebis homines, sed & à virtutis studio; tetricam esse tristi supercilio doces, eam verè sit letitie

titix parens: nec sincerius gaudere possit ullus
quàm qui bonus.

Vultus ad serenitatem explicatus, placidus sermo, benignior oculus, perpetua morum tranquillitas, si sanctitati vitæ conjuncta sunt, tum optimo virtutum proveniunt deces. Cæterum frustra vocabis in sequelam, quos atrò vultu cogis in fugam.

25. Decembris.

Viles, abjectos, imbelles eos, ignavosque putate, si vel unus in aula reperiat, qui ut terreni Principis favorem aucupetur, ipsius nutibus diligentius serviat, quàm vos, ut gratiosi apud caestem Regem evadatis. S. Ignat. ap. Bart. l. 4. f. 328.

Maxima mundi felicitas eo absolvitur gradu, si quis inter aulae domesticos assumptus, regii ministri sortem obtineat. Quantis hoc apud multos laboribus, quantis stetit impensis? Ecce idem tibi volenti ultro apud Deum prostat.

Quantum terreni Regis gloriam æterni majestatis excedit, tantò majus est, quod huic, præ illo, debes obsequium. Confer parallelas. Ille pari tecum luto compactus, paribus obnoxius ærumnis, pares abiturus in cineres: Deus æterna & immensa majestas. Vide, quid cui, debeas?

Hominem Deus induit, ut sui à nobis impetret sequelam, extorqueat famulatum. Vel fides nobis deest, vel inferni pœnas non simplices meremur, quòd tali Domino tam parum, & tam segniter serviamus.

Nec nostrum sinè mercede postulat obsequium; æternum pro labore modico donat præmium. Pudeat nos in lucra temporalia tam pronos, si æterna turpi recordiâ negligimus!

26. Decembris.

Omnia tua dicta, & facta in vulgus emanabunt, cogita

gita ea, quæ in tenebris dixisti, in lucem profertenda. S. Ignat. in hist. Soc: l. 13. n. 55.

Linceos habet oculos vulgus, nihil ei absconditum; ea, quæ remotos intrâ parietes sepulta credebantur, erumpunt tandem in publicum; nihil tam abstrusum, quò non rima aliqua oculis accessum cedat.

Quò nequit oculus, penetrat suspicio; quæ ubi semel invaluerit, non quiescit, sed, ut sagax odorem tam diu sectatur canis, dum prædam teneat: ita humani acumen ingenii irrequietum scrutatur omnia, donec secreta resciat.

Defossam in terram semen sepelitur quidem, sed ad tempus; quo brevè exacto, sensim sine sensu, prodit seges; ita quæ amici pectore, velut agro, altissimè, tutissimèque credis recondita, in apricum protrudentur.

Ama, ut osurus; & dum amaris, puta, odio te ollum prosequendum; ita te, & tua fidas amico, te nocere non possit, licet velit. Quo vehementior est amor, tantò citius in cinerem deficit, & affectui immoderato paria succedunt odia.

27. Decembris.

Nimium cauti in rebus divinis rari magna atque heroica aggrediuntur; his namque manum non applicat, qui minutam quamlibet difficultatem, quæ occurrere posset, formidat. S. Ign. ap. Nolat. c. ult.

Qui ventos attendit, nec navigat, nec unquam seminat; quid fortè periculi, quid occurrere difficultatis possit? si scrupulosè metuas, nulla te unquã ad audendum aliquid inducet resolutio.

Parvuli sunt, quos quævis facilè terret umbra; quibus ætas, & virtus adulta, iis pectus contra difficultates magis est firmum. Sæpius opinio, quàm

difficultas nos ab agendis revocat. Semper accin-
cti, nunquam inchoamus.

Fortè periculum, quod tantopere metuimus, nun-
quam eveniet, cur sumus ante causam miseri? qui
felices esse possumus, si timori spem substituamus.
Nemo plus nos impedit, quàm ipsi; dum nimium
sapere volumus, desipimus.

Frustrà fatigaris, brevior humana est perspicacia,
quàm ut prævideat universa; quæ suspicaris, nun-
quam evenient, fient autem, quæ tu non cogitas.
Divinæ aliquid providentiæ relinquendum, suus
etiam spei dandus est locus.

28. Decembris.

*Discussis, decretisque jam rebus, nox ultimum dare
debet consilium. S. Ign. ap. Bart. l. 3. n. 35.*

Prudencia virtus non esset, si omnia, quæ nobis
incidunt, consilia essent; quàm bellè tum om-
nia, & nihil inconsultò gereretur, sed ut non
quodvis cerebrum Palladem, ità nec quævis inci-
dencia, consilium parit.

Consilia, ut iis tutò uti possis, festina non snt;
præcipitata enim facilè præcipitant. Ut una fax
alteri, sic & cogitatio una lucem addit alteri, ut ma-
gis perspicuè, quid agendum sit, videas.

Multa impetus dicat, qui justà, si temperetur
morà, damnabit, quæ ante probaverat. Sæpe pas-
sio menti offundit caliginem, hæc iudicium eripit,
cui tempus mederi potest: quantum enim subsidit
illa, tantò plus lucis atfulget.

Nemo omnibus horis sapit. Noveret sunt dies
aliquæ in nostram ortæ perniciem; noctem, si ex-
pectamus, felicior illucescet altera. Dilata fieri
possunt, facta, si malè cedant, mutari non semper
possunt.

29. De-

29. Decembris.

Otinum malorum omnium origo, quoad ejus fieri poterit, locum non habeat. S. Ignat. p. 3. c. 1. n. 6.

ADz filii sumus, nostræ nos decet non oblivisci hereditatis, ut in sudore vultus pane nostro pascamur. Qui non laborat, non manducet, vox est Apostoli. Qui factò vespere grossum speres? si non laboras in vinea.

Homo nascitur ad laborem; nihil agere, perinde est, ac non vivere. Vita corporis in motu consistit, si cessent arteriæ, si anhelitus sistat, deficit vita: sic nec anima vivere censenda est, quæ, quod deberet, non agit.

Tempus illud inter perdita computandum venit, quod in utilitatem animæ impensum non est. Non omnis, qui diu fuit, diu vixit. Senex vitiosus, virtutis ætate, puer est; juvenis virtuosus parùm adhuc duravit, & tamen diu vixit.

Natura nihil otiatùr. Omnia sunt in motu; fluunt aquæ, rotantur astra, ignis semper in conatu; nostro nempe documento: nè ignaviâ, & torpore labi sinamus tēpus, sed cùm hoc favet, opetemur bonâ.

30. Decembris.

Sicut magnam in Cælo reportat mercedem, qui conatur expellere cogitationem pravam; ita magno se periculo in gærvia mala labendi exponit, qui bonis inspirationibus non assentitur. S. Ignat. apud Nolat. c. ult.

Offert Deus gratias, non obtrudit; invitat ad bonum, non cogit; si quis eum inhumanus rejecit, quid mirum? si reciprocè rejiciatur. Sic ille nos visitat, prout illum nos colimus.

Qui oblatum contemnit beneficium, non favorem, sed odium promeretur; dum, qui primum a-

vidus

vidus accipit, meritum sibi comparavit ad aliud. Optima nempe beneficii cōpensatio, gratitudo est.

Cautè inspirationibus attendendum: conditiones sunt, quibus Deus tuam salutem alligavit; talem si negligas, periisti, non Dei parsimoniã, sed oscitantia propriã. Hodie, si vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra.

Dum pulsat Deus ad ostium, dum aurem vellicat, cave autem cordis obtures; si monet, pater est; si minatur, Dominus est; semper salvator, tux saluti semper intentus, dic: Loquere Domine, quia audit servus tuus.

31. Decembris.

Sit laus, & Gratiã Deo Creatori nostro, ex cuius infinita liberalitate, & magnificentia bonorum omnium ratio, gratiaque redundat. S. Ignat. in Epist. ad Hispan.

PLures numeraremus gratias, si sæpiùs grati essemus: gratitudo pro uno novi est beneficii sollicitatio. Avet ille benefacere, qui totus bonitas, totus liberalitas est. Numera stellas, si potes, & eodem censu gratias, vel hoc die, aut anno acceptas, in computum coges.

Et quid nobis debet Altissimus? dedit gratias, antequam mereri, aut desiderare possemus; contineat in memèta, & quid rependimus? dat sine spe, gratuito, sine termino, liberaliter.

Illud beneficii auget magnitudinem, quòd tam vilibus tertæ vermiculis, imò ingratis, rebellibus, inimicis benefaciat, & quod captum omnem excedit, dum offenditur, benefacere non cessat. Quid agimus? ferè cecurantur beneficiis.

Quid retribuēs Domino pro omnibus? si res, si tua des? non das, sed reddis, quòd suum est. Da hunc annum, da futurum, totam da Deo gratitatem, & fac

O. A. M. D. G.

